

MATEO

É Mbamba Fwéñ Mateo a ngá tsili

Mébárán Yesukristo

1 ¹Ábá mébárán Yesukristo; é mwán David, é mwán Abraam.
² Abraam a ngá byéñ Isaak, Isaak ñí ya Jakob, Jakob ñí ya Judá ya Judá bóbéñaŋ. ³Judá bá Tamar bá byéñ Fares ya Zara, Fares ñí aá byéñ Esrom, Esrom ñí ya Aram. ⁴Aram ñí a ngá byéñ Aminadab, Aminadab ñí ya byéñ Naasón, Naasón ñí ya Salmón. ⁵Salmón bá Raab bá bá byéñ Booz, Booz bá Rut bá bá byéñ Obed, Obed aá byéñ Esaí. ⁶Éde, Esaí a ngá byéñ kéza David.

David bá é miningá a mbé ngéá Urias, bé ngá byéñ Salomón. ⁷Éde, Salomón a ngá byéñ Roboam, Roboam ñí ya Abías, Abías ñí ya byéñ Asa. ⁸Éde, Asa a ngá byéñ Yosafat, Yosafat ñí ya Yoram, Yoram ñí aá byéñ Uzías. ⁹Éde, Uzías a ngá byéñ Yotam, Yotam ñí ya Akas, Akas ñí ya Ezekías. ¹⁰Éde, Ezekías a ngá byéñ Manasés, Manasés ñí ya Amón, Amón ñí ya Yosías. ¹¹Éde, Yosías a ngá byéñ Yekonías ya Yekonías bóbéñaŋ é tám bé ngá ke ya bó mikómm á Babilonia.

¹²Éde, bé tóo míkómm á Babilonia, Yekonías a ngá byéñ Salatiel, Salatiel ñí ya Zorobabel. ¹³Ané Zorobabel ñí a ngá byéñ Abiud, Abiud ñí ya Eliakim, Eliakim ñí ya Asor. ¹⁴Éde, Asor a ngá byéñ Zadok, Zadok ñí ya Akim, Akim ñí ya Eliud. ¹⁵Éde, Eliud a ngá byéñ Eleazar, Eleazar ñí ya Matán, Matán ñí ya Jakob. ¹⁶Éde, Jakob a ngá byéñ José, María nnóm, María te éñe a ngá byéñ Jesus éní bá lwée ná Kristo.

¹⁷Édø ná, mimyee mí bot míse atéé ye ébe Abraam akekwíñ ébe David, mí ne awóm ya mí nii; atéé ye ébe David akekwíñ é tám bé ngá ke ya bó á Babilonia, myá mí ne fe awóm ya mí nii; atéé ye é tám bé ngá ke ya bó á Babilonia akekwíñ ébe Kristo, myá mí ne fe awóm ya mí nii.

Ábyálá Yesus

¹⁸ Ábyálá Yesukristo é ngá bɔban aaná: É tɔ́ ná ñiá María bá José bé belé atsiŋj áluk, ve kaa ná bé yemán ané fám ya miningá, éde bé ngá koan ná a ntɔ́ abum amú é nguu Mfúfúp Nsísim. ¹⁹ Ve, nnóm José, ñí a tɔ́ nzosoó mot, kaa ki ñí ákomo álere osoán á bot été, ané a ngá kík ná aa lík ñí ásweññ.

²⁰ Ve ñí eé tém mam méte, véa, ángel Ntí a ngá yéne ébe éñe á biyéyemm, eé dzó ñí ná, “Á José, é mwán David, o táa kɔ wɔŋŋ ná o ñɔŋ ñu ngéá María, amú ná ábum a ne dí, á ñɔŋ dɔ ya é nguu Mfúfúp Nsísim. ²¹ Éde, aa ye byéñ mwán fám, wa ye fe ñí yo eyola ná Yesus, amú ná aa ye koro é bot bén ébe mísémm myeba.”

²² Dzam te áse é ngá bɔban á mfá ye ná é dzálában édí Ntí a ngá dzó ébe nkúlu medzó ná,

²³ “Dággán, endúnn ngwan dá ye ñɔŋ abum,
é byéñ fe mwán;
bá ye fe ñí álwée eyola ná Emanuel,”

Dá yíli ná, “Nzamá a ne ya bía.”

²⁴ Véa, niané José a ngá vee óyó, éde a ngá bɔ amvála ané ángel Ntí a ngá mánan ñí, á ñɔŋ é miningá weñ. ²⁵ Ve, eé ndzí ñí áyem ané miningá akekwiñ ané a ngá byéñ mwán fám, éde a ngá yo ñí eyola ná Yesus.

Befas atéteñ

2 ¹ Édɔ ná, Yesus a ngá byála á Belén, dzeá ye ábeñŋ sí ye á Judea, mélú Erodes á mbé kéza; véa, éñe befas atéteñ bé ngá sian á Yerusalen, béis só é vóm nlódzóp wá kwíñ, ² béis sili ná,

“É kéza bejudio a ngá byála a ne ó vé? Amú ná bía yén ótéteñ weñ é vóm nlódzóp wá kwíñ. Éde bí só ná bía nzu ñí ákañ.”

³ Niané kéza Erodes a ngá wók dɔ, ané a ngá nzaman bábe bot bésé býe á Yerusalen. ⁴ Éde a ngá kóán betébosú befára bésé ya beyágale métsinj býe áyɔŋ, ané a ngá sili bó é vóm Kristo aa ye byála. ⁵ Ané bé ngá yalan ya ñí ná,

“Á Belén, dzeá ye á Judea; amú ná néa, éñe é ne ntsilann ébe nkúlu medzó ná,

⁶ ‘Á wa, Belén, sí ye á Judea été,
We sés avítsaj amvála enziŋ énzénzaŋ
ye é meá má dzwée á Judá été.
Amú ná Ndzwée aa ye só ébe wa,

Éñí aa ye kálá áyɔŋ dam Israel.' ”

⁷Éde véa, Erodes a ngá lwée befas atéteñ ásweññ, ná a túga yem é tám bέ ngá yén otéteñ. ⁸Éde a ngá lóm bó á Belén, eé dzó bó ná,

“Keján áfas ya nkée á mfá mwán te. Ané, niané mína koan ya ñí, míni kat ma á mfá ye ná ma me ke fe ñí ákaŋ.”

⁹Éde niané bέ ngá mana wók nkóbo kéza, ané bέ ngá ke. Véa, éñe ótéteñ bέ ngá yén á mfá nlódzóp wá kwíñ ó ngá ke bó ósú, akekwiñ ané ó ngá ke sian ya átēbe é vóm mwán a mbé á yóp. ¹⁰Éyɔŋ bέ ngá yén ótéteñ, ané bέ ngá bíra sán ya abwiññ mesán.

¹¹Niané bέ ngá ñíí á ndá, bέ yén mwán bá María, ñiá mwán, éde bέ ngá kútbe ó sí, bέ ñga kan ñí. Éde bέ ngá kúu biwála mítam byeba, bέ ñga vé ñí dás; konj, mbwánn enum ya mekémle mé mirra. ¹²Ané bέ ngá lére bó á biyéyemm ná bέ táa bera búlán ébe Erodes, éde bέ ngá búlán é sí deba nzenn fé.

Bá ke mbíí Égipto

¹³Éde, niané bέ ngá ke, véa éñe ángel Ntí a ngá yéne José á biyéyemm eé dzó ñí ná, “Tébegé, o ñoŋ mwán bá ñiá, o kén mbíí Égipto. Tɔbɔgé ó wéñ akekwiñ ané ma ye wa kat, amú ná Erodes a nkún dzéñ ná á ywíñ mwán.”

¹⁴Véa, José a ngá tébe, a ñoŋ mwán bá ñiá á alú, a kén Égipto; ¹⁵éde a ngá tɔbɔ ó wéñ akekwiñ ané Erodes a ngá wú, á mfá ye ná é dzam Ntí a ngá kóbo ébe nkúlu medzó, ná, “Me ngá lwée é mwán wɔm Égipto,” é dzálában.

Erodes aa ywíñ bwán

¹⁶Édɔ ná, Erodes eé yén ná befas atéteñ bέ kpógo yaá ñí, ané a ngá bíra yéá. Éde, a ngá mánan ná bέ ywíñ é bwán bése bέ mbé á Belén ya mévóm má bo man ya ñí, atéé ye á míbú mí beáñ ye ásigi ásí, amvála ané é tám a ngá mana fas ébe befas atéteñ. ¹⁷Ané édí nkúlu medzó Jeremías, é ngá dzálában, éyɔŋ a ngá dzó ná,

¹⁸“Kíŋŋ e ngá wógo á Ramá,
Ebi ya abwiññ miyónn.
Rakel aa yi é bwán bén̄,
Éé ngá kómo ki ná bέ vwála ñí á nlém,
Amú ná bέ sés fe.”

Bá búlán á Nasaret

¹⁹Ve, niané Erodes a ngá wú; véa éñe ángel Ntí a ngá yéne José biyéyemm Égipto, ²⁰eé dzó ñí ná, “Tébegé, ñoŋje mwán bá ñiá, o kén á sí ye Israel, amú ná é bot bέ ngá dzéñ éníj mwán, bέ mana yaá wú.”

21 Ané a ngá tébe, a ñoŋ mwán bá ñiá, éde a ngá sian á sí ye Israel.
22 Ve, niané a ngá wók ná Arkelao á ñga dzwée yaá á Judea éyian
 éséá Erodes, éde a ngá ko wɔŋŋj ná á ke ó wéñ. Niané bé ngá lére ñí á
 biyéyemm, ané a ngá ke ábeŋŋj sí ye á Galilea. **23** Éde, a ngá ke tɔbɔ é
 kísoan bá lwée ná Nasaret. Á mfá ye ná é dzam bekúlu medzó bé ngá dzó
 é ngá dzálában ná, “Bá ye ñí lwée ná mwann Nasareno.”

Nkatann mbamba fwéñ Juan Ndubot

3 **1** Melú méte, Juan Ndubot a ngá nzu a kat mbamba fwéñ éyáŋŋj été á
 Judea, **2** eé dzó ná, “Dzobgán, akála ná édzwée ngómán ye á dzóp é
 ntɔ́j bebeñ,” **3** amú ná é mot ñí éñe nkúlu medzó Esaía a ngá dzó ya ñí ná,

“Kíŋŋj mot da yón éyáŋŋj été,
 ‘Komján é nzenn Ntí,
 sóŋján ménzenn meñ tételé’ ”.

4 Juan te émyen a mbé a baga etóp ekop kamelio ya kaná ekop tsít
 ángérgá; bídzí byeñ byá bí mbé bitandá ya ywíñ ye áfan.

5 Éde, bot béye á Yerusalen, Judea ásse ya ábeŋŋj sí é ngá bo man Yordán
 ásse, bé ngá nzu ébe éñe, **6** á ñga du bó óswíñ Yordán, béé mem mísem
 myeba.

7 Ve, éyoŋ a ngá yén abwiññ bot béye á nsámá befariseo ya besaduseo,
 bée nzu ná bá duuban, ané a ngá dzó bó ná,

“Á ayoŋ befeñ! Nzá a ngá lére mína ná míni túp méyéá mé nkún
 sian? **8** Édɔ ná, wúmján bibumá byá yian ya ndzobán. **9** Kaa átém á
 milém myenan été ná, ‘Bí belé Abraam ané tará’; amú ma dzó mína
 ná, Nzamá a ne venjan mekwá má é bwán Abraam. **10** Ya fe ná ovón
 wá ó mbóo fe ó tsín bilé; éde ná, élé ése dá bɔ kaa áwúm mbamba
 ebumá bá ye dɔ kík, bé wea dɔ á ndúán été.

11 Bébélá ma ma du mína ya mendzímm, mfá ndzobán, ve é mot
 a nzu ma á mvús a ne nguu á lot ma, éní me sés nguu ye ábagá ñí
 mengop. Aa ye mína du ya Mfúfúp Nsísísm ya ndúán. **12** A belé ekyeñ
 mí sɔŋ ó mó meñ, aa ye sigle ábana trigo, eé ñoŋŋ misó mí trigo eé nii
 myɔ é sitúa deñ; ve aa ye dzígi mbíán ya é ndúán e ne kaa ádzím.”

Yesus aa duuban

13 Ané Yesus a ngá sian á Yordán é vóm Juan a mbé, eé só á Galilea, á
 mfá ye ná Juan á du ñí. **14** Ve Juan a ngá kam ya ñí ya dɔ, eé dzó ná,

“Ma me ne é mot aa yian nzu ébe wa ná o du ñí. Ye wa wa víán nzu
 ébe ma?”

15 Ve Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Yébegé dɔ áwola dí; amú dá yian ná bí dzálá nzosoó ásse amvála te.”

Ané Juan a ngá yébe ñí dō. ¹⁶ Éde niané Yesus a ngá mana duuban, etéññ te ébyen, eé kólo méndzímm été, véa, dzóp é ngá yóñbe, ané Yesus a ngá yén Nsísim Nzamá, weé sigi amvála ané obeñj ó só berebe ébe éñe. ¹⁷ Éde ó véa, bé ngá wók kíñj á dzóp été, deé dzó ná, “Ndzindziñj Mwán wɔm éwɔ wi, éñí aa vé ma mesán á nlém.”

Déble aa bóble Yesus

4 ¹ Éde véa Mfúfúp Nsísim a ngá ke ya Yesus éyáñj été ná déble á bóble ñí.

² Niané a ngá mana tɔbɔ táñ mos mewóm mé nii ya fe melú mewóm mé nii, eé lot tám nkián bidzí, ásúgánn á ñga wók nzeñ. ³ Éde déble a ngá yit ñí bebeñ, ané a ngá dzó ñí ná,

“Ngé o ne mwán Nzamá, dzóge mékwá má ná mé veñjan mifémm.”

⁴ Ve, ñí a ngá yalan ya ñí ná,

“É ntɔj ntsilann ná,

‘Se fáve mfémm etámm éwɔ, mot aa ye niñ ya wɔ,
fáve ná ya éfiá ése da kwíñ ánu Nzamá.’ ”

⁵ Ané déble a ngá ke ya ñí á Mfúfúp Kísoan, a kéñ ñí téle é vóm ó ngá dañ ya oyaáp ó yóp á templo, ⁶ éde a ngá dzó ñí ná,

“Ngé o ne é Mwán Nzamá, yóogé o ku ásí, amú é ne ntsilann ná,

‘Aa ye mánan é baángel béñ mfá we,
bé baga wa ya é mó meba,
á mfá ye ná ábɔ dwe é nza kɔp akwá.’ ”

⁷ Éde, Yesus a ngá dzó ñí ná,

“É ntɔj fe ntsilann ná, ‘Wǎá ye bóble Ntí Nzamá we.’ ”

⁸ Éde, déble a ngá bera ke ya ñí á nkoó ó tɔj ededea oyaáp ó yóp, éde a ngá mana ñí lére bidzwée bí ngómán bíse bíye é sí ñí, ya é dúmá deba, ⁹ ané a ngá dzó ñí ná,

“Ma ye wa kee ásesé ñí, ngé ó kút mebóñj ó sí ná wa kañ ma.”

¹⁰ Éde ó véa, Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Á Sátan, kéñ; amú é ne ntsilann ná,

‘Wa ye kañ Ntí Nzamá we,
fáve éñe etámm wa ye kañ.’ ”

¹¹ Ané déble a ngá lík ñí, véa baángel bé ngá só, bé ñga belan ya ñí.

Yesus aa tára éséññ deñ á Galilea

¹² Ve, niané Yesus a ngá wók ná Juan a ntóó á mbok, ané a ngá búlán á Galilea; ¹³ eé lík Nasaret, éde a ngá ke tōbō á Kapernaúm kísoan ye á nsá mánj, mefóo mé sí Zabulón ya Neftalí, ¹⁴ á mfá ye ná é dzam nkúlu medzó Esaía a ngá dzó é dzálában, ná,

¹⁵ “Á é sí Zabulón ya é sí Neftalí,
nzenn ye ó mánj, á Yordán áyát,
é Galilea meyoñ mefé.

¹⁶ Bot béye é sí é mbé é tōó ó dzíbi ósí,
bé yén yaá bora eyéá;
ébá bé mbé bé tōó é vóm ó ne áwú á mféñj,
eyéá é feañ yaá ébe bó.”

¹⁷ Atéé ye tám te édɔ Yesus a ngá tára ná a kat efíá Nzamá, eé dzó ná,
“Dzobgán, amú ná édzwée ngómán ye á dzóp é ntóó bebeñ.”

Yesus aa lwée beyóp kwaás bé nii

¹⁸ Éde, eé wulu á nsá mánj méye Galilea, a ngá yén bɔbéñaj bé beáñ, Simón, éñí a mbé fe eyola ná Pedro bá mwanñaj Andrés, bée du awwát ó mánj, amú bé mbé beyóp kwaás. ¹⁹ Ané a ngá dzó bó ná,
“Beegán ma, ma ye mína bó beyóp bot.”

²⁰ Etéññ te ébyen, ané bér ngá lík mevwát, bér bee ñí.
²¹ Éde niané a ngá kólo ó véa, a yén bɔbéñaj bér beáñ befé, Jakobo, é mwán Zebedeo, bá mwanñaj Juan, á byéa été ya éséá weba Zebedeo, bér kom mévwát meba. Ané Yesus a ngá lwée bó. ²² Etéññ te ébyen bér ngá lík byéa ya éséá weba, bér bee ñí.

Yesus aa yágale nkuna bot

²³ Éde Yesus a ngá bo man Galilea áse, eé yágale á besinagoga beba été, eé kat fe mbamba fwéñ ya édzwée ngómán, eé séñ akwann áse, mitéñ míse bot bér mbé belé. ²⁴ Ané éwogá deñ é ngá mana ñeñ á Siria ngúrá, éde bér ngá nzu ya ñí mikúkwann, ná mí belé akwann ya midzuúk memvála ya memvála, ébá bér belé mimbéa misísísim, ébá bá belé okúbégé, ya mibóbók; ané a ngá séñ bó.

²⁵ Ané abwiññ míkuna mí bot mí ngá bee ñí, é mí míye á Galilea, ye á Dekapolis, ye á Yerusalen, ye á Judea, ye á Yordán áyát.

Nkatann efíá á nkoó.

5 ¹ Éyoñ Yesus a ngá yén mikuna mí bot míte, éde a ngá bét nkoó, a tōbō ósí.

Mvɔmm

Ané býága beñ bé ngá yit ñí bebeñ. ² Éde, a ngá ñoŋ efíá, á ŋga yágale bó, eé dzó ná,

³ “Mvɔmm ya biŋgóngjoo bí bot á nsísim été,
ébó fá bé ne ya édzwée ngómán ye á dzóp.

⁴ Mvɔmm ya é bot bé tɔ́ ya meyep, bá ye fá bó vwála milém.

⁵ Mvɔmm ya é bot bé ne nsilann ósí, bá ye fá ñoŋ sí ané tsígá.

⁶ Mvɔmm ya é bot bá wólk nzeñ ya evéé á mfá nzosoó, bá ye fá dzéñ.

⁷ Mvɔmm ya é bot bá yén é bot bevóó engóngjoo, bá ye fá bó yén engóngjoo.

⁸ Mvɔmm ya é bot bá belé milém mifúbánn, bá ye fá yén Nzamá.

⁹ Mvɔmm ya é bot bá dzéñ mvwaá, bá ye fá bó lwée ná é bwán Nzamá.

¹⁰ Mvɔmm ya é bot bá dzéñ ásí akála nzosoó, ébó fá bé ne ya édzwée ngómán ye á dzóp.”

¹¹ “Mvɔmm ya mína, éyoŋ bé ne mína tea, ye ádzéñ mína ásí, ye ákóbó ya mína ámvála abé áse é ne bo, ékúkwát été ya ákála dam.”

¹² “Vaggán, sánján fe, amú é máán menan á dzóp été mé ne menén; amú ná néa fe bá ngá dzéñ bekúlu medzó bá ngá tára mína tébe ósú ásí.”

Nkuú ya eyéá ye éniŋ

¹³ “Mína míní ne nkuú ye é sí ñí; ve ngé nkuú ó dzímle dak, dzé dá ye wó bera vé dak? Ó sés fe ya eban, fáve ná bá wea wó ó féñ, bot bá bá ŋga tsibi wó ya mebo.

¹⁴ Mína míní ne eyéá ye éniŋ; é kísoan é ne nlóján á nkoó áyóp é sés sɔbó. ¹⁵ Báká bwaa ki láma ná bá nii ñí éwála ásí, fáve ná bá téle ñí ó yóp, á ŋga vé é bot bése bá ne á ndá eyéá. ¹⁶ Néa éñe eyéá denan é feaňje á bot été, á mfá ye ná bá yén é mbamba mibɔann myenan, bá ŋga vé Ésúa wenan a ne á dzóp été dúmá.”

Yesus aa yágale á mfá memvéná

¹⁷ “Míní táká tem ná me só yaá tsam nkɔ́ métsinj ngé ki Bekúlu medzó. Meé ndzí nzu tsam, fáve ná me só yaá mfá ádzálá. ¹⁸ Amú ma dzó mína békélá ná akekwíñ ané sí ya dzóp byá ye lot, atwaa ékaŋj dá daŋ ya avítsaŋ ngé ki ndúŋŋj ékaŋj ye métsinj dáká ye dzímle, akekwíñ ané mése má mana dzálában.

¹⁹ Éde, é mot áse aa tsam é mvéná da daŋ ya avítsaŋ mémvéná má, aa yágale fe mɔ̄ bot néa; bá ye ñí lwée ná kaa eban édzwée ngómán

ye á dzóp; ve é mot áse aa dzálá mɔ, ayágale fe mɔ, mot te éñe bá ye lwée ná ñá mot édzwée ngómán ye á dzóp. ²⁰ Amú ma dzó mína ná, ngé é nzosoó wenan ăá lot éñí beyágale métsijŋ ya befariseo, mínaá ye ñíi édzwée ngómán ye á dzóp tám enzin.”

Yesus aa yágale á mfá meyéá

²¹ “Mínaá wók ná bé ngá dzó é bot ókuá ná, ‘O táa ywíñ, amú é mot áse aa ywíñ mot bá ye ñí kík misaŋ.’ ²² Ve, ma ma dzó mína ná é mot áse aa yéá ya mwanñaj bá ye ñí kík misaŋ. É mot áse aa dzó mwanñaj ná, ‘Táa ndzímán’, aa ye bɔ ntotómm ébe ású ékóánn bá kík medzó. É mot aa dzó mwanñaj ná, ‘Táa okúkút mot’, aa ye ke ébéññ ndúán.

²³ Édo ná, ngé wa nzu ya bívévé bywe áltar, véa o síman ná mwanñɔj a belé dzam ya wa, ²⁴ líkge bívévé bywe áltar ósú ó véa, éyɔŋ te o kẽn téra mana ákom mína mwanñɔj; véa o só vé bívévé bywe.

²⁵ Komje avóó avóó ya é mot a ne wá á ngamm áyát, ntéññ mína ñí mína ngén mína wulu ó nzenn, a nza bɔ ná é mot a ne wa á ngamm áyát á ke wa sómán ébe nkík misaŋ, nkík misaŋ ñí a ébe awasíli, véa bá fet wa á mbok. ²⁶ Ma dzó wa békélá ná wăá ye kólo ó wéñ, kaa ná o yáán é furá da súgan.”

Medzíán

²⁷ “Míní ngá wók ná bé ngá dzó ná, ‘O táa bɔ medzíán’. ²⁸ Ve ma ma dzó mína ná é mot áse a dága miningá ya mír méye ná aa kómo ñí dziŋ, á dzíi yaá éyá miningá á nlém été.

²⁹ Édo ná, ngé é dzís meyóm dwe dá bɔ wa ná o ku á nsémm, veagé dɔ, o wea dɔ ó fén; amú ná é ne wa mvéáñ ná asúk ñúu avɔ́ó é dzímle, ye ná é ñúu dwe ngúrá bá wea dɔ ébéññ ndúán. ³⁰ Ngé é wéá meyóm we, wá wá bɔ ki wa ná o ku á nsémm, kíkge wó, ó wea wó ó fén; amú ná é ne wa mvéáñ ná asúk ñúu avɔ́ó é dzímle, ye ná é ñúu dwe ngúrá eé ke ébéññ ndúán.”

Mvas

³¹ “Bé ngá dzó fe ná, ‘É mot áse aa vé ngéá mvas, á keegé ñí kálara mvas’. ³² Ve ma ma dzó mína ná é mot áse aa vé é miningá weñ mvas, ngé é sés akála nsémm eveák, a bɔ ñí ná a ke aa bɔ medzíán. Édo ná, é mot áse ñí aa lúk é miningá a vas yaá álúk aa bɔ medzíán.”

Nkanann sɔŋ

³³ “Míní ngá bera fe wók bée dzó é bot ókuá ná, ‘O táa kan sɔŋ mineá été; fáve ná dzálágé Ntí méngaá mwe.’ ³⁴ Ve ma ma dzó mína

ná míni taaa kan soj amvála enziŋ; ngé dzóp, amú ná édɔ e ne étcó édzwée Nzamá; ³⁵ngé ki sí, amú ná édɔ e ne étele mebo deñ; ngé ki Yerusalen, amú ná éñe a ne é kísoan Bora Kéza. ³⁶O taaa ki kan soj nló we, amú o sés bɔ ná atwaa nkó esií mbóó ye ésií dwe ó bɔ mfúum ngé ki nsút. ³⁷Ve nkóbɔ wenan ó bɔjge; ma yébe, ma yébe; ngé ki ná, móamó, móamó. Édɔ ná é dzam dá lot véa, dá só ébe mbéa dzam.”

Ákunja

³⁸“Mína ngá wók bée dzó ná, ‘Dzís dá táŋ dzís, asoŋŋ j dá dá táŋ asoŋŋ.’ ³⁹Ve ma ma dzó mína ná, míni taaa níim mbéa mot; fáve ná, é mot áse aa bími wa ámáŋŋj meyóm, léregé ní ámáŋŋj avóó. ⁴⁰É mot aa ke wa sómán á mfá áñŋɔj wa elíŋŋjá, keegé fe ní ekót. ⁴¹Ngé mot aa tsíni wa ya nguu ná o ke mína ní táŋ okajŋj ovóó, kékj ya ní táŋ akanŋj á beáñ. ⁴²É mot aa dzaa wa, vá ní; ngé mot aa kómo wa koo dzóm, o taaa ní níim.”

Ádziŋ midzíndzíŋŋ

⁴³“Míní ngá wók bée dzó ná, ‘Dziŋŋje é mot mbóó, o víni é mot áse aa síŋ wa.’ ⁴⁴Ve ma ma dzó mína ná, Dziŋŋján é bot bá síŋ mína, [váán ébá bá víni mína abwará], yaglánán fe á mfá é bot bá dzéŋ mína ásí. ⁴⁵Néa éñe mína ye bɔ é bwán Ésúá wenan a ne á dzóp été; éñe fá a bɔ ná nlódzóp ó fén̄ mfá bembéa bék bot ya fe bembamba bék bot, a níŋ fe mveŋ mfá benzósoó bék bot ya fe bikúkwát bí bot. ⁴⁶Amú ná ngé mína dziŋ é bot bá bá dziŋ mína, nzá máán mína ye níŋŋ? Nde beňŋɔj mfóŋsí bá báa bɔ dɔ? ⁴⁷Éde ngé mína bérán ki fáve ya bɔbéňŋɔj, nzá dzam mína lot ya dɔ é bot bevóó? Nde bot bék meyŋŋ mefé bá báa bɔ dɔ? ⁴⁸Édɔ ná, bɔgán benzósoó amvála ané Ésúá wenan a ne á dzóp été a ne nzósoó.”

Mfá bivévé

6 ¹“Tɔbɔgán ya nkéé ná míni taaa bɔ é nzósoó wenan ébe ású bot ná ébó bék yén mína; ngé néa, mínaá ye níŋŋ máán ébe Ésúá wenan ané á dzóp été.

²Édɔ ná, éyŋŋ wa vé biŋgóngjósí bí bot bivévé, o taaa ke wa lóŋ metjŋŋ miseŋŋ ya miseŋŋ, amvála ané bot meduk bá bɔ bésinagoga été ya miseŋŋ á mfá ye ná bot bék vé bó dúmá. Ma dzó mína, békélá bék mbelé é máán meba.

³Ve wa, éyŋŋ wa wa vé biŋgóngjósí bí bot bivévé, é wéá meyéá we ó taaa yem é dzam é wéá meyóm we wá bɔ, ⁴á mfá ye ná bivévé bywe wa vé biŋgóngjósí bí bot ó bɔ ásweññ; éde Ésúá, éníí aa yén édí é ne ásweññ, aa ye wa vé meyáán.”

Mfá meyaglán

5 “Éde, éyɔŋ mína yaglan míni táa bɔ ané bot meduk; amú ná bá dzinj bá yaglan bé téle betételé bésinagoga été ya á maagán bisala, ná bot bé yén bó. Ma dzó mína bébélá ná bé ñɔŋ yaá é máán meba.

6 Ve wa, éyɔŋ wa wa yaglan, ñíigé édziná dwe été, niané wa dzip mbéñ, yaglánán ya Ésúá a ne ásweññ, éde Ésúá, éñí aa yén édí é ne ásweññ aa ye wa vé meyáán.

7 Ve, éyɔŋ mína yaglan míni táa báále nzeze bifíá, ané bot býe meyɔŋ mefé bá lópbán, amú ná bá tém ná ya ábwiññ nkɔ́bɔ́ deba édɔ́ bá ye bó wók ya dɔ́. 8 Édɔ́ ná, míni táa bɔ amvála ané ébó; amú ná Ésúá wenan aa yem é dzóm dá dzéŋ mína, kaa ná míni dzaa ñí.

9 Éde mína, yaglánán ámvála dí,

Á é Tará wea a ne á dzóp été,
éyola dwe é boóge ya eki.

10 Édzwée ngómán dwe é nzá.

Nkómánn we ó bɔ́óge á sí,
amvála ané ó ne á dzóp été.

11 Vá bía émuú, bídzi byéa bíye kada mos.

12 Dzwiigé fe bía ya bívuzá byea,
ané bía bía dzwii fe é bot bá vus ya bía.

13 O táa bía téle mébóblé été.

Fáve ná korogé bía abé été.

[Amú ná wa o ne ya edzwée, ya nguu, ya dúmá,
akekwíñ kómm áse. Amén.]”

14 “Amú ná ngé mína dzwii bot bívuzá bá bɔ mína, Ésúá wenan a ne á dzóp été, ní aa ye fe mína dzwii. 15 Ve ngé mína bɔ kaa ádzwii bot, Ésúá wenan ní ăá ye ki mína dzwii bívuzá byenan.”

Mfá áki bidzí

16 “Éyɔŋ mína ki bidzí, míni táa bɔ amvála ané bot méduk bá lére mesú eywiññ; amú ná bá mana tsén mésú meba á mfá álére bot ná bá ki bidzí. Ma dzó mína bébélá ná bé ñɔŋ yaá é máán meba mése.

17 Ve wa, éyɔŋ wa ki bidzí, wáagé mbwánn á nló, o sop fe ású dwe, 18 á mfá ye ná o nza álére bot ná wa ki bidzí, fáve Ésúá éñí a ne ásweññ; éde Ésúá, éñí aa yén ásweññ, aa ye wa vé meyáán.”

Akúmm ye á dzóp été

19 “Míní táa kóán ntam wenan é sí ní é vóm sígbém ya míngéle byá ywíñ ntuk, ya é vóm midzídzíp myá tágán mí ḥ̄ga dzíp; 20 fáve ná,

kógán ntam á dzóp été, é vóm sígbém ngé ki míngéle byáá ywíñ ntuk ya é vóm midzídzíp myáá tágán ngé ki ádzíp; ²¹ amú ná é vóm ntam we ó ne, vóm te fe nlém we wá wá ye bo.”

Láma ye ó ñúu

22 “Dzís édɔ é ne láma ye ó ñúu; éde ná, ngé é dzís dwe é ne mvéáñ, é ñúu dwe áse da ye belé eyéá. **23** Ve ngé é dzís dwe é ne ekúkwát, é ñúu dwe áse da ye tɔbɔ ó dzíbi ósí. Édɔ ná, ngé éyéá é ne ébe wa dá é ne dzíbi, nzá amvála abwiññ dzíbi te dá ye bo!”

Nzá aa dzwée nlém?

24 “Mot enziŋ a sés séan ya bemása bé beáñ; amú ná aa ye víni mbóó, á ñga dzij éní mbóó, ngé ki ná aa ye bánde ya mbóó, á ñga byana éní mbóó. Bé sés séan ya Nzamá ya fe akúmm eyɔŋ déá.”

Nzamá aa kálá é bwán bén

25 “Akála te édɔ ma dzó mína ná milém mí taa mína ku ábum á mfá bínij byenan, ná dzé mína ye dzí, ngé ki ná, dzé mína ye ñú; ngé ki mfá é ñúu denan ná dzé mína ye bwát. Nde enij dää daŋ ya eban ya bidzí, ngé ki ná, ñúu dá dää daŋ bitóp? **26** Dággán anwann ye á dzóp, édɔ kaa ábeñ, kaa ki áyoo, ngé ki ákóán bidzí besitúa, ve Ésúá wenan a ne á dzóp été ñí a vé dɔ bidzí. Nde se mína mína daŋ ya eban?

27 Nzá ki ye ébe mína, ná éfáj ñí kpoo nlém ábum, a ne kɔgle énij dzeñ áwola déá áyóp? **28** Éde á mfá bitóp, amú dzé milém myá ku mína ábum? Dággán amvála ané mesamm méye méfúp má vém, mää bɔ eséññ, mää vyás ki; **29** ve, ma ma dzó mína ná atwaa Salomon ya é dúmá deñ áse eé ndzí bwát amvála ané samm fóo ye été. **30** Éde, ngé Nzamá a bwára bilwá bíye méfúp amvála te, ébí bí ne émuú, ookíri bé wea byɔ á ndúán. Á mína é bot míni belé mbwínánn avítsaj, nde äá ye daŋ bíra bɔ ébe mína?

31 Édɔ ná, milém mí taa mína ku ábum, míní dzó ná, ‘Dzé bía ye dzí?’, ngé ki ná, ‘dzé bía ye ñú?’, ngé ki ná, ‘dzé bía ye bwát?’ **32** Amú ná bot býe meyɔŋ mefé bá vuŋ ná bá dzéj mam méte mése, ve Ésúá wenan a ne á dzóp été ñí aa yem ná mína yi mam méte mése. **33** Ve táragán dzéj édzwée ngómán Nzamá ya é nzosoó weñ, véa é mam mése má bá ye mína mɔ kɔgle.

34 Éde, milém mí taa mína ku ábum akála ookíri. Amú ná ookíri wá ye só ya é mam wá kpoo milém ábum. Kada mos ó mbelé mítéé myeñ.”

Mfá nkíkgán misaj

7 **1** “Kaa kíkgán nsaj, bá bé nza mína kík nsaj. **2** Amú ná ámvála mína kík misaj, amvála te fe bá bá ye mína kík misaj. Ya fe ná, abímm mína vak ya dɔ, édɔ bá bá ye fe mína vak.

³Édō ná, amú dzé wa dágā é ndúŋŋj e ne mwanñɔŋj á dzís, kaa fe ábem míis nkwaá ó ne é dzís dwe wámyen? ⁴Ngé ki ná o ne dzó mwanñɔŋj á yá ná, ‘Líkge ná me vea wa ndúŋŋj á dzís,’ éyɔŋj nkwaá wá ó ne wa á dzís? ⁵Á mot ya méduk! Táragé vea nkwaá ó ne wa á dzís, véa éñe wa ye yem yén ná o vea é ndúŋŋj e ne mwanñɔŋj dzís.

⁶Míní ták kee bemvú é dzóm é ne eki, ngé ki áwea bengwiññ mekwá mé perla menan, bé nza mɔ tsibi áyóp, véa bé vejan, bé ñga ñap mína.”

Ákut mbéñ

⁷“Dzaagán, véa bá ye mína vé; dzéŋŋján, véa mína ye yén; kutgán mbéñ, véa bá bá ye fe mína kúu. ⁸Amú ná éní áse á dzaa, aa ñɔŋj; éní aa dzéŋŋj aa yén; éní aa kut mbéñ, bá bá ye fe ñí wó kúu.

⁹Mot mbéñ ki ye ébe mína a ne bɔ ná ngé é mwán weñ aa dzaa ñí mfémm, ye ñí aa ye ñí kee akwá? ¹⁰Ngé ki ná a dzaa ñí kwaás, ye ñí aa ye ñí kee ñó? ¹¹Édō ná, ngé mína míni tɔ́ bembéa bé bot, mína yem vé é bwán benan mbamba dás, ntéññ avé Ésúá wenan a ne á dzóp été, aa ye vé é bot bá dzaa ñí é mam mé ne mvéáñ!

¹²Édō ná, é mam mése míni ne kómo ná bot bá bɔ mína, amvála te fe mína bɔgán bɔ, amú ná néa éñe nkɔ́j métisiŋj ó ne ya Bekúlu medzó.”

Ofanfán mbéñ

¹³“Ñíigán á mbéñ ó ne ofanfán; amú mbéñ ye é nzenn byá ke ya bot á ntsamann bí ne ndam, é bot bá ñíi été bá ne abwiññ; ¹⁴nzá ofanfán mbéñ ya oloás nzenn byá ke ya bot éniŋ, éde é bot bá koan ya byɔ́ bá ne avítsaŋ.”

Bibumá byá lére bó

¹⁵“Tɔ́bɔgán nkée ya minéneá bekúlu medzó, ébó bá nzu ébe mína bá baga bikop mítomá, ve mfá été bá ne bibyó bibibiñ. ¹⁶Mína ye bá yem ya bíbumá byeba. Ye bá fwát ebumá ye á ndzík vino míisé, ngé ki ebumá igera á nlóŋŋj? ¹⁷Néa, élé ése é ne mvéáñ dá wúm bembamba bíbumá, élé é ne abé dá dá wúm bíbumá bí ne abé. ¹⁸Elé é ne mvéáñ é sés wúm bíbumá bí ne abé, élé é ne abé dá dé sés ki wúm bíbumá bí ne mvéáñ. ¹⁹Élé ése é ne kaa áwúm bembamba bíbumá, bá kík dɔ́, bá wea dɔ́ á ndúán été. ²⁰Édō ná, mína ye bá yem ya bíbumá byeba.”

Ámvála bá ñíi á dzóp

²¹“Se é mot áse aa dzó ma ná, ‘Á Ntí, á Ntí,’ éñe aa ye ñíi édzwée ngómán ye á dzóp, fáve ná éní aa bá nkómánn é Tará a ne á dzóp été.

²² Mos te, abwiññ bot dá ye ma dzó ná, ‘Á Ntí á Ntí, nde bíí ngá kúlu medzó ya éyola dwe, ya éyola dwe fe bí ngá vea bembéa misísim, ya éyola dwe bí ngá bō abwiññ biyágán bí mam?’ ²³ Ané, ma ye bō kpéá ású ná, ‘Määá yem mína amvála enziŋ; á betsam metsiŋŋ, kólogoŋ ma ó míš!’ ”

É ndá e ne nlónján ákwá áyóp

²⁴ “Édɔ ná, é mot áse aa wók bífiá byam bí, a kéñ ya byɔ míbɔann, bá ye fonan ya ñí ya mot enziŋ, mfeſák mot ó ngá lóŋ é ndá dzeň ákwá áyóp. ²⁵ Ané mveŋ e ngá nój, éde ndemm a ngá dzéň, ané bivúŋ bí ngá bō bíí yimi ndá te; ve ndá te deé ndzí ku, amú ná mbókga weň ó mbé nlónján ákwá áyóp.

²⁶ É mot áse ñí a wók bífiá byam bí, ve éñe kaa áke ya byɔ míbɔann, aa ye fonan ya mot enziŋ a tɔ́ akút, éñí a ngá lóŋ é ndá dzeň á nséléga été. ²⁷ Ané mveŋ e ngá nój, ndemm á ñga dzéň, ané bivúŋ bí ngá bō bíí yimi ndá te; véa, e ngá ku, éde é ngá mana tsam ásesé!”

²⁸ Éde, a ngá bō ná niané Yesus a ngá mana kɔ́bɔ bífiá bíte, mikuna mí bot mí ngá kám áyágale deň; ²⁹ amú ná a ngá yágale bō ané é mot a belé edzwée, se ané beyágale métсиŋŋ beba.

Yesus aa séñ nzénzamm

8 ¹ Éde, niané a ngá sigi nkoó, míkuna mí bot mí ñga bee ñí. ² Véa, éde nzénzamm ó ngá yit ñí bebeň, ó kútbe ó sí, weé dzó ná, “Á Ntí, ngé wa kómo, o ne ma fúbu.”

³ Ané Yesus a ngá sám enam, a nama ñí, eé dzó ná, “Ma kómo; tɔ́bɔ́gé mfúbánn!”

Éde etéññ te ébyen a ngá tɔ́bɔ mfúbánn ébe é nzamm deň. ⁴ Ané Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Yénje ná o táa dɔ kat mot enziŋ; fáve ná, kéŋ, o kéñ lére fára ñúu, o vé bívévé Moisés a ngá mánan, á mfá ye ná é bō bō ngañiá.”

Mbɔ̄ eséññ kaba ye á Roma

⁵ Éde, niané Yesus a ngá ñíí á Kapernaúm, ané kaba enziŋ a ngá yit ñí bebeň, eé dzaa ñí engóngóó, ⁶ eé dzó ná, “Á Ntí, mbɔ̄ biséññ wɔ́m a bōo á ndá, mbóbók, aa bíra fe dzuk.”

⁷ Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná, “Ma ye ñí ke séñ.”

⁸ Ve kaba te a ngá yalan ya ñí ná, “Á Ntí me sés é mot wa yian ke ñíí é ndá dzeň; ve, dzóge fáve effíá, éde mbɔ̄ biséññ wɔ́m aa ye tɔ́bɔ mvwaá.”

⁹ “Amú ná ma me ne fe é mot a ne édzwée ásí, me belé benzima ná ma mánan bō; ma dzó mbóó ná, ‘Kéŋ’, a kéñ; éñí mbóó, ‘Nzá’, a só; óloá wɔ́m, ‘Bóóge édí’, a bō dɔ.”

¹⁰Niané Yesus a ngá wók dɔ, á ŋga bíra dɔ kám, ané a ngá dzó é bot bé ngá bee ñí ná,

“Ma dzó mína békélá ná atwaa Israel été, mǎá bé koan ya mot enziŋ ye a belé ábímm mbwínánn dí. ¹¹Ma dzó mína ná abwiññ bot dá ye só é vóm nlódzóp wá kwíñ ya é vóm wá dzím, bé kén tɔbɔ ósí bábe Abraam, Isaak ya Jakob, édzwée ngómán ye á dzóp; ¹²ve bwán býe édzwée ngómán bá ye bó wea átán á edwá dzíbi été; ó wéñ éñe nyónn wá ye bɔ ya álaran mesonj.”

¹³Ané Yesus a ngá dzó kaba te ná,

“Kéj; ámvála o bwíni, é bɔóge wa néa.”

Éde mbo biséññ a ngá tɔbɔ mvwaá áwola te ébyen.

Yesus aa séñ Pedro nkiá

¹⁴Niané Yesus a ngá sian é ndá Pedro, éde a ngá koan ya nkiá Pedro eé wók avép, a bóo énɔŋj. ¹⁵Ané Yesus a ngá nama ñí wéá, éde avép é ngá mana ñí; ané a ngá tébe, á ŋga belan ya ñí.

Yesus aa séñ abwiññ mikúkwann

¹⁶Niané ŋgɔgó e ngá kwíñ, ané bé ngá só ya ñí é bot bé mbé bá belé bembéa misísim ó ñíuu; éde a ngá vea myo ya effíá deñ, á ŋga séñ é bot bésé bá ngá kwan, ¹⁷ná édí nkúlu medzó Esaía a ngá dzó é dzálában, éyɔŋ a ngá dzó ná,

“Émyen a ngá ñɔŋj ateák dea, a baga fe ákwann dea.”

Mfá ábee

¹⁸Niané Yesus a ngá yén ná nkuna bot ó ŋga bo man yaá ñí, éde a ngá mánan ná bá ke á nsá mbóó. ¹⁹Ané nyágale metsiŋj enziŋ a ngá yit ñí bebeñ, éde a ngá dzó ñí ná,

“Á Nyágale, ma ye wa bee é vóm áse wa ye ke.”

²⁰Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Mvaá é belé mifuu, anwann ye á dzóp dá mumá; ve é Mwán Mot eé belé é vóm a ne bwíi nló.”

²¹Ve nyága mfé ye býága beñ ñí a ngá dzó ñí ná,

“Á Ntí, líkge ma ná me tára ke dzep tará.”

²²Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Beegé ma, líkge ná mibim mí dzep míbim myeba.”

Yesus aa báma okos

²³Éde niané Yesus a ngá daŋ á byéa été, býága beñ bá bá bee fe ñí.

²⁴Véa éñe, bora okos ó ngá lot á máŋ été, mikebá myá mí ngá ñíŋ byea, ve Yesus ñí a mbé a bóo óyó. ²⁵Éde beyága bá ngá ke ñí suk óyó, báé dzó ñí ná,

“Á Ntí, korogé bía, bí ḥga dzáj yaái!”

²⁶Ané a ngá dzó bó ná,

“Á é bot bé belé mbwínánn avítsaŋ, amú dzé míni ne ayeña?”

Éde a ngá tébe, a báma bivúŋ ya máŋ, ané ásesé a ngá bíra tɔ̄bo mvwaá. ²⁷Ané bot bé ngá ku mevoó, bé ḥga dzó ná,

“Nzá amvála mot dí, ná atwaa bivúŋ ya máŋ byá byá wók fe ní?”

É bot bé mbé bé belé bembéa misísim á Gadara

²⁸Niané a ngá sian á nsá mbóó, é sí bot býe á Gadara, ané bot bé beáñ bé ngá nzu toban ya ní, bé belé bembéa misísim ó níu, bée só mésɔŋ été, bé mbé edede a bibibiñ, akekwiñ ná mot enziŋ éé mbé fe lot nzenn te.

²⁹Ané bé ngá yón, bée dzó ná,

“Á é Mwán Nzamá, nzá dzam bí belé bíabe mína? Ye o só yaá ó vá ná wa ndáglo bía kaa ná tám é kwíñ yaái?”

³⁰Édɔ ná, nkuna bengwiññ ó mbé bó oyaáp ó véa, weé dzí; ³¹ané bembéa misísim mí ngá dzaa ní engóngjó, myeé dzó ná,

“Ngé wa tsílán ya bía, lómje bía ébe nkuna bengwiññ.”

³²Ané a ngá dzó myo ná,

“Keján!”

Éde mí ngá kwíñ, mí kéní níi bengwiññ ó níu, véa nkuna bengwiññ ngúrá ó ngá sigi mbíí á nkoó ásí ó máŋ, ané ó ngá mana wú méndzímm été.

³³Ve, é bot bé ngá baale bengwiññ béte, bé ngá mana túp; éde bé ngá ke á kísoan béké ḥga kat bot fwéñ mam méte, ya édí é bot bé mbé béké belé bembéa misísim. ³⁴Ané kísoan áse e ngá ke koan ya Yesus; éde niané béké ngá yén ní, béké ḥga dzaa ní engóngjó ná á kólo áfóo sí deba.

Yesus aa séñ mbóbók

9 ¹Niané Yesus a ngá daŋ á byéa été, éde a ngá ke á nsá máŋ áyát, ané a ngá sian é kísoan deñ émyen. ²Véa, béké só ya ní ya mbóbók ó bóo á mwann enɔŋjé été; Yesus eé yén mbwínánn weba, ané a ngá dzó mbóbók te ná,

“Á móŋj, sánŋe! Mísémm mywe mí ntɔ́ wa ndzámánn.”

³Éde véa beyágale métsiŋj benzij béké ḥga dzó békében ya békében ná, “É mot ní aa byana Nzamá.” ⁴Yesus, eé yém átémŋa deba, ané a ngá dzó ná,

“Amú dzé mína tém bikúkwát á mílém myenan été? ⁵Amú ná, dzé dá daŋ ya ebúbú ye ádzó; ye ná, ‘Mísémm mywe mí ntɔ́ wa ndzámánn;’ ye ná, ‘Tébegé, o wulu?’ ⁶Ve, á mfá ye ná míni yém ná é Mwán Mot a belé nguū é sí ní mfá ádzáma mísémm.” Ané a ngá dzó mbóbók te ná, “Tébegé, o twáa é mwann enɔŋj we, o kén fe é ndá dzwe.”

⁷Éde mot te a ngá tébe, a kén fe é ndá dzeñ. ⁸Niané nkuna bot ó ngá yén dɔ, ané béké ḥga kɔ wɔŋj, béké ḥga vé Nzamá dúmá, ná a vé yaá bot amvála nguū te.

Yesus aa lwée Mateo

⁹Éde éyɔŋ Yesus a ngá kólo ó véa, ané a ngá yén mot enziŋ a tɔ́ eyola ná Mateo, a tɔ́ ósí é ndá biséññ bá yáán mfóŋsí. Éde a ngá dzó ñí ná, “Beegé ma!” Ané a ngá tébe, a bee ñí.

¹⁰Éde a ngá bɔ́ ná, Yesus a tɔ́ ó téble á ndá; véa, abwiññ beñɔŋ mfóŋsí bábe bebo misémm bé ngá sian bé tɔbɔ fe ó téble bábe Yesus ya býága beñ. ¹¹Éde, éyɔŋ befariseo bé ngá yén dɔ, ané bé ngá síli býága beñ ná, “Amú dzé Nyágale wenan aa dzí bábe beñɔŋ mfóŋsí ya bebo misémm?”

¹²Ve, Yesus ñí eé wók dɔ, éde a ngá dzó bɔ́ ná, “É bot bé ne mvwaá báá yi dökira, fáve ébá bé ne mikúkwann. ¹³Ve, keján, míni fas fe é dzam dá yíli ná, ‘Ma kómo nyénánn engóngɔ́, se metúnja.’ Amú ná meé ndzí nzu álwée benzósoó bé bot, fáve bebo misémm.”

Bá síli á mfá fúlú ye áki bidzí

¹⁴Éde véa býága Juan bé ngá yit Yesus bebeñ, bée síli ñí ná, “Amú dzé bía ya fe befariseo, bía lot métám méye áki bidzí abwiññ býɔŋ, ve, býága bwe bá báá lot métám méye áki bidzí?”

¹⁵Ané Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Ye é mot aa lúkgan bemvwíññ bé ne tɔbɔ ya meyep éyɔŋ a ngén a tɔ́ bábe bɔ́? Ve melú má nzu, éyɔŋ é mot aa lúkgan aa ye bó kólo été, véa bá ye lot métám méye áki bidzí.

¹⁶Mot enziŋ áá kík abeét étóp é ne mfefeñ a kéñ dɔ vé á nnomm étóp; amú ná abeét dá ye líni étóp te, véa avéñj dá ye súgan ábɔ́ abé.

¹⁷Mot enziŋ ñí áá swii ki é vino a ne mfefeñ méndák bikop bí tsít mé ne miyomm été, amú ná ngé néa, mendák méte má ye bólo, vino a mana kúbu ósí, mendák má mé mana fe wú ntuk; ve bá swii é vino a ne mfefeñ méndák bikop bí tsít mé ne mifefeñ été, véa byém bíté bí beañ byá ye yem tɔbɔ.”

Nkúkwann miningá ya fe Yairo ngwan dzeñ

¹⁸Ntéññ Yesus a ngá dzó bó mam méte, véa, ntébosú enziŋ ye á sinagoga a ngá sósí, éde a ngá nzu ñí kútbe mébɔ́ ó sí, eé dzó ná,

“Ngwan dzam é ndem wú! Ve, nzá ñí o bere é wéá we, ané aa ye niŋ.”

¹⁹Ané Yesus a ngá tébe, á ŋga bee ñí bábe býága beñ.

²⁰Véa, miningá enziŋ a mbé nkúkwann, ná mekií má kwíñ ñí ábum táj awóm mibú ya mibú mí beañ a ngá sian ñí á mvús, ané a ngá nama ñí afaáp etóp, ²¹amú a ngá dzó á nlém weñ été ná, “Ngé me tugá fá ñí nama étóp deñ, ma ye tɔbɔ mvwaá.” ²²Ve Yesus, a ngá venjan, a yén ñí, éde a ngá dzó ñí ná,

“Á mwann miningá, biñje nguu, mbwínánn we ó nii yaá wa!”

Atéé ye áwola te miningá te a ngá tɔbɔ mvwaá.

²³ Éde, éyօj Yesus a ngá sian é ndá ntébosú te, a yén é bot bé ngá lój metjó ya nkuna bot, bée bɔ nzɔgɔ, ²⁴ ané a ngá dzó bó ná,

“Kologán! Amú ná é mwann miningá ñí a sés nwúán, fáve ná a boo óyo.”

Éde bé ngá kpógo ñí. ²⁵ Ve niané bé ngá kúlu bot átán, a ñífi, éde a ngá biñ ñí wéá; ané mwann miningá te a ngá tébe. ²⁶ Ané fwéñ te e ngá mana bohan ábenj sí te áse.

Yesus aa séñ ndzíndzímm mí beáñ

²⁷ Éyօj Yesus a ngá kólo vóm te, midzíndzímm mí beáñ mí ñga bee ñí, myeé yón ná,

Á é Mwán David, yénje bía engóngjó!

²⁸ Éde niané a ngá sian á ndá, midzíndzímm mí ñga yit ñí bebeñ, ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ye mína bwíni ná me ne bɔ dzam te?”

Ané bé ngá yalan ná, “Áá, á Ntí.”

²⁹ Véa éñe, a ngá nama bó mis eé dzó ná,

“Eé bɔğe mína ané mbwínánn wenan ó ne.”

³⁰ Éde mis mé ngá yójbe bó. Ané Yesus a ngá bíra bó báma ná,

“Tɔbɔgán nkéé ná mot enziŋ a táa dɔ yem.”

³¹ Ve niané bá bé ngá kwíñ átán, bē ñga mana ñen éwogá deñ ábenj sí te áse.

Yesus aa séñ mvúmvúk

³² Éde eyօj bé ngá kólo, véa, bē ngá só ya ñí ya mvúmvúk ó belé mbéa nsísim ó ñíuu. ³³ Niané a ngá tsílán ya mbéa nsísim, éde mvúmvúk te ó ngá kóbɔ; ané mikuna mí bot mí ngá ku avoó, bē ñga dzó ná,

“Bää bé tárá yén ámvála dzam dí Israel.”

³⁴ Ve befariseo, bá bé ngá dzó ná,

“Aa tsílán bembéa misísim ya ndzwéé bembéa misísim.”

Ábíra yoo bidzí

³⁵ Éde Yesus a ngá ke aa bohan bekísoan bése ya meá, eé yágale bésinagoga beba été, eé kat mbamba fwéñ ye édzwée ngómán Nzamá, eé séñ fe akwann áse ya mitéñ míse. ³⁶ Éde éyօj a ngá yén mikuna mí bot, ané a ngá yén bó engóngjó, amú ná bé mbé bé belé bindáglé ya nlamann amvála ané mítómá mí ne kaa mbaale. ³⁷ Éde a ngá dzó býága beñ ná,

“Bébélá biwólo bidzí bí ntɔó abwiññ, ve bebɔ biséññ bá bé ne avítsaj.” ³⁸ Édo ná, dzaagán Ntí a ne ya biwólo bidzí, ná á lóm bebɔ biséññ ná bé ñɔŋj býdži byeñ.

Yesus aa tóp baapostol awóm ya bē beáñ

10 ¹ Éde a ngá lwée býága beñ awóm á yá bē beáñ ná bē ke ébe éñe, ané a ngá vé bó nguü ye ádzwée ébe misísim mí mvin; ná bē tsílán ya myɔ, bée séñ akwann áse ya mitéñ míse.

²Véa, bívola baapostol awóm ya bé beáñ bí ne ná: Ósúá, Simón, éñe fe bé ngá lwée ná Pedro bá mwanñaŋ Andrés; Jakobo éní Zebedeo, mwanñaŋ Juan; ³Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo ñɔŋmfóŋsí; Jakobo, éní Alfeo; Tadeo, ⁴Simón mwann Kananita, ya Judas Iskariote, éní a ngá kuan fe Yesus.

Yesus aa lóm baapostol

⁵É bot awóm ya bé beáñ bá, ébó Yesus a ngá lóm, eé mánan bó, eé dzó ná,

“Míní tách ke ébe bot býe meyɔŋ mefé ngé ki áñii kísoan enziŋ ye a Samaria, ⁶ve, éñe keján ébe mitómá mí ngá dzími áyɔŋ Israel. ⁷Éde keján, katgán fwéñ ná, édzwée ngómán ye á dzóp é ntó̄ bebeñ. ⁸Séñján mikúkwann, wómoŋán mibim, séñján mizénzamm, tsílágán ya bembéa misísim; míni ngá ñɔŋ dás, váán fe dás. ⁹Míní tách ñɔŋ moann, ngé koŋ, ngé ki ngoós á mífák myenan été; ¹⁰ngé ki mfák ékena, míni tách ñɔŋ bíwómán bí beáñ, ngé ki mengop, ngé ki ntúmm.

Amú ná mbɔ biséññ aa yian ya bídzí byeñ. ¹¹Ve, é kísoan áse ngé dzeá mína ye ñíi, túgán dágá nzá a ne mot ngaŋj vóm te, tɔbɔgán ó véa akekwiñ ané mína kólo. ¹²Niané mína ñíi á ndá váán mbóló. ¹³Éde, ngé ndá te da yian ya dɔ, é mvwaá denan e tɔbɔ ndá te; ve ngé dǎá yian ya dɔ, mvwaá e bútán ébe mína býbyen. ¹⁴Éde fe, é mot áse aa ye bɔ kaa mína áñɔŋ ngé ki áwók bífiá byenan, kólogán ndá te, ya fe kísoan te, mínií sas mbúlgé mébɔ menan. ¹⁵Ma dzó mína békélá ná, ébe mos ye á nkíkgán misaŋ, ákira sí ye á Sodoma ya Gomora dá ye bɔ mvéañ ádaŋ édí kísoan te.”

Á mfá midzuúk

¹⁶“Dággán, ma lóm mína ané mitómá énzénzaŋ bibyó été; éde ná, tɔbɔgán mikée ané beñó ya mikeññ ané abejŋ. ¹⁷Ve, tɔbɔgán ya bot nkée, amú ná bá ye mína kee bíkóánn bá kík medzó, bá ye fe mína bíra yít bésinagoga beba été; ¹⁸ya akála dam bá ye ke ya mína atwaa ébe bengívina ya bekéza, ya fe ébe bot býe meyɔŋ mefé, ná míni vé bó ngañiá. ¹⁹Ve, éyɔŋ bá ye mína kee, milém mí tách mína ku ábum á mfá é dzam mína ye dzó, ngé ki ámvála mína ye dɔ dzó; amú ná tám te ébyen, bá ye mína vé é dzam mína yian dzó. ²⁰Amú ná se mína mína kóbo, fáve ná Nsísím Ésúá wenan éwɔ wá kóbo ébe mína.

²¹Mwanñaŋ aa ye kee mwanñaŋ ná á wú, ésséá ñí a mwán; bwán bá ye ke beéséá á ngamm áyát, bé ḥŋa bɔ ná bé ywíñ bó. ²²Bot bése bá ye mína víni akála éyola dam, ve é mot aa ye nzomo akekwiñ asúgánn, éñe aa ye tɔbɔ koroban. ²³Ve, éyɔŋ bá dzéŋ mína ásí é kísoan ñí, túpgán mbíí éní fɔɔ; amú má dzó mína békélá ná mínaá ye

mana tóban bekísoan bése béye Israel amvála enziŋ, kaa ná e Mwán Mot á sō.

²⁴Nyága áá daŋ nyágale; oloá wá wāá daŋ ki mása. ²⁵Nyága á yénje mvéáñ ná á bɔ̄ ané é nyágale weñ; oloá fe ané é mása weñ. Ngé baá lwée myenn ndá ná Beelzebú, ntéññ avé bot bése é ndá dzeñ!”

Ákóbɔ̄ kaa ákɔ̄ wɔ̄ŋŋ

²⁶“Édɔ̄ ná, míni táa bɔ̄ kɔ̄ wɔ̄ŋŋ; amú ná dzam enziŋ é sés ná é búru áyóp ná băá ye dɔ̄ kúlán, ngé ki nswalann ná băá ye dɔ̄ yem. ²⁷É dzam ma dzó mína ó dzíbi ósí, kóbɔ̄gán dɔ̄ éyéá été; é dzam mína wók bíswaáswaá, kóbɔ̄gán dɔ̄ mídzií mí ndá áyóp. ²⁸Míni táa kɔ̄ é bot bá ywíñ ñúu wɔ̄ŋŋ, ve bë sés ywíñ nsísim; ve déá, dá daŋ ya mvéáñ ná míni kɔ̄ wɔ̄ŋŋ éñí a ne bɔ̄ ná nsísim ya ñúu bí ke dzáŋ ébéññ ndúán.

²⁹Nde băá kuan bwann bë anwann bë beáñ furá fíjí? Ve, mbóó enziŋ ye été ñí ãá ku ósí, kaa ná Ésúá wenan ñí aa yébe dɔ̄. ³⁰Ve, mína atwaa míkó mí esíí myenan míye nló míse, myá mí ne nláján. ³¹Édɔ̄ ná, míni táa kɔ̄ wɔ̄ŋŋ; míni ne ya eban abwiññ álot bwann bë anwann.”

Ámem Yesus á bot été

³²“Édɔ̄ ná, é mot áse aa ye ma mem á bot été, ma ma ye fe ñí mem ébe ású é Tará a ne á dzóp été. ³³Ve, é mot aa ye ma kat á bot été, ma ma ye fe ñí kat ébe ású é Tará a ne á dzóp été.”

Yesus aa kána bot

³⁴“Míni táa tém ná me só yaá vé mvwaá é sí ñí; meé ndzí nzu vé mvwaá, fáve nzwaoken. ³⁵Amú ná me só yaá vé nkanann énzénzaŋ mot bá éséa, mwann miningá bá ñiá, mbóm bá nkiá; ³⁶Éde, é bot bá sínj mot bá ye bɔ̄ bot bëye é mvɔ̄ŋ bot dzeñ émyen.

³⁷É mot aa dziŋ éséa ngé ki ñiá álot ma, a sés bɔ̄ é mot wɔ̄m; é mot aa dziŋ é mwán fám weñ, ngé ki é mwán miningá weñ álot ma, a sés bɔ̄ é mot wɔ̄m. ³⁸Éñí ñí a bɔ̄ kaa ábaga é krús deñ, a bee fe ma, a sés bɔ̄ é mot wɔ̄m. ³⁹É mot aa kam ya éniŋ dzeñ, aa ye dɔ̄ dzímle, éñí ñí aa dzímle éniŋ dzeñ, ákála dam, aa ye kam ya dɔ̄.”

Meyáán

⁴⁰“É mot aa ñɔ̄ŋ mína, aa ñɔ̄ŋ fe ma; é mot ñí aa ñɔ̄ŋ ma, aa ñɔ̄ŋ é mot a ngá lóm ma. ⁴¹É mot aa ñɔ̄ŋ nkúlu medzó; amú ná a ne nkúlu medzó, aa ye fe ñɔ̄ŋ máán mé nkúlu medzó; éñí ñí aa ñɔ̄ŋ nzósoó mot amú ná a ne nzósoó mot, aa ye fe ñɔ̄ŋ máán mé nzósoó mot.

⁴² Éde, é mot áse aa ye vé móñj mbóó ye é bójnj bá é kóp mendzímm é ne avwéñ ná áñú, ébe ya éyola nyága; ma dzó mína bébélá ná, mot te áá ye dzímle é máán meñ.”

Mílómán Juan ndubot

11 ¹A ngá bō ná, niané Yesus a ngá mana vé békísoan beba.

² Ve Juan, a tōó á mbok, niané a ngá wók míbōann Kristo, éde a ngá lóm békísoan beba, ³ná békísoan beba, “Ye wa o ne é mot aa yian sō, ye ná bía bera yana mot mfé?”

⁴ Éde, Yesus a ngá yalan ya bō ná, “Keján, míní kat Juan é mam mína wók ya áyén. ⁵ Midzíndzímm myá yén, mibóbók myá wulu, mizénzamm myá tōbō mvwaá, mindwándwá myá wók, mibim myá wómo, bá kat biñgóngjós bí bot mbamba fwéñ. ⁶ Éde mvōmm ya é mot a bō kaa ákōp obaá ákála dam.”

⁷ Éde, éyoñ bot békísoan beba, ané Yesus a ngá tára ná aa kóbō ya mikuna mí bot mfá Juan, ná,

“Dzé míni ngá ke yén éyáñj été? Ye ékoók dá sukban ya evúñj?

⁸ Dzé míni ngá ke yén? Ye é mot a baga mbamba bitóp? Dággán, é bot bá bwát mbamba bitóp bá tōbō méndá bekéza. ⁹ Ve, dzé fá míni ngá ke yén? Nkúlu medzó enziñ ngeá? Bébélá, ma dzó mína ná éní a dañ nkúlu medzó. ¹⁰ Mot te éñe mitsili myá dzó ya ní ná,

‘Dággé, ma lóm nkat fwéñ wōm ébe ású dwe,
éñe aa ye wa tébe ósú ná aa kom wa nzenn.’

¹¹ Ma dzó mína bébélá ná ébe ábímm bot é byála yaá ébe biningá, mot áá békísoan beba, eté ná aa lot Juan Ndubot; ve, éñí a dañ ya avítsañ édzwée ngómán ye á dzóp aa lot ní.

¹² Éde, atéé ye mélú Juan Ndubot akekwíñ áwola dí, édzwée ngómán ye á dzóp dá ke ósú ya nguú, éde mingungúú fe myá biñ dō.

¹³ Amú ná bekúlu medzó bése ya nkóó métsinj bá ngá kúlu medzó akekwíñ é tám Juan. ¹⁴ Éde ngé mína kómo yébe é dzam dí, Juan te éñe a ne Elías a mbé ná a nkún sō. ¹⁵ É mot a belé melj méye áwók, á wókge.

¹⁶ Ve, ma ye kanan ya myee bot wí ya dzé? Wá fonan ya é bójnj bá tōbō á bora míseñ békísoan beba, yónán ya ébá bevóó, ná,

¹⁷ ‘Bí lóñ yaá mína tóñ,
ve mína kaa ádzém!
Bí yee yaá mína byeá bí eywiññ,

ve mína kaa áyi.'

18 Amú ná Juan a ngá só, éñe kaa ádzí, ngé ki aňú; ve bé ngá dzó ná, 'A belé mbéa nsísim ó ñúu.' **19** É Mwán Mot ñí a só yaá fe, éñí aa dzí ya ñú; ve, bá dzó ná, 'Dággán, a ne ndzí bidzí a ne fe ñúvino, mvwíññ beñoj mfójñsí ya bebo misémm.' Éde mibɔann émyo myá lére ná kén édɔ ñí."

Ngwáa ya békísoan bé ne kaa ádzoban

20 Ané, ñí a ngá tára ná aa vé mbámm békísoan a ngá daŋ bɔ biyágán bí mam byeñ, amú ná bée ndzí dzoban ya misémm.

21 'Á Korasin, ngwáa ya wa! Á Betsaida, ngwáa ya wa! Biyágán bí mam byá bɔban ébe mína, ngé bé bɔ fá byo á Tiro ya Sidón, ngé é ntɔ́ abwiññ tám avé baá dzoban ya misémm, bée bwát meyep ya áwóbán ásuúp. **22** Édɔ fá, ma dzó mína ná, é mos bá ye kík misaŋ, ákira Sidón ya Tiro dá ye bɔ mvéáñ álot ákira denan.

23 Á wa Kaperenaúm, ye bá ye wa béré akekwíñ a dzóp? Bá ye wa sili akekwíñ á sí békónn! Amú ná biyágán bí mam byá bɔban ébe wa, ngé bé bɔ byo á Sodoma, ngé a ngén anzukwíñ é mos wí. **24** Ve déá, ma dzó mína ná é mos bá ye kík misaŋ, ákira é sí Sodoma dá ye bɔ mvéáñ álot ákira dwe.'

Nzaán awaabé

25 Tám te Yesus eé kóbo, éde a ngá dzó ná,

"Ma vé wá akiba á Tará, Ntí ye á dzóp ya sí, amú ná o swala yaá bebelé kén ya mifefák é mam má, ve o lére yaá mɔ bwán. **26** Áá, á Tará, éñe fá waá yén dɔ mvéáñ néa ébe ású dwe.

27 Tará a kee yaá ma mam mése; éde mot enziŋ áá yem Mwán, fáve Éséá, mot enziŋ áá yem ki Éséá, fáve Mwán, ya éñí Mwán émyen a kómo ñí lére.

28 Nzaán ébe ma mína bésesé mína é bot míni ne mivwatán, ya midzálánn, ma ma ye mína vé awaabé. **29** Baggán mbaga wɔm míni yága fe ébe ma, ma fá me ne evwévwé mot ya nsilann nlém ósí, véa mína ye koan ya áwaabé bíniŋ byenan. **30** Amú ná éséññ dam é ne ebúbú, mbaga wɔm wá ó ne fe ovovos."

É mos Sátará

12 ¹Tám te Yesus a ngá lot méfúp été é mos Sátará, býága beñ bá bé ñga wók nzeñ. Ané bá ngá tára ná bá téñ mebáma, bá ñga dzí. ²Niané befariseo bá ngá yén dɔ, éde bá ngá dzó ñí ná, "Dággé ná, býága bwe bá bɔ é dzam atsiŋ dää yébe ná bá bɔ é mos Sátará." ³Ve, ñí a ngá dzó bó ná,

“Ye ná mínaá bé láj é dzam David a ngá bō, éyɔŋ̊ bábe é bot bá bē bō bē mbé bē ngá wók nzeñ. ⁴ Amvála a ngá ñíi é ndá Nzamá été, bē ñga dzí mífemm mí ne ya ntélán mam áyat, é tɔ́j ná atsiŋ̊ dāá yébe ná bē dzí, fáve befára etámm; éñe ya é bot bábe bō bē mbé? ⁵ Ngé ki ná, ye mínaá bē láj nkɔ́j métsiŋ̊ été ná é mos Sátará, befára á templo été bá séñ, ve bē lígi kaa bidzo? ⁶ Ve, ma dzó mína ná éní aa daŋ̊ templo a ne ó vá. ⁷ Ve, ngé míni yem é dzam dá yíli dí, ná, ‘Ma kómo nyénánn engóngjó, se metúnja’, ngé mínaá vé é bot bē ne kaa bidzo meku. ⁸ Amú ná é Mwán Mot a ne ndzwéé ye é mos Sátará.”

Yesus aa séñ nkúkwann é mos Sátará

⁹ Niané a ngá kólo ó véa, éde a ngá ñíi á sinagoga weba été. ¹⁰ Ané, mot enziŋ̊ a mbé ó véa a belé nkát enam. Éde, á mfá ye ná bē belé é dzam bá sómán ya dɔ̄ Yesus, ané bē ngá síli Yesus ná,

“Ye atsiŋ̊ dá yébe ná bē séñ mot é mos Sátará?”

¹¹ Ve, ní a ngá yalan ya bō ná, “Mot mbé ye ébe mína a ne bō ná, ngé a belé ntómá mbóó, ngé ntómá te ó kpéñ ñí ébéññ é mos Sátará, ní a lík wó kaa wó ábiñ ávea wó? ¹² Ye ná mot binam ñí aa daŋ̊ fá ya eban álot ntómá? Dzam te dɔ̄, bá yian yébe ná bē bō mvéáñ é mos Sátará.”

¹³ Ané a ngá dzó mot te ná,

“Sámje énam dwe!”

Éde a ngá sám dɔ̄, ané é ngá lígi ñí mvwaá ané édí evjó. ¹⁴ Ve, niané befariseo bē ngá kwíñ átán, éde bē ngá bō eswaá, á mfá ye ná bē ywíñ ñí.

¹⁵ Ve Yesus, eé yem dɔ̄, ané a ngá kólo ó véa, abwiññ bot dá é ñga bee ñí, éde á ngá ke aa séñ bō bésesé. ¹⁶ Ané, a ngá báma bō ná bē táa bō ná bē yem ñí; ¹⁷ á mfá ye ná é dzam nkúlu medzó Esaía a ngá kóbo é dzálában, ná,

¹⁸ “Dággán ná, mbō biséññ wōm, éñe me tóp yaá;

ndzindziŋ̊ wōm, éñe nlém wōm wá sán ya ñí.

Ma ye ñí vé Nsísim wōm,

ané, aa ye kat meyɔŋ̊ mefé nkíkgán misaŋ̊.

¹⁹ Áá ye dwaan ya bot, ngé ki áyón;

mot enziŋ̊ áá ye ki wók é kíŋ̊ deñ míseŋ̊.

²⁰ Áá ye búk ékoók é ne mfítán;

ngé ki ádzím nsija wa kwíñ otsírá,

akekwíñ ané aa bō ná nkíkgán misaŋ̊ ó ñɔŋ̊ ndaján.

²¹ Meyɔŋ̊ mefé má ye tɔ̄bō ya mebúnn éyola deñ.”

Bá sómán Yesus

²² Ó mvús véa, éñe bē ngá só ya ñí ya mot a belé mbéa nsísim ó ñíú a tɔ́j fe ndzímm ya mvúk, ané a ngá séñ ñí, akekwíñ ná mvúk te ó ñga kóbo

ya áyén. ²³Éde mikuna mí bot míse mí ngá vonjbe, mií dzó ná, “Ye ná se é Mwán David éñe ñí?”

²⁴Ve, niané befariseo bé ngá wók dō, ané bé ngá dzó ná, “É mot ñí aa tsílán ya bembéa misísim fáve ya é nguu Beelzebú, ndzwée bembéa misísim.”

²⁵Ve Yesus, ñí eé yem átémja deba, éde a ngá dzó bó ná,

“Édzwée ngómán ése ébyen dá kánan énzénzaj dá dzaj; é kísoan áse, ngé ki é ndá bot da da kánan ki énzénzaj, dää lajan ayaáp.

²⁶Éde, ngé Sátan aa tsílán ya Sátan émyen a ne nkabann énzénzaj; éde ná, amvála avé édzwée ngómán deñ é ne lajan ayaáp? ²⁷Éde, ngé ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Beelzebú, býága benan bá bá tsílán ya éní nzá? Édō ná, ébó bá ye bō békík misaj benan.

²⁸Ve, ngé ma tsílán ya bembéa misísim ya é nguu Nsísim Nzamá, dá yíli ná édzwée ngómán Nzamá é sian yaá ébe mína.

²⁹Éde, nzá amvála mot a ne ñíi é ndá ngunguu mot, á nga twáa fe ñí byém, ngé kaa ná á tára ñí áká? Véa, á ntó ñí twáa byém á ndá.

³⁰Éní bía ñí bí sés ngamm, a ne ma á ngamm áyát; éní ñí ãá kóan ki bía ñí, aa myean.

³¹Amvála te édō, ma dzó mína ná, bá ye dzwii bot nsémm óse ya nkóbō abyann óse; ve, é mot aa kóbō Nsísim nkóbō abyann, bää ye ñí dzwii. ³²Éde, é mot áse ya éfiá deñ a tóó é Mwán Mot á ngamm áyát, bá ye ñí dzwii; ve éní ya éfiá deñ a tóó Mfúfúp Nsísim á ngamm áyát, bää ye ñí dzwii, ané é tám ñí, ané éní é nkún só.”

Bá yem elé ya ébumá deñ

³³“Ngé elé é ne mvéáñ; véa, ébumá deñ dá ye bō mvéáñ; ngé elé é ne ki abé; véa, ébumá deñ dá ye fe bō abé; amú ná bá yem elé ya ebúmá. ³⁴Áyoy beféñ! Míní tóó mbéa bé bot, míni ne kóbō mbamba bá mam á yá? Amú ná é dzam dá dzéñ mot á nlém, édō anu dá kóbō. ³⁵Éde mbamba mot aa vea ntam ó ne mvéáñ ébe mbamba nlém weñ été; mbéa mot ñí aa vea é dzam é ne abé ébe mbéa nlém weñ été. ³⁶Ve, ma dzó mína ná, mos ye á nkíkgán misaj, bá ye síli bot bése eyalann ébe é nzeze effíá ése aa kwíñ bó ánú. ³⁷Amú ná bá ye wa yén nzosoó akála bífiá bywe, bá ye fe wa vé meku akála bífiá bywe.”

Bá dzaa Yesus mendem

³⁸Véa, befariseo benziñ bábe beyágale métsiñ benziñ bá ngá yalan ya ñí ná,

“Á Nyágale, bía kómo yén ndem enziñ á mfá we.”

³⁹Ve, ñí a ngá dzó bó ná,

“Mbéa myee bot ya bebō medzíán bá dzaa ndem! Éde, bää ye bō lére ndem enziñ fé; fáve é ndem Jonás nkúlu medzó. ⁴⁰Amú ná

amvála ané Jonás a ngá tɔbɔ ábum bora kwaás étē táŋ melú mé léa ya fe mos mí léa, amvála te fe é Mwán Mot ñí aa ye tɔbɔ á nlém sí étē táŋ melú mé léa ya fe mos mí léa. ⁴¹ Éde, bot béye á Nínive bá ye tébe bábe myee bot wí á nkíkgán misaŋ, bá ye wó vé meku, amú ná bot béye á Nínive bá dzoban ya é nkatañ fwéñ Jonás; ve, yénján ná éñí aa daŋ Jonás ñí a ne ó vá. ⁴² Ya fe, kéza miningá ye á Sabá aa ye tébe á nkíkgán misaŋ bábe bot béye myee bot wí, aa ye wó vé meku; amú ná a ngá só ó susuga sí, ná aa nzu wók é kén Salomón, ve yénján ná éñí aa daŋ Salomón ñí a ne ó vá.”

Nsísim mvin wá búlán

⁴³ “Niané nsísim mvin wá kólo mot ó ñíú, wá ke wá wulu mévóm mé ne mikót, weé dzéy awaabé, ve kaa ákoan ya dɔ. ⁴⁴ Véa, wá dzó ná, ‘Ma ye búlán é ndá dzam me ngá kólo.’ Éde, niané wá sian ó koan ya dɔ mvwéñánn ya nkomann, ve ó koan ya dɔ ekpékpéññ. ⁴⁵ Véa, wá ke ñɔŋ misísim mifé zaŋgbéá ná myá daŋ éwí te ya abé, misísim míte mí ñíi, mí tɔbɔ fe ó véa; éde étɔó mot te, dá ye súgan bɔ abé álot ómvús. Éñe fe dá dá ye bɔ néa ya myee bot wí.”

⁴⁶ Ákoan ná a ngén aa kóbo ya nkuna bot, véa ñiá ya bɔbéñaj, bá bék mbé bé téle átán ná bá kómo kóbo ya ñí. ⁴⁷ Éde mot enziŋ a ngá dzó ñí ná, “Ñuá ya bɔbéñaj bá téle átán, ná bá kómo kóbo ya wa.”
⁴⁸ Ve, eé yalan ya é mot a ngá kat ñí dɔ, ané a ngá dzó ná,
“Nzá a ne naná, benzá ki bá ne bɔbédzaj?”
⁴⁹ Éde a ngá lére wéá ébe býága beñ, ané a ngá dzó ná,
“Dággán, ébá ébá bá ne naná ya bɔbédzaj! ⁵⁰ Amú ná é mot áse a bɔ nkómánn é Tará a ne á dzóp étē, mot te éñe a ne mwadzaj, kéá dzam, ya naná.”

É nganán mbeñ mvɔŋ

13 ¹ Éde mos te Yesus a ngá kólo á ndá a kén tɔbɔ á nsá máŋ. ² Ané abwiññ bot é ngá ke koan ya ñí, éde a ngá daŋ á byeá a tɔbɔ étē; nkuna bot óse wá ó mbé ó téle á nsá máŋ. ³ Éde a ngá kóbo bá abwiññ mam ya menganán, eé dzó ná,

“Béágán! Mbeñ mvɔŋ a ngá ke beñ mvɔŋ. ⁴ Véa, eé beñ, abímm mvɔŋ enziŋ é ngá ku á nzenn áyóp, éde anwann é ngá só, é mana dɔ dzí. ⁵ Ábímm avóó dá é ngá ku mékwá étē, é vóm sí dëé mbé abwiññ; ané e ngá dzíga féá, amú ná sí e mbé avítsaj. ⁶ Ve, niané nlódzóp ó ngá kwíñ, éde é ngá wúlán; ya amú kaa ábelé midzi, ané é ngá kót. ⁷ Ve abímm avóó dá é ngá ku mísséé étē; ané mísséé mí ngá vé, mí ñga vé dɔ abúk. ⁸ Ve abímm avóó dá é ngá ku á mbamba sí; éde e ngá wúm bibumá, éñí ntet bibumá, éñí fɔ́ɔ bibumá mewóm mé saman, éñí fɔ́ɔ da bibumá mewóm mé léa. ⁹ É mot a belé melá, á wókge.

Amú dzé menganán

¹⁰ Éde, beyága bé ngá yit ñí bebeñ, bé ñga síli ñí ná, “Amú dzé wa kóbo ya bó ya menganán?” ¹¹ Éde a ngá yalan, eé dzó ná,

“Mína bé vé yaá fá ná míni yem é mam má nzaman kén mot méye édzwée ngómán ye á dzóp, ve mfá ébó, béé ndzí bó dō vé. ¹² Amú ná é mot a belé, éñe bá ye bera vé, véa aa ye belé abwiññ. Ve, éní eé belé, atwaa édí a belé, bá ye ñí dō vea. ¹³ Akála te édó, ma kóbo ya bó ya menganán; amú ná atwaa bá dága, báá yén; atwaa bá béá, báá wók, ngé ki áyem. ¹⁴ Éde nkúlánñ ádzó Esaía wá dzálában ébe bó, éwí wá dzó ná,

‘Ya meló mína ye wók, ve mínaá ye yem;
míníí yén, mína ye yén, ve mínaá ye ñíoj dzam enziñ.

¹⁵ Amú ná nlém áyøj dí ó ntóó aleét,
ya ndzuúk bá béá ya meló meba.
Mís má mé dzip yaá fe bó;
a nza bɔ táma enziñ ná bé yén ya míis,
bé wók ya meló, bé wórán ya nlém,
béé búlán ébe ma, ma me séñ fe bó.’

¹⁶ Ve, abwará ya é míis menan, amú má yén; meló menan, má má wók. ¹⁷ Amú ma dzó mína bélá ná, abwiññ bekúlu medzó ya benzosoó bé bot bá ngá kómo yén é mam mína yén má, ve bée ndzí mó yén; bá ngá kómo fe wók é mam mína wók má, ve bée ndzí mó wók.”

Áyília é nganán mbeñ mvøj

¹⁸ “Édó ná, bégán ané nganán mbeñ mvøj da yíli:

¹⁹ É mot áse aa wók efíá ye édzwée ngómán ye á dzóp, ve kaa dō áyem, véa, mbéa mot aa só aa téñ ñí é dzóm é tɔbɔ ñí mbeann á nlém weñ été. Mot te éñe a ne é mvøj e ngá ku á nzenn áyóp. ²⁰ Ve, éní da e ne é mvøj e ngá ku mékwá été, é mot aa wók efíá Nzamá, etéññ te ébyen aa ñíoj dō ya mesán; ²¹ ve, émyen eé belé midzi, a tɔbɔ fáve oyomm abójj tám; niané aa yén midzuúk akála efíá, ngé ki ná bá dzéñ ñí ásí, etéññ te ébyen aa dzímle mbwínann.

²² Ve é mvøj e ngá ku mísei été, da e ne é mot aa wók efíá, ve é mam má kele bot milém ó yóp é tám ñí, ya meduk mé akúmm, má mana ñí vé efíá abúk, ané efíá dá súgan kaa fe áwúm bibumá. ²³ Ve é mvøj e ngá ku mbamba sí, édó e ne é mot aa wók efíá, eé yem dō; mot te éñe aa wúm bibumá. Éní da wúm ntet, éní fóó mewóm mé saman, éní fóó da mewóm mé léa.”

É nganán mbéa elwá

²⁴ Ané Yesus a ngá bera bó kan nganán fe, eé dzó ná,

“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya é mot a ngá beñ mbamba mvɔŋ afúp deñ; ²⁵ ve, nténñ bot bé ngá ke óyó, nsíŋ ñí a ngá só, éde a ngá beñ mbéa mvɔŋ énzénzaŋ trigo été, ané a ngá ke.

²⁶ Ve éyɔŋ trigo e ngá féá, é ŋga wúm bibumá, véa, mbéa elwá ñí a ngá yéne fe. ²⁷ Éde áloá myenn ndá é ngá ke ñí dzó ná, ‘A másá, nde weé ndzí beñ mbamba mvɔŋ afúp? Amú dzé o mbelé mbéa elwá?’

²⁸ Ve ñí a ngá dzó bó ná, ‘Nsíŋ éñe á só dɔ bo.’ Éde aloá é ngá síli ñí ná, ‘Ye wa kómo ná bí ke dɔ téñ?’

²⁹ Ve ñí a ngá dzó bó ná, ‘Kaa, a nza bɔ ná éyɔŋ mína téñ mbéa elwá míni ŋga téñ fe mbamba mvɔŋ fufúlu. ³⁰ Líkgán ná bé beáñ bé vém vóm mbɔ́j akekwíñ éyɔŋ bá ye ñɔŋ bidzí; éde ma ye dzó é bot bá ñɔŋ bidzí ná táragán téñ mbéa elwá, míni ká ma ñí mibɔm ná bé dzígi ñí, ve ñɔŋŋán trigo míni nii dɔ é sitúa dam.’ ”

É nganán nsó Mostasa

³¹ Éde Yesus a ngá bera bó kan nganán fe, eé dzó ná,

“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya nsó mostasa, éwí mot a ngá ñɔŋ aa beñ wɔ afúp deñ. ³² Étɔ́ fe ná éwɔ wá daŋ ya avítsaŋ álot míso míse; ve éyɔŋ ó vém yaá, ó ne éwí wá daŋ ya ndén álot bilwá bíse, ó vejan elé, akekwíñ ané anwann ye á dzóp dá só, é ŋga lój fe mumá mítem myeñ.”

É nganán levadura

³³ Éde, a ngá bera bó kan nganán fe ná,

“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya é levadura miningá a ngá ñɔŋ, a nii dɔ á vuvú été, vuvú te e tɔ́ mivakgán mí léa, akekwíñ ané ásesé a ngá mana vús.”

Mitsili myá dzálában

³⁴ Éde Yesus a ngá kóbo ya mikuna mí bot mam méte mése ya menganán, éé ngá kóbo ya bó dzam enziŋ kaa nganán. ³⁵ Édɔ á mfá ye ná é dzam nkúlu medzó a ngá dzó é dzálában, ná,

“Ma ye kúu anu dam ya menganán;
ma ye kúlu é mam má tɔ́ miswalann
atéé ye átáraga eniŋ.”

Áyíliga é nganán mbéa elwá

³⁶Niané a ngá lík mikuna mí bot, a kéñ ñii á ndá. Ané býága beñ bé ngá yit ñí bebeñ, bée dzó ná, “Katge bía ané é nganán mbéa elwá ye áfúp da yíli.”

³⁷Éde, a ngá yalan ya bó ná,

“É mot a beñ mbamba mvɔŋ, éñí a ne é Mwán Mot; ³⁸afúp dá é ne éniŋ dzí; mbamba mvɔŋ ñí a ne bwán býe édzwée ngómán, mbéa elwá a ne é bwán mbéa mot, ³⁹nsíŋ ñí a ngá beñ dɔ éñí a ne déble. É tám bá ñɔŋ bidzí da e ne ásígánn ye é tám ñí, é bot bá ñɔŋ bidzí bá bé ne baángel.

⁴⁰Édɔ ná, amvála avjó bá wógo mbéa elwá mibɔm bé ñga dzigi ñí á ndúán, amvála te fe dá ye bɔ ásígánn é tám ñí. ⁴¹É Mwán Mot aa ye mánan é baángel bén ná bé mana vea, édzwée ngómán deñ été, é bot bése bá bɔ ná bot bé dzímle mbwínánn ya betsam metsijŋ. ⁴²Bá ye bɔ wea ébénñ ndúán été; ó wéñ éñe bá ye yón ya álaran mesonjŋ. ⁴³Véa, benzósoó be bot bá ye feañ ané nlódzóp édzwée ngómán Éséá weba. É mot a belé meló, á wókge.”

É nganán ewála ákúmm

⁴⁴“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ané ntam ó ne nswalann áfúp été, niané mot a ngá yén wó, éde a ngá bera wó swala; ya mesán akála ntam te, a kéñ mana kuan é dzóm áse a belé ná aa kus afúp te.”

É nganán akwá perla

⁴⁵“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan fe ya mbɔ okira aa dzéŋ mekwá mé perla mé ne mvéáñ; ⁴⁶niané a koan ya akwá perla e ne ya éban, a kéñ mana kuan é dzóm áse a mbé a belé, á kus dɔ.”

É nganán avwát

⁴⁷“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan fe ya é mora avwát bá wea á máj été, é mana biñ kwaás memvála mése. ⁴⁸Niané dá dzéñ, bé só ya dɔ á nsá máj, ané bot bá tɔbɔ ósí bé ñga tóp é kwaás e ne mvéáñ, bée nii dɔ mikpéñ été, ve bá wea éní e ne abé ó fén. ⁴⁹Éñe ásígánn é tám ñí dá ye bɔ néa; baángel bá ye kólo, bé ñga kána mbéa bá bot énzéñzaŋ benzósoó bá bot été; ⁵⁰bé kéñ bó wea ébénñ ndúán été; ó wéñ éñe bá ye yón ya álaran mesonjŋ.”

Mfefeñ ya nnom

⁵¹“Ye míñí wók yaá é mam má mése?”

Ané bá ngá yalan ya ná, “Bí wók yaá.”

52 Éde a ngá dzó bó ná,

“Amú dzam te, nyágale metsiŋj áse ná á veŋan yaá nyága ye édzwéē ngómán ye á dzóp, aa fonan ané é myenn ndá aa vea ébe ntam weñ mifefeñ ya miyomm.”

Yesus a ne á Nasaret

53 Éde, a ngá bō ná, niané Yesus a ngá mana vē menganán má, ané a ngá kólo ó véa. 54 Éde, niané a ngá ke sian é dzeá deñ, éde a ngá tára ná aa yágale bot á sinagoga weba été, akekwíñ ná bē ḥja ku mevoó, bée síli ná,

“Éní aá ñɔŋj é kén ñí ya menguu má vóm mbé? 55 Nde se é mwán káfina éñe ñí? Se ñiá éñe bá lwée ná María, bɔbéñaŋ bá Jakobo, José, Simón, ya Judas? 56 Nde bekáé bése béké sés bíabe bó ó vá? Éní aá ñɔŋj é mam má mése vóm mbé?”

57 Ané béké ngá dzímle mbwínánn ébe éñe. Ve Yesus ñí a ngá dzó bó ná,

“Nkúlu medzó a ne kaa ngajŋ, fáve é dzeá deñ émyen ya é ndá bot dzeñ.”

58 Éde, eé ndzí fe bō abwiññ mam méye menguu ó wéñ, akála é kaa mbwínánn weba.

Áwú Juan Ndubot

14 ¹Tám te Erodes, éní a ngá dzwéē á Galilea, a ngá wók éwogá Yesus; ²éde, a ngá dzó békó biséññ bén ná, “Mot te a ne Juan Ndubot, a wómo yaá fe míwúán été, ya akála te édó a belé ya dō nguu mfá ábō biyágán bí mam.”

³ Amú ná Erodes a ngá biñ Juan, a mana ñí ká, a fet fe ñí á mbok, ya étom Erodias, é miningá mwanñaŋ Felipe. ⁴ Amú Juan a ngá dzó ñí ná, “Atsiŋj dáká yébe wa ná o belé miningá te.”

⁵ Éde, Erodes eé kómo ñí ywíñ, ve, a ngá kō ayɔŋ ngúrá wɔŋj, akála ná é ngá ñɔŋj Juan ané nkúlu medzó. ⁶ Ve éyɔŋ Erodes a ngá dzémle fét ndzálánn mibú, Erodias ngwan dzeñ, é ḥja dzém énzénzaŋ deba été, ané dzam te é ngá tɔbō Erodes mvéañ. ⁷ Akála te édó a ngá kyaa ñí ya nkanann sɔŋ ná a vé ñí é dzóm áse aa ye ñí dzaa. ⁸ Ve, é tɔ́ ná ñiá a mana yaá ñí túm ásí, éde a ngá dzó ná,

“Vá ma, nló Juan Ndubot éfela été ó vá.”

⁹ Ané kéza a ngá tɔbō eywiññ, ve ákála nkanann sɔŋ weñ, ya fe akála é bot bábe bó béké mbé béké tɔ́ ó téble, éde a ngá mánan ná béké ñí wó.

¹⁰ Véa, a ngá mánan á ndá míbok ná béké kík Juan nló. ¹¹ Ané béké ngá sɔŋ ya nló Juan éfela été, éde béké ngá kee wó mwann miningá te, ñí á kee fe wó ñiá.

¹² Éde béké Juan béké ngá sian, béké ñɔŋj mbim, béké wó dzep; ané béké ngá ke dō kat Yesus.

Yesus aa vé nkuna bot bidzí

¹³Niané Yesus a ngá wók dɔ, éde a ngá kólo ó véa á byéa été, a kéñ vóm enziŋ évwíñ etámm. Niané mikuna mí bot mí ngá yem dɔ, éde bé ngá bee ñí ósí bée só bekisoan beba. ¹⁴Niané Yesus a ngá sis ósí, ané a ngá yén mora nkuna bot, éde a ngá yén bó engóngóó, véa á n̄ga séñ m̄lkúkwann myeba.

¹⁵Niané n̄gogó e ngá kwíñ, ané býága beñ bé ngá yit ñí bebeñ, bée dzó ná, “É vóm wí ó ne évwíñ, n̄gogó da eé ntɔ́ fe; yáágán ya mikuna mí bot ná bé ke á meá ná býbyen bē kus bidzí.”

¹⁶Ve Yesus ñí a ngá yalan ya bɔ́ ná,

“Bää yian ke; mína býbyen váán bó é dzóm bá dzí.”

¹⁷Éde bá bé ngá dzó ñí ná,

“Bí belé ó vá fáve mifémm mí tán ya kwaás é beáñ.”

¹⁸Ané ñí a ngá dzó bó ná,

“Nzaán ma ya byɔ́ ó vá.”

¹⁹Niané a ngá mánan nkuna bot ná ó tɔ́bo ósí bílwá été; ané a ngá n̄nɔ́j mifémm mí tán ya kwaás é beáñ bíté, a béré míis á dzóp été, á n̄ga vé abwará ya byɔ́, éde a ngá kap mifémm, á n̄ga kee myɔ́ beyága, ná beyága bá béré kee nkuna bot. ²⁰Éde bésesé bé ngá dzí, béré dzéñ. Ané béré ngá mana kóán mebukga bitun táŋ awóm mikpéñ ya mikpéñ mí beáñ ndzálánn. ²¹É bot béré ngá dzí béré mbé befám táŋ binzuk bí tán (5,000), kaa álán biningá ya bóŋŋj.

Yesus aa wulu mendzímm áyóp

²²Etéññ te ébyen, éde Yesus a ngá bɔ́ ná beyága béré daŋ á byéa été á mfá ye ná béré téra ñí ke ósú á mfá áyát, ntéññ a ngá yáán ya mikuna mí bot. ²³Niané a ngá mana yáán ya mikuna mí bot, ané a ngá bét nkoó etámm, ná aa ke yaglan. Éyɔ́ŋ alú é ngá kwíñ émyen a mbé ó véa etámm. ²⁴Ve ákoan ná byéa ó ntɔ́ oyaáp á máj été, mikebá myá mí ngá ndágle fe wó, amú ná évúŋ é ngá só wó ósú. ²⁵Éde, bebeñ ané mewola mé tán ye á alú, Yesus a ngá ke é vóm béré mbé, eé wulu á máj áyóp. ²⁶Niané beyága béré ngá yén ñí eé wulu á máj áyóp, béré n̄ga ku ngom, béré dzó ná,

“A ne kóonn!”

Éde ákála wɔ́ŋŋj, béré n̄ga yón. ²⁷Ve etéññ te ébyen, éde Yesus a ngá kóbo ya bó, ná,

“Yémiján nguu, a ne ma! Míní táá kɔ́ wɔ́ŋŋj!”

²⁸Véa Pedro a ngá dzó ñí ná,

“A Ntí, ngé a ne wa, mánanján ma ná me nzu é vóm o né, meé wulu ménzdímm áyóp.”

²⁹Éde a ngá dzó ñí ná, “Nzá!”

Ané Pedro a ngá kólo á byéa été, á n̄ga wulu ménzdímm áyóp, eé ke é vóm Yesus a mbé. ³⁰Ve, niané a ngá yén mora évúŋ, á n̄ga kɔ́ wɔ́ŋŋj, ané a ngá ñáñján, eé yón, ná,

“A Ntí korogé ma!”

³¹Ané, etéñ te ébyen, Yesus a ngá sám wéá ná a biñ ní, eé dzó ní ná,

“Á é mot a belé mbwínánn avítsaŋ. Amú dzé o yep á nlém été?”

³²Éde, ntéñ bé ngá daŋ á byéa été, ané evúŋ é ngá sim. ³³Éde é bot bé mbé á byéa été bé ngá kaj ní, bée dzó ná,

“Bébélá, wa o ne é Mwán Nzamá.”

Yesus aa séñ mikúkwann á Genesaret

³⁴Niané bé ngá kígán máŋ, ané bé ngá ke sian ábeŋj sí ye á Genesaret.

³⁵Éde, é bot býe vóm te bée yem ní, ané bé ngá lóm ná bé ke bá kat dō vóm te áse ya mévóm má bo man ní, bée só ya ní é bot býe bé mbé bé belé akwann. ³⁶Ané, bē ngá dzaa ní engóngjó ná á lík bó ná bē nama ní atwaa afááp etóp deñ; éde é bot býe bē ngá nama dō bē ngá tɔbɔ mvwaá.

É dzóm dá vé mot mvin

15 ¹Éde beyágale métsijŋ benzij bábe befariseo býe á Yerusalen bē ngá nzu koan ébe Yesus, bée dzó ná,

²“Amú dzé býága bwe bá tsam ómvúgá mikúkumá? Amú ná báa sop mó éyɔŋ bá dzí.” ³Ané, ní a ngá yalan ya bó ná,

“Amú dzé mína mína tsam memvéná mé Nzamá akála ómvúgá wenan? ⁴Amú Nzamá a ngá dzó ná, ‘Sémeré ésuá bá ŋuá’, ya fe ná, ‘É mot aa kóbɔ́ éséá abé, ngé ki níá, aa yian wú.’ ⁵Ve, mína mína dzó ná é mot aa dzó éséá ngé ki níá ná, ‘É dzóm áse ma tɔ́ wa vwála ya dō, é ntɔ́ ma bivévé á mfá Nzamá;’ ⁶a sés fe ntsinann amvála enzij ná á séme éséá ngá ki níá. Amvála te édɔ́ mína lík ná efíá Nzamá é bɔ́ kaa ábelé eban, akála ómvúgá wenan. ⁷Á bot meduk! Nde Esaía aá yem kílu ádzó dí á mfá wenan, éyɔŋ a ngá dzó ná,

⁸‘Áyɔŋ dí dá vé ma esémm ya biyéá,
ve mílém myeba myá mí ne ma oyaáp.

⁹Bá kaj ma á nzeze nkajann,
meyágalé meba mé ne fáve metsijŋ mé bot.’ ”

¹⁰Éde eyɔŋ a ngá lwée nkuna bot, ané a ngá dzó bó ná,

“Béágán, yemján fe ná; ¹¹se é dzóm dá níi mot ánu édɔ́ dá vé mot mvin; fáve ná, é dzóm dá kwíñ mot ánu, édɔ́ dá vé mot mvin. ¹²Eyɔŋ te, beyágá bē ngá yit ní bebeñ, bée dzó ní ná,

“Ye wa yem fá ná, befariseo bē bábe niané bē wók bifíá bwe?”

¹³Ané Yesus a ngá yalan ná,

“Élé ése é Tará a ne á dzóp été eé ndzí beñ, bá ye dō téñ. ¹⁴Líkgán bó; bē ne mídzíndzímm myá lére mídzíndzímm mívɔ́j nzenn. Éde, ngé ndzíndzímm wá lére ndzíndzímm mbój nzenn; bē beañ bá ye ku ébéññ.”

15 Éde Pedro a ngá yalan ya ñí ná,
“Katge bía ané é nganán ñí da yíli.”

16 Ané a ngá dzó ná,

“Ye ná mína míni ngén fe kaa áyem wók? **17** Ye mínaá yem ná é dzóm áse dá ñii mot ánu dá ke ósanj, véa, é kéñ fe édúk été? **18** Ve é dzóm dá kwíñ mot ánu dá só á nlém, dzóm te édo dá vé mot mvín.

19 Amú ná mbéa bá atémja, nywíán bot, medzíán, ngé ki mísemm mí eveák, dzíp, ávé é ngañiá é ne mineá, ya nkóbo abé; é ne mam méte má só á nlém. **20** Mam méte émo mé ne é mam má vé mot mvín; ve ádzí kaa átara sop mó dää vé mot mvín.

Mbwínánn ngwan Kananita

21 Éde, Yesus eé kólo ó véa, ané a ngá ke mébeñj míye á Tiro ya Sidón. **22** Véa, miningá enziñ ya ábeñj sí te a tó ngwan Kananita á ñga yón, eé dzó ná,

“Á Ntí, é Mwán David yénje ma engóngóó; bembéa misísim mí belé ngwan dzam abé.”

23 Ve Yesus ñí eé ndzí yalan ya ñí dzam enziñ. Éde býága beñ, béé yit ñí bebeñ, ané bé ngá dzaa ñí ná,

“Yáágán ya ñí, amú aa nzu aa yón bía á mvús.”

24 Éde Yesus a ngá yalan ná,

“Bá lóm ma fáve ébe mítómá mí mana yaá dzími áyoj Israel été.” **25** Ve, miningá te, a ngá yít bebeñ a kútbe ó sí ébe ású deñ, eé dzó ná,

“Á Ntí, vwálagé ma!”

26 Ané Yesus a ngá yalan ná,

“É sés mvéáñ ná bé ñoñ mfémmin bwán ná bá kee wó bemvú.”

27 Ve, miningá te ñí a ngá dzó ná,

“Á Ntí é ne békélá; ve atwaa bemvú bá bá dzí fe médzá má ku é bot bé ne ya bó ó téble ásí.”

28 Éyoj te, éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Á miningá, mbwínánn we ó ne onén! Eé bojge wa amvála ané wa kómoo.”

Ané ngwan deñ é ngá tóbo mvwaá atéé ye áwola te.

Yesus aa séñ abwiññ mikúkwann

29 Éde Yesus, eé kólo ó véa a ngá ke sian á nsá máj míye á Galilea, ané a ngá ke á nkoó óyóp, a tóbo ósí ó véa. **30** Ané abwiññ bot é ngá yit ñí bebeñ, béé só ya miyéyém, mibóbók, midzíndzímm, mimvúmvúk ya abwiññ mikúkwann mifé; éde bé ngá bwí myo mébo ósí meñ. Ané a ngá séñ myo, **31** akekwiñ ná nkuna bot ó ngá kám éyoj ó ngá yén ná mimvúmvúk mí ñga kóbo yaá, miyéyém mí ñga tóbo yaá mvwaá, mibóbók mí ñga wulu yaá, mídzíndzímm mí ñga yén yaá; ané bé ngá vé Nzamá ye Israel dúmá.

Yesus aa vé nkuna bot bidzí

³² Ve Yesus, niané a ngá lwée békaga beñ, éde a ngá dzó bó ná,

“Ma yén nkuna bot wí engóngsó, amú ná é ntjó melú mé léa avé bíabe bó bí tɔbɔ o vá, ébó kaa ábelé é dzóm bá dzí; mǎá kómo ki yáán ya bó, béé wók nzeñ, bé nza ke bá kip ya nzeñ ókajŋj été.”

³³ Ané, beyága bá ngá síli ñí ná,

“Vóm mbé bía ye koan ya ábímm bidzí é mora nkuna bot wí ó ne dzéñ éyajŋj été ó vá?”

³⁴ Ané, Yesus a ngá dzó bó ná,

“Míní belé mifémm táj á yá?”

Éde, bá ngá yalan ná,

“Zaŋgbéá, ya ayomm akúkwaás.”

³⁵ Éde, eé mánan nkuna bot ná ó mana tɔbɔ ósí metsɔ́; ³⁶ ané, a ngá ñɔŋj mifémm zaŋgbéá ya kwaás; niané a ngá vé akiba, éde a ngá kap myɔ́, á ñga kee myɔ́ békaga beñ, bá bá ñga kee nkuna bot. ³⁷ Ané, bésesé bá ngá dzí, bá dzéñ; éde bá ngá kóán ábímm bítun é ngá buk táj mikpéñ zaŋgbéá ndzálánn. ³⁸ Ábímm bot é ngá dzí é mbé befám binzuk bí nii (4,000), kaa álāj biningá ya bónjŋ. ³⁹ Éde, niané a ngá mana yáán ya mikuna mí bot, ané a ngá dan á byéa été, a kéñ ábeñj sí ye á Magadán.

É ndem Jonás

16 ¹ Éde, befariseo bábe besaduseo bá ngá ke koan ya Yesus, ná bá bóbble ñí, bá ñga dzaa ñí ná á lére bó ndem enziŋ ye á dzóp. ² Ve, ná a ngá yalan ya bó ná,

“Éyɔŋj ñgɔgɔ́ da kwín mína dzó ná, ‘Dzóp dá ye bɔ mvéáñ, amú ná dzóp dá yéne evélé’. ³ Kíkírí ñá mína dzó ná, ‘Okos wá ye bɔ émuú, amú ná dzóp é belé mísiññ, dá víñ fe.’ Édɔ ná mína yem kelan éfonann dzóp ya ámvála dá léreban, ve míni sés kelan méndem má lére metám. ⁴ Mbéa myee bot ya bebo bibwan bá dzéñ ndem, ve bá báa ye bó vé ndem, fáve éní Jonás.”

Éde, a ngá lík bó, a kéñ.

É levadura befariseo

⁵ Éde éyɔŋj beyága bá ngá sian á mfá mbóó áyát, bá vwíán ná bá só ya bidzí. ⁶ Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“Dággán, tɔbɔgán nkée ya é levadura befariseo ya fe besaduseo.”

⁷ Ve, bá bá ngá ke bá síli ébyen ya ébyen, báé dzó ná,

“Aa dzó dɔ akála ná biá só ya bidzí!”

⁸ Ve niané Yesus a ngá ñú dɔ táj, éde a ngá dzó bó ná,

“Á é bot bá belé avítsaŋ mbwínánn, amú dzé mína ke mína síli ná mínií belé bidzí? ⁹ Ye ná míni ngén kaa áwók, mínaá síman ki fe

mífémm mí tán me ngá vé bot binzuk bí tán (5,000) bidzí, éde míni ngá kóán mikpéñ táj? ¹⁰Ye mínaá síman ki fe mífémm zangbéá me ngá vé bot binzuk bí nii (4,000) bidzí, mikpéñ míni ngá kóán táj á yá? ¹¹Amú dzé mínaá wók ná mée mvá kóbø ya mína dzam mifémm, fáve ná tɔbɔgán nkée ya é levadura befariseo ya besaduseo?”

¹²Véa, éñe bé ngá yem ná éé ngá dzó bó ná bé tɔbɔ nkée ya é levadura mifémm, fáve ná méyágalé befariseo ya besaduseo.

Pedro aa dzó ná Yesus éñe a ne Kristo

¹³Niané Yesus a ngá sian ábeñj sí ye á Sesarea ye á Filipos, éde a ngá síli býága beñ ná,

“Bot bá dzó ná é Mwán Mot a ne nzá?”

¹⁴Ané bé ngá dzó ná,

“Bot bevóó bá dzó ná Juan Ndubot, ébá bevóó bá ná Elías, ya fe ébá bevóó Jeremías ngé ki mot enziñ ye bekúlu medzó.”

¹⁵Éde a ngá síli bó ná,

“Ve mína, mína dzó ná me ne nzá?”

¹⁶Ané Simón Pedro a ngá yalan ná,

“Wa o ne Kristo, é Mwán é Nzamá a ne ntétéá.”

¹⁷Véa Yesus ní a ngá yalan ya ní ná,

“Á Simón, é mwán Jonás, abwará é bɔ́ge ya wa, amú ná se mison é myɔ mí lére wa dɔ, ngé ki mekií, fáve é Tará a ne á dzóp été. ¹⁸Ma ma dzó fe wa ná, wa o ne Pedro, éde ébe ákwá dí áyóp ma ye lój ékóánn bebwíni dam; éde mibéñ míye sí békonné myáá ye dɔ wún.

¹⁹Wa ma ye kee bízipga bíye édzwée ngómán ye á dzóp; éde édí áse wa ye tsini á sí ó vá, dá ye tɔbɔ ntsinann á dzóp; édí áse dá wa ye tsii á sí ó vá, dá ye tɔbɔ ntsián á dzóp.”

²⁰Éde a ngá mánan beyága ná bé tāa kat mot enziñ ná éñe a ne Kristo.

Yesus aa kat áwú deñ fwéñ

²¹Atéé ye tám te édɔ, Yesus a ngá tāra ná aa lére býága beñ ná aa yian ke á Yerusalen, ya fe a yén abwiññ midzuúk é mó mikukumá, ya betébosú befára, ya fe beyágale métisinj, ná bá ye ní ywíñ, ve aa ye wómo alú léa. ²²Éde Pedro a ngá ke ya ní évwíñ, á nja tāra ná a báma ní dɔ, eé dzó ná,

“Á Ntí, yénje wámyen engóngóó! Dzam te dāá ye wa bɔ tám enziñ!”

²³Ve Yesus, eé veñjan, éde a ngá dzó Pedro ná,

“Á Sátan, tébegé ma ómvús! O ne ma ekɔp obaá; wǎá tém fá é mam Nzamá, fáve é mam bot.”

²⁴Éde Yesus a ngá dzó býága beñ ná,

“Ngé mot enziñ aa kómo ma bee, á nímye émyen mam, á baga é krús deñ, a bee fe ma.” ²⁵Amú ná éní áse aa kómo koro énij dzeñ, aa ye dɔ

dzímle. Ve éñí áse ñí aa dzímle éniј dzeň, ákála dam, aa ye koan ya do. ²⁶ Amú ná nzá abúánn mot aa ye ñoŋ ngé aa wún eniј ngúrá, ve a dzímle nsísim weñ? Ngé ki ná nzá dzóm mot a ne foan ya do ya nsísim weñ? ²⁷ Amú ná é Mwán Mot a nkún só ya é dúmá Éséá été, bábe é baángel béñ, véa éñe aa ye yáán ya kada mot, amvála ané mboann weñ ó ne. ²⁸ Ma dzó mína bébélá ná bot benzij bé ne ó vá ná báá ye kyak awú kaa ná bá téra yén é Mwán Mot eé só édzwée ngómán deñ été.”

É ñúu Yesus da tsén

17 ¹ Niané melú mé saman mé ngá lot, éde Yesus a ngá ñoŋ Pedro, bá Jakobo ya mwanñaŋ Juan, ané a ngá ke ya bá á nkoó enziј oyaáp ó yóp, ébó etámm. ² Éde é ñúu deñ e ngá tsén ébe ású deba; ású deñ é ñga feañ ané nlódzóp, bítop byeñ byá bí venjan fe mifúm, bí ñga bíra fe feañ ané eyéá. ³ Éde véa, Elías bá Moisés bá ngá yéne bábe bá, báé kábó. ⁴ Ané Pedro a ngá dzó Yesus ná,

“Á Ntí, é ne mvéáñ ná bí tóbó ó vá; ngé wa kómo, ma ye lónj bíbemm bí léa, wa evjó, Moisés evjó, Elías ñí a evjó fe.”

⁵ Ákoan ná a ngén aa kábó, véa nkút weé feañ, ó mana bá bo man; éde kíŋj e ngá só á nkút été, deé dzó ná, “Ndzindzijŋ Mwán wóm éwó wi, éñí aa vé ma mesán á nlém; éñe báágán.”

⁶ Éyøŋ beyága bá ngá wók dzam te, bá ñga bíra kó wɔŋj, ané bá ngá ku ya mesú ósí. ⁷ Éde Yesus a ngá yit bá bebeñ, á ñga nama bá, eé dzó ná, “Tébegán, míni táa kó wɔŋj.”

⁸ Niané bá ngá báre míš ó yóp, báé ndzí yén mot enziј, fáve Yesus émyen etámm.

⁹ Éde báé sigi nkoó, ané Yesus a ngá mánan bá ná,

“Míní táa kat mot enziј é dzam míni mvá yén dí, akekwíñ ané é Mwán Mot aa wóomo míwúán été.”

¹⁰ Éde beyága beñ bá ngá síli ñí ná,

“Amú dzé beyágale métsinj bá dzó ná Elías éñe aa yian téra só?”

¹¹ Ve, ñí a ngá yalan ná,

“É ne bábelá ná Elías éñe aa nzu, aa bera mana kom mam mése; ¹² ve, ma dzó mína ná Elías a só yaá, éde bot báé ndzí ñí yem; fáve ná, bá ngá bá ñí é mam mése bá ngá kómo. Amvála te fe, é Mwán Mot ñí a nkún yén midzuúk é mó meba.”

¹³ Ané beyága bá ngá yem ná aa kábó ya bá á mfá Juan Ndubot.

Yesus aa séñ móŋŋ okwann okúbégé

¹⁴ Niané bá ngá sian é vóm nkuna bot ó mbé, éde mot enziј a ngá nzu koan ya ñí, ané a ngá kútbe ó sí ébe ású deñ, eé dzó ná,

¹⁵ “Á Ntí, yénje é mwán wóm engóngjó, amú ná aa kwan okúbégé, aa bíra dzuk; abwiññ biyøŋ aa ku á ndúán été, ébí bivjó byá aa ku méndzímm été. ¹⁶ Éde me só ya ñí ébe beyága bwe, ve báá tój ñí séñ.”

¹⁷Éde Yesus a ngá yalan ná,

“Á myee bot ó ne kaa ábwíni, ya ekúkwát! Ma yian tɔbɔ bíabe mína akekwiñ tám fé? Ma ye ki mína nzomo akekwiñ tám fé? Nzaán ya ma ñí ó vá.”

¹⁸Ané Yesus a ngá vé mbéa nsísim te mbámm, éde ó ngá kólo ébe omómójŋ te, ané a ngá tɔbɔ mvwaá atéé ye áwola te.

¹⁹Éde beyága bé ngá nzu koan ya Yesus ásweññ, béké sili ñí ná,
“Amú dzé biá belé nguu ye átsílán ya mbéa nsísim te?”

²⁰Ané a ngá dzó bó ná,

“Akála avítsaj mbwínánn wenan. Amú ma dzó mína békélá ná ngé míni belé mbwínánn avé nsó mostasa, mína ye dzó nkoó wí ná, ‘Kólogé ó vá, o kén ólwí,’ véa, wá ye kólo; éde ná dzam enziñ dáká ye bɔ ná míni sés dɔ bɔ.”

²¹[Ve, ámvála dí dá kólo, fáve ya meyaglán, ya nkián bidzí.]

Yesus aa bera kat áwú deñ fwéñ

²²Éde, é tám béké mbé á Galilea, ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“É Mwán Mot a nkún tɔbɔ nkeán é mó bot, ²³bá ye ñí ywíñ. Ve, álú léa aa ye wómo.”

Ané béké ngá bíra tɔbɔ eywiññ.

Mfá meyáán mé mfójñsi ye á templo

²⁴Niané béké ngá sian á Kapernaúm, edé é bot béké ngá ñíñ ntáñ bedrakma béké beáñ, béké ngá nzu koan ya Pedro béké sili ñí ná,

“Ye nyágale wenan áá yáán bedrakma béké beáñ?”

²⁵Éde a ngá dzó ná, “Áá.”

Niané a ngá sian á ndá, éde Yesus a ngá tára kóbɔ ya ñí ná,

“Á Simón, wa yén á yá? Békéza békéye é sí ñí, bá ñíñ mfójñsi ya alamán ébe benzá? Ye é bwán beba, ngé ki ébe beyéñ?”

²⁶Niané a ngá yalan ná,

“Ébe beyéñ.”

Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Dá yíli fá ná bwán bá tɔbɔ filí.” ²⁷Ve, á mfá ye ná bí nza bó kóp obaá, kékj yóp ó mán, véa o ñíñ é kwaás ósúá wa ye tára ywíñ; niané wa ye dɔ yóo anu, vea wa ye koan ya moann été; ñíñje ñí, o kee bó ñí, mfá wɔm ya mfá we.

Nzá aa dan ya eban?

18 ¹Áwola te beyága béké ngá nzu koan ya Yesus, béké sili ná,

“Nzá aa dan ya eban édzwée ngómán ye á dzóp?”

²Éde, niané a ngá lwée omómójŋ, a téle wí énzénzan deba été. ³Éde a ngá dzó ná,

“Ma dzó mína békélá ná, ngé mína kaa átsén míni bō ané abóbóy়, mínaá ye ñíi édzwée ngómán ye á dzóp, amvála enziŋ. ⁴Édɔ ná, éní áse aa sili émyen ósi amvála ané ómómóy় wí, mot te éñe aa daŋ ya eban édzwée ngómán ye á dzóp. ⁵Éñí ñíi aa ñɔŋ fe omómóy় ovɔ́y amvála ané éwí ya akála éyola dam, ma fe aa ñɔŋ.”

Áŋgónó dzam ye ábɔ̄ nsémm

⁶“Ve, éñí aa bō móy় ye abóbóy় dā bwíni ma dí, é dzam dā kɔ̄p ñí obaá; éñe ñí mvéaň ná bē kele ñí é mora ákwá edzakás dā dulu ó kíŋj, á wú ya abúk édwá máy été. ⁷Ngwáa ya éniŋ dzí mfá é mam má kɔ̄p bot obaá! Amú ná bikɔ̄p obaá bí sés bō kaa ásó. Ve, ngwáa ya é mot a bō ná bikɔ̄p obaá bí só;

⁸ Ve, ngé é wéá we, ngé ki ábɔ̄ dwe dá bō wa ná o bō nsémm, kíkge dō, o wea dō ó fén; é ne wa mvéaň ná o ñíi éniŋ o tɔ̄ ya etun enam ngé ki ya etun abɔ̄, ye ná o belé binam bí beáň ya mebō mé beáň bá bē wea wa é ndúán e ne mbéámbéá été. ⁹Éde ngé é dzís dwe dá bō wa ná o bō nsémm, fonje dō, o wea dō ó fén. É ne wa mvéaň ná o ñíi éniŋ ya dzís avɔ́y, ye ná o belé mí sérbeáň bá bē wea wa ébéññ ndúán été.”

¹⁰“Dággán ná, míni táa byana móy় mbóy় ye ábóbwán dí, amú ma dzó mína ná á dzóp été, é baángel beba, bá yén ású é Tará a ne á dzóp été eyɔ̄y ése. ¹¹[Amú ná é Mwán Mot a só yaá ná aa koro é dzóm é ngá dzími.]”

É nganán ntómá ó ngá lés nzenn

¹²“Mína yén á yá? Ngé mot enziŋ a belé ntet mitómá, ovɔ́y ye été wa ó lés nzenn, ye ná áá ye lík mitómá mewóm ebuú ya ebuú (99) míkoó été, a kéñ aa dzéy éwí ó mvá lés nzenn? ¹³Édɔ ná, ngé é bɔ̄ban ná a kóán ya wó, ma dzó mína békélá ná, aa ye daŋ sán ya éwí te álot mitómá mewóm ebuú ya ebuú (99) mí mvá bō kaa álés nzenn. ¹⁴Amvála te fe, dé sés nkómánn Ésúá wenan a ne á dzóp été, ná mwán mbóy় ye ábóbwán dí á dzímle.”

Mfá bidzwiigá

¹⁵“Ve, ngé mwanñɔ̄y a vus ya wa, kéj ñí bwaale ásweñ; ngé á békélá wa, o wún yaá mwanñɔ̄y. ¹⁶Ve, ngé a bō kaa wa ábékélá, lwéegé mot mbóy়, ngé békélá befé, á mfá ye ná adzó áse békélá yén dō ya békélá, ngé ki békélá léa. ¹⁷Ve, ngé a bō kaa békélá, katge dō ékóánn bebwíni; éde ngé aa bō fe kaa békélá ékóánn bebwíni, yénje ñí ané mot ye meyɔ̄y mefé ngé ki ñɔŋmfóy়.”

¹⁸“Ma dzó mína békélá ná, édí áse mína tsini á sí ó vá, dá ye tɔ̄bō ntsinann á dzóp; édí áse dá mína tsii á sí ó vá, dá ye tɔ̄bō ntsiián á

dzóp.” 19 “Ma bera fe mína dzó ná, ngé bot bé beáñ býe ébe mína býe kwíñ kíñj ébe édí áse bá dzaa á sí ó vá, é Tará a ne á dzóp aa ye bó dō bo, 20 amú ná é vóm bot býe beáñ, ngé ki býe léa bá kóán akála éyola dam, me ne bó énzénzañ ó véa.”

21 Ané Pedro a ngá yit ní bebeñ, a dzó ní ná,
“Á Ntí, biyçøj táj á yá mwadzaj aa yian vus ya ma, ná ma ma yian ní dzwii? Ye akekwíñ biyçøj zañgbéá?”

22 Éde Yesus a ngá dzó ní ná,

“Mää dzó wa ná akekwíñ biyçøj zañgbéá, fáve ná akekwíñ biyçøj mewóm zañgbéá ya biyçøj zañgbéá.”

É nganán mbéa oloá

23 “Ya akála te, édzwee ngómán ye á dzóp dá fonan ya kéza enziñ éñí a ngá kómo yén mémvóla áloá deñ. 24 Éde, niané a ngá tára ná aa bo dō, ané a ngá sós ya éñí mbóó a belé ní mvólá táj abwiññ baakúru. 25 Ve, éñe kaa ábelé ámvála a ne yáán ya ní dō, éde é másá weñ a ngá mánan ná býe kuan oloá te, fufúlu bá ngéá, ya é bwán býeñ, ya é byém bíse a mbé a belé, á mfá ye ná yáán ya ní mvólá.

26 Ané, oloá te ó ngá kút mebónjj ó sí, weé dzó ná, ‘Belégé edzíp ya ma, ma ye mana yáán ya wa áse.’ 27 Éde é másá oloá te a ngá yén ní engóngjó, ané a ngá lkí ní, a dzáma fe ní ya mvólá.

28 “Ve, niané oloá te ó ngá kólo, ó koan ya óloá ovóó ná bá éwí te, bá býe eséññ fufúlu, ná wá ó belé ní oyomm moann, éde a ngá biñ ní ya mó, á ñga fít ní kíñj, eé dzó ná, ‘Yáágán ya ma é mvólá o belé ma.’

29 Éde óloá te wá ó ngá ku ósí, ó ñga dzaa ní engóngjó, ná, ‘Belégé edzíp ya ma, ma ye yáán ya wa.’ 30 Ve, weé ndzí dō kómo, fáve ná, ó ngá ke, ó dum éwí te á mbok ná akekwíñ wá mana yáán é mvólá ó mbé ó belé ní.

31 Édō ná, niané áloá avóó másá te é ngá yén é dzam é ngá bōban, éde é ngá bíra tōbo eywiññ, é kén fe kat é másá weba édí áse é ngá bōban. 32 Éde, é másá weñ, a ngá lwée ní, a dzó ní ná, ‘Ékúkwát oloá, maá dzáma wa ya é mvólá dam ásesé, amú ná waá dzaa ma engóngjó. 33 ‘Ye ná wa wéé mvá yian yén óloá ovóó wí engóngjó, amvála ané ma me ngá yén fe wa engóngjó?’ 34 Éde ya nlém abé, é másá weñ a ngá kee ní belére bot bíndáglé ná býe ndágle ní akekwíñ ané aa mana yáán é mvólá áse a mbé a belé ní.

35 Amvála te fe, é Tará a ne á dzóp été, aa ye bō ya mína, ngé kada mot ye ébe mína áá dzáma mwanñañ atéé ye mlém myenan été.”

Yesus aa yágale mfá mvas

19 ¹A ngá bō ná, niané Yesus a ngá mana kóbō bifíá býte, éde a ngá kólo á Galilea, a kén ábeñj sí ye á Judea á Yordán áyát. ²Éde bora mikuna mí bot mí ngá bee ní, ané a ngá séñ bó ó véa.

³Éde befariseo benzij bé ngá nzu koan ya ñí á mfá ye ná bé bóbble ñí, ané bá ngá sili ñí ná,

“Ye atsiŋj dá lére ná fám eé vé ngéá mvas amú akéá áse é ne bo?”

⁴Ve ñí a ngá yalan ná,

“Ye ná mínií ndzí láj ná éñí a ngá vele bó, atéé ye átáraga aá vele bó ‘fám bá miningá?’ ⁵Éde fe a ngá dzó ná, ‘Amú dzam te, fám da ye lík ésesá bá ñiá, a kéñ fulan bá ngéá, véa, bá sés fe bot bá beáñ, fáve ná bá ntóó ñíu fóó?’ ⁶Édó é ne ná, bá sés fe bot bá beáñ, fáve ná ñíu fóó. Édó ná, é dzóm Nzamá á lat yaá, mot a taa dō kánan.”

⁷Ané bá bá ngá sili ñí ná,

“Amú dzé Moisés a ngá mánan ná bá vé miningá kálara mvas, véa, bá suu ñí?”

⁸Éde Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

“Moisés aá lík ná mínií vé é biningá benan mvas akála áleét milém denan; atéé ye átáraga dá dée mbé néa. ⁹Ve, ma ma dzó mína ná, é mot áse aa vé ngéá mvas, ngé é sés akála nsémm eveák, véa a kéñ lúk miningá mfé, aa bo medzíán. (Éde é mot ñí aa lúk é miningá bá suu, ñí a bo fe medzíán.)”

¹⁰Ané beyága beñ bá ngá dzó ñí ná,

“Ngé élat fám bá miningá éñe é ne néa, é ne mvéáñ ná kaa fáñj álúk.”

¹¹Ve ñí a ngá dzó bó ná,

“Se bot báse ébó bá ne yébe dzam te, fáve ébá bá vé yaá dzam te.

¹²Amú ná bot benzij bá ne biyee ná bá byála dō atéé ye mébum beñia été, ébá bevóó bá bá ne biyee ná bot ébó bá bo bó dō, é bot bevóó bá bá ngá bo bébyen biyee akála édzwée ngómán ye á dzóp. É mot a ne yébe dzam te, á yébegé dō.”

Yesus aa bwárán ya bójŋ

¹³Ané bá ngá só ya ñí ya bójŋ benzij mfá ábere bó mó, ya áyaglan fe. Ve, beyága bá ngá báma bó. ¹⁴Véa éñe Yesus a ngá dzó bó ná,

“Líkgán bójŋ ná bá nzu ébe ma; míni taa bó kam ya dō, amú ná ébó bá ne ya édzwée ngómán ye á dzóp.”

¹⁵Niané a ngá mana bó bere mó, éde a ngá kólo ó véa.

Nkúkúmm ndómán

¹⁶Éde, mot enziŋ a ngá yit ñí bebeñ, eé sili ñí ná,

“Á Nyágale nzá mbamba dzam ma yian bo, á mfá ye ná me belé éniŋ é ne mbéámbéá?”

¹⁷Ané Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Amú dzé wa síli ma mfá é dzam é ne mvéáñ? Mbóó éñe a ne mbamba mot; ve, ngé wa kómo ñíi éniŋ é ne mbéámbéá, baalé memvéná.

¹⁸Éde a ngá sili ñí ná, “Mevé?”

Ané Yesus a ngá yalan ná,

“Kaa áywíñ mot; kaa ábō medzíán; kaa ádzíp; kaa ávé é ngañiá é ne minéa;¹⁹ sémenjé ésúá bá ñuá; dziŋje fe é mot mbóó ané wa dziŋ wámyen.”

²⁰Véa ndómán te da e ngá dzó ñí ná, “Me mana baale ásesé te; dzé é ngén dá dzéj ma?”

²¹Éde Yesus a ngá yalan ya ñí ná,

“Ngé wa kómo bō ñá nzosoó, kék, o kuan fe é byém o belé, o vé byo bingónggós bí bot; éde, wa ye belé ntam á dzóp été; véa, nzaá o bee ma.”

²²Ve, niané ndómán te e ngá wók bifíá bíté, éde a ngá ke eywiññ, amú ná a mbé a belé abwiññ akúmm.

²³Éde Yesus a ngá dzó býága beñ ná,

“Bébelá ma dzó mína ná é ne ayéñ ná nkukúmm ó ñíi édzwée ngómán ye á dzóp.²⁴ Ma bera fe mína dzó ná dá dañ ya ebúbú ná kamelio eé túgan ávęy় ondondóo été, ye ná nkukúmm mot ó ñíi édzwée ngómán Nzamá.”

²⁵Niané beyága bé ngá wók dō, ané bé ngá bíra vojbe abwiññ, béisíli ná,

“Nzá fá aa ye tōbō nkoránn?”

²⁶Ve Yesus, eé dágá bó, éde a ngá dzó bó ná,

“Mfá bot é sés bōban, ve mfá Nzamá mam mése mé ne bōban.”

²⁷Éde Pedro a ngá yalan, eé dzó ñí ná,

“Dággé ná, bí mana lík ásesé ná bía bee wa; dzé fá bía ye ñoñ?”

²⁸Ané Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ma dzó mína bébelá ná mína é bot míni bee yaá ma, é tám éníj dá ye bera tōbō mfefeñ, éy়oñ é Mwán Mot aa ye tōbō ósí étóo édzwée ye á dómá deñ, mína mína ye fe tōbō bítoó bídzwée awóm ya bí beañ ná mína kík awóm meyoñ ya meyoñ mé beañ méye Israel misaј.

²⁹Éde éníj áse a lík yaá mendá, ngé ki bōbéñaj, ngé ki bekéá, ngé ki ésséá, ngé ki ñiá, ngé ki bwán, ngé ki mefóo mé sí, akála éyola dam, aa ye byo ñoñ álot táñ ntet biyoñ, aa ye fe ñoñ tsígá éníj é ne mbéambéá.³⁰ Ve, abwiññ é téle ósúá dá ye súgan ó mvús, édí dá é téle ó mvús dá ósú.”

É nganán bebo biséññ býe áfúp midzik mí vino

20 ¹“Amú ná édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya myenn afúp enziј a ngá kólo ekúná kírí ná aa ke aa dzéj bebo biséññ mfá afúp midzik mí vino deñ.² Éde, a ngá kwíñ kíjñ bábe bebo biséññ ná aa ye yáán ya bó táñ denario mbóó, ané a ngá lóm bó afúp deñ.³ Ané a ngá bera ke bebeñ, ané mewola ebuú ye kíkírí, véa a ngá yén bebo biséññ befé bé tōo bivovoba á nseñ mákít.

⁴Éde a ngá dzó bot bête ná, ‘Mína keján fe afúp dam, ma ye yáán ya mína ntáñ ó ne nzosoó.’ Véa béisíli.⁵ Ané a ngá bera ke bebeñ ané amyeré,

ya méwola mé léa ye ngoggáse, eé bō dzam avóó. ⁶Ve, niané a ngá bera ke ané méwola mé tán ye ngoggáse, éde a ngá koan ya bot befé bé téle, ané a ngá sili bó ná, ‘Amú dzé míni tóó ó vá ngúrá ntéññ mos bivovoba?’

⁷Éde bé ngá yalan ñí ná, ‘Amú ná mot enziŋ eé ndzí bía ñcoŋ éséññ.’ Ané a ngá dzó bó ná, ‘Mína, keján fe áfúp dam.’

⁸Niané ñoggó e ngá kwíñ, edé myenn afúp te a ngá dzó é kabatás weñ ná, ‘Lwéegé bebō biséññ, o kee bō ntáj éséññ weba, wa tára ya ébá bé mvá súgan só akekwíñ ébá bé mvá tára só.’ ⁹Niané é bot a ngá ñcoŋ éséññ ané méwola mé tán ye ngoggáse bé ngá só, kada mot ye ébe bō á ñga ñcoŋ denario mbóó. ¹⁰Éde, éy়oŋ é bot bé ngá tára ñcoŋ éséññ bé ngá só, béké bwíni ná ébó bá ye daŋ ñcoŋ; ve, bá bé ñga yáán fe kada mot ye ébe bō denario mbóó. ¹¹Ve, niané bé ngá ñcoŋ dō, bé ñga ke bá kéá ya myenn ndá, ¹²béé dzó ná, ‘É bot béké mvá súgan só bá, béké eséññ táj áwola avóó, ve wa o belan yaá bó ntéññ mbóó ané bía, bía é bot bí nzomo adziít eséññ ngúrá ntéññ mos, ya fe ayóŋ.’

¹³Ve, ñí a ngá yalan, eé dzó mbóó ye été ná, ‘Á mwíi, meé ndzí wa bō é dzam é ne ekúkwát; nde bía wa béké kwíñ kíŋŋ ná ma ye yáán ya wa denario mbóó? ¹⁴Ñcoŋje é dzóm dwe, o kéñ; ve, ma ma kómo vé é mot a mvá súgan só fíí ábímm me mvá vé fe wa. ¹⁵Ye ná ma me sés filí ye ábō é dzam ma kómo ya é dzóm é ne éedam? Ngé ki ná, ye wa bō ma evínn, amú ná me ne mbamba mot?’ ”

¹⁶“Néa, éñe é bot béké téle ó mvús bá ye súgan ósú, ébá bá béké téle ósú bá ó mvús. [Amú ná abwiññ bot é ne nlwéán, ve avítsaŋ édō é ne ntópbán.]”

Jesus aa kat áwú deñ fwéñ éy়oŋ léa

¹⁷Éde Jesus eé bét ná aa ke á Yerusalen, ané a ngá ke ya awóm beyága ya beyága béké beáñ évvíñ, béké tóó ókaŋŋ été, éde a ngá dzó bó ná,

¹⁸“Dággán, bía bét ná bía ke á Yerusalen, véa é Mwán Mot bá ye ñí kee ébe betébosú befára ya beyágale métsiŋŋ, bá ye ñí kík nsaj ná aa yian wú; ¹⁹bá ye fe ñí kee bot béké mey়oŋ mefé ná béké kpógo ñí, béké yít ñí ya áke fe ya ñí á krús, éde álú léa aa ye wómo.”

Jesus aa yalan ya ñiá Santiago bá Juan

²⁰Ané ñiá é bwán Zebedeo a ngá nzu koan ya ñí bábe é bwán bén, éde a ngá kut ñí mebóŋŋ ó sí, eé dzaa ñí dzam. ²¹Ve Jesus a ngá sili ñí ná, “Nzá dzam wa kómo?”

Ané ñí a ngá yalan ya ñí ná,

“Mánaŋán ná é bwán bam béké beáñ bá béké tóbo ósí édzwée ngómán dwe, mbóó á mfá méyóm we, éñí mbóó ñí á mfá méyéá we.”

²²Ve Jesus a ngá yalan ná,

“Mínääá yem ki é dzam mína dzaa. Ye míni ne ñú é kóp me nkún ñú, [ya átobó nduann ébe ámvála nduann ma me ne ya dō nduann]?”

Ané, bé ngá dzó ñí ná,
“Bí ne ñú.”

²³ Éde a ngá dzó bó ná,

“Bébélá mína ye ñú é kóp dam, [mína ye fe tōbo nduann ámvála ma me tōbo yaá fe nduann], ve átōbo ósi á mfá méyóm wōm, ngé ki á mfá méyéá wōm, é sés é dzam ma ma vé. Fáve ná é ne á mfá ébá Tará á mana dō kom.”

²⁴ Éde éyøj beyága awóm bé ngá wók dzam te, ané bé ngá yéá ya bɔbénaj bé beáñ béte. ²⁵ Ve Yesus ñí a ngá lwée bó, a dzoo bó ná,

“Mína yem ná bedzwée býe meyøj mefé bá dzwée ya nguu, ya fe ná bora býe bot býe été bá bá dzwée fe bó ya elaj. ²⁶ Dá dák bō amvála te énzénzaj denan, fáve ná é mot aa kómo bō bora mot ébe mína, aa yian bō mvwála bíselén wenan. ²⁷ Éde éní ñí aa kómo bō ntébosú énzénzaj denan, aa ye bō óloá wenan; ²⁸ amvála te fe, é Mwán Mot ñí eé ndzí sō ná bot býe belan ya ñí, fáve ná éne ábelan ya bot, ya fe ná á vé éni j dzeñ akála ákoroga abwiññ bot.”

Yesus aa séñ midzíndzímm mí beáñ

²⁹ Éde éyøj býe ngá kólo á Yeriko, mora nkuna bot ó ngá bee ñí. ³⁰ Véa, midzíndzímm mí beáñ mí mbé mí tōó ó féñ nzenn, niané mí ngá wók ná Yesus á ñga lot yaá, ané mí ngá yón, ná,

“Á Ntí, é Mwán David yénje bía engóngjó!”

³¹ Éde, bot býe ngá báma bó ná býe sis evóó. Ve bá býe ngá dañ bera yónyón abwiññ, ná,

“Á Ntí é Mwán David, yénje bía engóngjó!” ³² Ané Yesus a ngá tébe, a lwée bó, éde a ngá síli bó ná,

“Nzá dzam mína kómo ná me bō mína?”

³³ Éde býe ngá yalan ñí ná,

“Á Ntí, bía kómo ná é míis mea mé yónjbe.”

³⁴ Véa Yesus ñí a tōó ndzálánn ya nlém engóngjó, ané a ngá nama bó míis, etéññ te ébyen býe ngá bera yén, véa býe ngá bee fe ñí.

Yesus aa ñíi á Yerusalen

21 ¹ Éyøj býe ngá kwíñ bebeñ á Yerusalen, býe sian á Betfagé, á nkoó Álíba, ané Yesus a ngá lóm beyága býe beáñ, ² a dzoo bó ná,

“Keján é mwann dzeá a ne mína ósú, véa, mína ye koan ya edzakás é tsini ya mwán; tsiigán dō, míni sō ya ma byo. ³ Éde ngé mot enzi j a dzó mína dzam, dzogán ná, ‘Ntí aa kómo byo; aa ye byo búlán avóó.’”

⁴ Dzam te é ngá bōban á mfá ye ná édí nkúlu medzó a ngá dzó é dzálában, ná,

⁵ “Dzogán ngwan ye á Sión ná,

‘Dággé, é Kéza we aa nzu ébe wa,
nsilibán ósí, a tó édzakás áyóp,
ya á mwann edzakás, é mwán edzakás.’”

⁶Niané beyága bé ngá ke, bé bō fe ámvála avóó ya avóó Yesus a ngá mánan bō. ⁷Ané bé ngá só ya edzakás ya mwán; bé teñ byō bítop byeba áyóp, éde Yesus a ngá dañ áyóp. ⁸Éde fe abwiññ bot é ngá teñ bítop byeba á nzenn áyóp; ébá bevóó bá bé ngá kík mítem bilé, bé ñga bwí myo á nzenn áyóp. ⁹Ané é bot bé ngá ke ñí ósú, ya ébá bé ngá nzu á mvús, bé ngá ke bá yón ná,

“Osana ya é Mwán David!
Abwará ya éní a nzu ya éyola Ntí!
Osana oyaáp ó yóp!”

¹⁰Éde éyoñ a ngá ñíi á Yerusalen, nzogó é ngá bōban á kísoan ngúrá, bée síli ná, “Éní a ne nzá?”

¹¹Ané nkuna bot ó ngá yalan ná, “Yesus nkúlu medzó ye á Nasaret Galilea éñe ñí.”

Yesus aa tsílán ya bebo okira á templo

¹²Éde Yesus a ngá ñíi á templo, ané a ngá tsílán é bot bésé bē ngá kuan byém ya ákus á templo átán, eé sógle bétéble betsén moann ósí ya bítoj ébá bē ngá kuan abeñj. ¹³Éde a ngá dzó bō ná,

“É ne ntsilann ná, ‘É ndá dzam bá ye dō lwée ná ndá meyaglán,’ ve mína, míni veñjan ya dō é ndá ákwá benzeé midzóñj.”

¹⁴Ané midzíndzímm, ya mibóbók mí ngá nzu koan ya ñí á templo, ané a ngá séñ myo. ¹⁵Ve, éyoñ betébosú befára ya beyágale métsiñj bá bē ngá yén biyágán bí mam a ngá bō, ya fe é bójnj bē ngá yón á templo, ná, “Osana ya é Mwán David!” Ané bē ngá wók abé. ¹⁶Éde bē ngá síli ñí ná,

“Ye wa wók é dzam é bójnj bá bá dzó?”

Ve Yesus ñí a ngá yalan ya bó ná,

“Ma wók; ve, ye ná mínaá bē láñ? Ná,

‘Ébe ménu bwán,
ya ébá bē ngén bá ñáñj,
waá koman olugú.’

¹⁷Éde, a ngá lík bō, a kólo á kísoan, a kéñ á Betania, ané a ngá bómo ó wéñ.

Yesus aa boŋ elé Igera

18 Éyɔŋ Yesus a ngá búlán á kísoan kíkírí, á ḥga wók nzeñ. **19** Niané a ngá yén elé Igera é téle ó fén̄ nzenn, éde a ngá ke dɔ kwíñ ásí, éñe kaa ákoan ya dzóm enziŋ été, fáve mekyéññ. Ané a ngá dzó dɔ ná,

“Ebumá é ták bera kwíñ ébe wa tám enziŋ!”

Éde elé Igera é ngá mana kót etéññ te ébyen. **20** Niané beyága bé ngá yén dzam te, ané bē ngá ku mevoó, bée dzó ná,

“É ne bɔ á yá ná elé Igera dá kót abímm avoo dí?”

21 Éde Yesus a ngá yalan ya bō ná,

“Bébelá ma dzó mína ná ngé míni belé mbwínánn kaa ki áyep á nlém, mína ye bɔ se fáve édí é bɔ elé Igera, fáve ná atwaa ngé mína dzó nkoó wí ná, ‘Kólogé ó vá, o kéñ ku á mán été.’ Éñe dá ye bɔ néa.” **22** Éde édí ásé mína dzaa ya meyaglán, míni bwíni, mína ye dɔ ñɔŋ.

É nguu edzwée Yesus

23 Éyɔŋ a ngá ñii á templo, éde betébosú befára ya mikúkumá míye áyɔŋ, éde bē ngá nzu koan ya ñí éyɔŋ a ngá yágale bot, ané bē ngá dzó ná,

“Edzwée evé wa bɔ ya dɔ é mam má? Ngé ki ná nzá aá vé wa edzwée te?

24 Ve Yesus ñí a ngá yalan ya bō ná,

“Ma ma ye fe mína vé nsílí mbóó; dzam te ngé míni yalan ma ya dɔ, véa, ma ma ye fe mína kat ya edzwée evé ma bɔ ya dɔ é mam má. **25** Énduann Juan, ó mbé éwí ye óv? Ye éwí ye á dzóp, ngé ki éwí bot?”

Ané bē ngá ke bá léran benzosoó bébyen ya bébyen, bée dzó ná, “Ngé bí dzó ná éwí ye á dzóp; aa ye bía dzó ná, ‘Amú dzé míni ndzí ñí bwíni?’ **26** Ve, ngé bí dzó ki ná; éwí bot’, bía kɔ nkuna bot wɔŋŋ, amú ná bot bésé bá ñɔŋ ná Juan a ne nkúlu medzó.” **27** Éde bē ngá yalan ya Yesus ná,

“Bíá yem.”

Ané ñí a ngá dzó fe bō ná,

“Ma mää ye ki mína kat ya edzwée evé ma bɔ ya dɔ é mam má.”

É nganán bóŋŋ bé beáñ

28 “Ve, mína téa é dzam dí á yá? Mot enziŋ a mbé a belé bwán bé beáñ, éde a ngá ke kwíñ ébe éñí ósúá, a dzó ñí ná, ‘Á mwán, kéŋ bɔ eséññ áfúp émuú.’ **29** Éde a ngá yalan ná, ‘Mää kómo dɔ bɔ!’ Ve, ñí a ngá súgan tsén osímánn, a kéñ. **30** Ané a ngá ke kwíñ ébe é mwán mbóó, ñí aa dzó fe dzam avóó ya avóó. Éde a ngá yalan ya ñí ná, ‘Á ntí, ma ke.’ Ve, ñí eé ndzí ke. **31** Éde bē beáñ bête nzá aá bɔ nkómánn ésséá?”

Ané bē ngá yalan ná, “Éñí ósúá.”

Éde Yesus a ngá dzó bó ná,

“Ma dzó mína bélá ná beñøj mfójsí bábe bindenda bí biningá, ébó bá ye tára ñíi édzwée ngómán Nzamá ye mína. ³² Amú ná Juan a ngá só ya mína é nzenn é ne nzosoó, mína mína kaa ñíi ábwíni; ve, beñøj mfójsí bábe bindenda bí biningá ébó bá ngá bwíni ñíi. Ve, niané mína ngá yén dzam te, véa míníi ndzí ki dzoban ná míni bwíni ñíi.”

É nganán bembéa bebə biséññ

³³ “Béágán nganán fé: Mot enziŋ a mbé a tó myenn ndá, mot te aá beñ afúp midzikl mí vino, éde a ngá bo man dɔ ya ongóo; á kom ekiliga bibumá bí vino, ané a ngá lój fe nkum. Éde a ngá kee dɔ ó lén ya bebeñ mefúp benzinj, a kéñ ékena.

³⁴ Niané é tám bá ñioŋ bibumá e ngá kwíñ, véa éñe a ngá lóm áloá deñ ébe bebeñ mefúp bête, á mfá ye ná á ñioŋ bíbumá byeñ. ³⁵ Éde bebeñ mefúp bête bá ngá biñ áloá deñ, ovóó bá ñga yít wó, éwí ovóó bá ywíñ wó, éwí ovóó wá bá ñga lúm mekwá. ³⁶ Ané a ngá bera lóm áloá afé álot é táj édí ósúá; éde bá ngá bɔ dɔ dzam avóó ya avóó.”

³⁷ “Ve, asúgánn ye été, éde a ngá lóm é mwán weñ ébe bó, eé dzó ná, ‘É mwán wɔm éñe bá ye vé nganj.’ ³⁸ Niané bebeñ mefúp bá bá ngá yén mwán te, éde bá ngá dzó bébyen ya bébyen ná, ‘É mot aa ye lígi ya afúp éñe ñí. Nzaán bí ywíñján ñí, véa bí dut é tsígá deñ.’

³⁹ Ané bá ngá biñ ñí, bá wea níi afúp átán, bá ywíñ ñí.”

⁴⁰ Édɔ ná, niané myenn afúp aa ye só, aa ye bɔ bebeñ mefúp bête á yá? ⁴¹ Ané bá ngá yalan ya ñí ná,

“Aa ye vé mbéa bot bête asúgánn é ne ángónó, véa a kee afúp ó lén ébe bebeñ mefúp befé ná bá yáán ya ñí bíbumá byeñ é tám bá fwát bibumá.”

⁴² Éde Yesus a ngá síli bó ná,

“Ye míníi ndzí láj eyoŋ enziŋ Mítsili été? Ná,

‘Ákwá belónj bá ngá tep,
édɔ é venjan yaá ákwá dá daŋ ya eban.
Ntí éñe a bɔ yaá dzam te,
é ne fe eyágán dzam é míis mea.’ ”

⁴³ “Akála te édɔ ma dzó mína ya dɔ ná bá ye mína vea édzwée ngómán Nzamá, bá kee dɔ áyoŋ dá wúm ébumá deñ. ⁴⁴ Éde é mot aa ye ku akwá te áyóp aa ye mana búgu; ve éñí dá dá ku fe áyóp dá ye ñí lík meñuŋ.”

⁴⁵ Niané betébosú befára ya befariseo bá ngá wók ménganán meñ, éde bá ngá ñú táj ná ébó aa kɔbɔ ya bó. ⁴⁶ Éde bá ngá dzéŋ ná bá biñ ñí; ve bá ngá kɔ nkuna bot wɔŋŋ, amú ná bá ngá ñioŋ ñí ná ané nkúlu medzó.

É nganán fét alúkgán

22 ¹Véa, Yesus a ngá bera kíbo ya bó ya menganán, eé dzó ná,
²“Édzwée ngómán ye á dzóp dá fonan ya é kéza a ngá bo fét
alúkgán mfá é mwán weñ. ³Éde a ngá lóm áloá dén ná bé ke lwée é
bot bé mbé mbánán á fét alúkgán, ve bée ndzí kómo só. ⁴Ané a ngá
bera lóm áloá afé, eé dzó bó ná, ‘Dzogán é bot bé mbé mbánán ná me
mana yaá koman é fét dam; me ywíñ yaá beñát bam ya bétstí bé ne
ya avón; éde ná ásesé á ntóó nkomann; nzaán é fét alúkgán.’

⁵Ve, é bot bête bée ndzí dō bis, ané bé ngá ke, mbóó áfúp deñ, éní
mbóó ní a ókira weñ, ⁶éde, ébá bevóó, bá bér ngá biñ áloá deñ, bér nja
yít dō, bér ywíñ fe dō.

⁷Ané kéza a ngá yéá, a lóm mísamá benzima myeñ, ná bér ywíñ
beywíñ bot bête, bér mana fe dzígi é kísoan deba. ⁸Véa éñe a ngá dzó
áloá deñ ná, ‘Fét alúkgán é ntóó nkomann, ve é bot bér mbé mbánán
bér ngá yian fét te. ⁹Edó ná, keján á maagán ménzenn, éde é bot
bésé mína koan ya bó bádagán bó ó fét alúkgán.’ ¹⁰Ané aloá te é ngá
ke ménzenn ya ménzenn, bér mana kóán é bot bésé bér ngá koan ya
bó, ané mbéa bér bot ané mbamba bér bot; véa ndá alúkgán e ngá dzéñ
ya beyen.

¹¹Ve éyçn kéza a ngá níi ná a yén beyen bér alúkgán, éde a ngá
yén mot ó véa, kaa ábwát wun ye alúkgán. ¹²Éde a ngá dzó níi ná,
‘Á mwíi, o níi ó vá á yá, wa kaa ábwát wun ye alúkgán?’ Ve níi a ngá
sis evóó. ¹³Éde kéza a ngá dzó bevwála bíseñ ná, ‘Kágán ní mó ya
mebo, míni wea ní é dzíbi é ne átán; ó wéñ, éñe miyónn ya fe álaran
mesonjy byá ye bo.’ ¹⁴Amú ná abwiñ ní é ne ntélán, ve ayomm bot édó
é ne mitópbán.”

Mfá mfójnsí

¹⁵Ané befariseo bér ngá ke bá dzéñ bérbyen ya bérbyen ámvála bér ne ní
duk ya efíá enziñ. ¹⁶Éde bér ngá lóm ní bér yága beba fufúlu ya beerodiano,
bér dzó ná,

“Á nyágale, bía yem ná o ne bérbelá mot, wa yágale fe bot é nzenn
Nzamá ya bérbelá, wáá ke ki ya mot enziñ ngamm, amú ná wa níj mot
áse ntéñ ní mbóó; ¹⁷Edó ná, dzóge bía, wa yén é dzam dí á yá? Ye dá yian,
ye dák yian ki ná bér yáán ya Sesar mfójnsí?”

¹⁸Ve Yesus, ní eé yem ekúkwát nlém deba, éde a ngá dzó ná,

“Á bot meduk, amú dzé mína bóbble ma? ¹⁹Léregán ma nsaj moann,
éwí mfójnsí.”

Éde, bér ngá só ya ní denario mbóó. ²⁰Ané a ngá síli bó ná,

“Nzá a ne ya ású dí ya fe ntsili wí?”

²¹Éde bér ngá yalan ya ní ná,

“Éwí Sesar.”

Ané a ngá dzó bó ná,

“Váán fá Sesar, édí Sesar, Nzamá ñí ya édí Nzamá.”

22 Niané bé ngá wók dzam te, ané bé ngá ku mevoó; éde bé ngá lík ñí, bé kén.

Nsílí mfá nwómán miwúán

23 Mos te, Besaduseo bé ngá nzu koan ya ñí, ébá bá dzó ná nwómán miwúán ó sés, éde bé ngá síli ñí ná,

24 “Á nyágale, Moisés aá dzó ná, ‘Ngé mot enziŋj aa wú kaa bwán, mwanñaj aa ye lúk é miningá weñ, ná á fwiñ mwanñaj mvɔŋ bot.’

25 Éde é ne ná, bɔbéñaj zaŋgbéá bé mbé énzénzaŋ dea; éde éní ósúá aá lúk miningá, aa wú kaa álík mvɔŋ, aá lík mwanñaj miningá te. 26 Amvála te fe éní beáñ ya éñí léa, akekwíñ éñí zaŋgbéá. 27 Ó mvús véa, miningá ñí aa wú fe. 28 Édɔ ná, é tám nwómán miwúán, é bɔbéñaj zaŋgbéá bá, miningá aa ye bɔ éñí nzá? Amú ná bésesé bá mana ñí lúk?”

29 Ve Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Mína vus! Mínáá wók Mitsili, ngé ki é nguu Nzamá! 30 Amú ná á nwómán miwúán, báá lúk ngé ákee biningá mélük, fáve ná bé ne ané é baángel Nzamá á dzóp eté. 31 Ve mfá nwómán bewú, ye mínaá bé láŋ édí Nzamá a ngá kóbɔ, eé dzó ná, 32 ‘Ma me ne é Nzamá Abraam, ya é Nzamá Isaak, ya é Nzamá Jakob?’ Nzamá a sés Nzamá ye bewú, fáve éñí betétéá!”

33 Niané mikuna mí bot mí ngá wók dzam te, éde bé ngá kám ákála áyágalé deñ.

Mvéná dá daŋ ya eban

34 Niané befariseo bé ngá wók ná Yesus a lík yaá besaduseo bivóó, ané bé ngá kóán fufúlu; 35 éde mbɔ́ó ye été, nyem metsiŋj, eé bóble ñí, ané a ngá síli ñí ná,

36 “A nyágale, Mvéná fé dá daŋ ya eban á nkɔ́ó métsiŋj été?”

37 Éde a ngá yalan ya ñí ná,

“Dziŋje Ntí é Nzamá we, ya nlém we óse, ya éniŋ dzwe ése, ya ósímánn we óse. 38 Mvéná te édɔ dá daŋ ya eban, ya éñí ósúá. 39 Éní beáñ dá dá fonan fe ya éñí te, ‘Dziŋje é mot mbɔ́ó ané wa dziŋ wámyen.’ 40 Atsiŋj áse ya bekúlu medzó éñe bé tsini mémvéná mé beáñ má.”

Kristo a ne é mwán nzá?

41 Ákoan ná befariseo bé ngén bé kóán, ané Yesus a ngá síli bó, 42 ná, “Mína síman á yá mfá Kristo? A ne é mwán nzá?”

Éde bé ngá yalan ñí ná,

“A ne é mwán David.”

⁴³ Ané a ngá dzó bó ná,

“Éde, a nsísim été, amú dzé David aa lwée ñí ná ‘Ntí,’ eé dzó ná,

⁴⁴ ‘Ntí aá dzó Ntí wɔm ná,

Tɔbɔgé ósí á mfá méyóm wɔm,
akekwíñ ná ma ye bwíi bésíŋ bwe
mebɔ mwe ásí?’

⁴⁵ Édɔ ná, ngé David a lwée ñí ná Ntí, a ne fe ñí bɔ mwán á yá?”

⁴⁶ Éde mot enziŋ eé mbé fe yalan ya ñí atwaa efíá evóó, atéé ye mos te
mot enziŋ eé ngá nzomo fe ná a síli ñí dzam.

Yesus aa sóman beyágale métsiŋj ya befariseo

23 ¹Ané Yesus a ngá kɔbɔ ya nkuna bot ya fe béyága beñ, ²eé dzó
ná,

“Beyágale métsiŋj ya befariseo bé mbelé ntúmm édzwée Moisés.

³ Édɔ ná, bɔgán, dzálágán fe édí áse bá dzó mína; ve míni tάa bɔ
amvála ané míbɔann myeba mí né, amú ná bá dzó, ve bǎá bɔ.

⁴ Bá ká míbaga mí ne adziít ya ayéñ, bé bwíi myɔ bot mēbán áyóp.
Ve bébyen bǎá kómo myɔ fógo ya ónuú weba. ⁵ Ve, bá bɔ míbɔann
myeba míse á mfá ye ná bot bé yén bɔ; amú ná bá bɔ míkɔ́ bífús
mitsili myeba minén, bá bɔ fe méfaáp métɔ́p meba ayaáp. ⁶ Ve, bá diziŋ
bá tɔbɔ bítɔ́ bí nganŋj méfét bidzí, ya bítɔ́ bíye ósú á besinagoga, ⁷ ya
fe mibóló mí nganŋj á misej mí mákít, ya fe ná bot bé lwée bɔ ná Rabí.

⁸ Ve mína, míni tάa lík ná bot bé lwée mína ná Rabí; amú ná
mbɔ́ ñeñe a ne Nyágale wenan, (Kristo); mína bésesé mína míni ne
bɔbénaj. ⁹ Míní tάa ki lwée mot enziŋ ná ésúá wenan á sí ó vá, amú
ná mbɔ́ ñeñe a ne Ésúá wenan, éní a ne á dzóp été. ¹⁰ Míní tάa ki
lík ná bé lwée mína ná belére nzenn; amú ná mbɔ́ ñeñe a ne nlére
nzenn wenan, Kristo. ¹¹ Éde é mot aa daŋ ya eban ébe mína, aa ye bɔ
mvwála bíseññ wenan mína. ¹² Ve, é mot aa béré émyen ó yóp, aa ye
tɔbɔ nsilann ósí, éní ñí aa sili émyen ósí, aa ye tɔbɔ mbélánn ó yóp.

¹³ Á beyágale métsiŋj ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk!
Mína dzip fá é bot bevɔ́ édzwée ngómán ye á dzóp, mína bέbyen
kaa áñii, kaa ki álík é bot bá ñíí ná bá bé ñíí.

¹⁴ [Á beyágale métsiŋj ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk!
Mína bɔ méyaglán menan ayaáp mfá ádzí mikús mí biningá byém;
ya akála te, mína ye bíra ñɔŋ méku.]

¹⁵ Á beyágale métsiŋj ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk!
Mína bohan sí ya máŋ ná míni wún mot mbɔ́ nyébé wenan. Niané

ñí a bɔ yaá fe dɔ, mína bɔ ñí mwán ye ébéññ ndúán táŋ biyɔŋ bí beáñ álot mína bébyen.

¹⁶ Á midzíndzímm myá lére nzenn, ngwáa ya mína! Mína é bot mína dzó ná, ‘É sés dzam enziŋ ná, ngé mot aa kan sɔŋ eé túp templo; ve, ngé aa kan sɔŋ eé túp koŋ ye á templo, aa tɔbɔ ntsinann amú nkanann sɔŋ weñ.’ ¹⁷ Á mékút mé bot ya midzíndzímm! Amú ná, dzé dá daŋ ya eban; ye koŋ, ye é templo dá tɔɔ koŋ eki?

¹⁸ Mína dzó fe ná, ‘É sés dzam enziŋ ná ngé mot aa kan sɔŋ eé túp altar; ve, ngé aa kan sɔŋ eé túp bívévé bí ne áltar áyóp, aa tɔbɔ ntsinann amú nkanann sɔŋ weñ.’ ¹⁹ Á midzíndzímm! Amú ná, dzé dá daŋ ya eban; ye bívévé, ye áltar dá tɔɔ bívévé eki? ²⁰ Édɔ ná, é mot aa kan sɔŋ eé túp altar, aa kan sɔŋ amú altar ya fe é dzóm áse é ne áltar áyóp. ²¹ Éde, é mot aa kan sɔŋ eé túp templo, aa kan sɔŋ mfá templo ya fe é mot a tɔó été; ²² éní ñí aa kan sɔŋ eé túp dzóp, aa kan sɔŋ mfá étɔɔ édzwée Nzamá ya fe éní a tɔbɔ dɔ.

²³ Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína vé osaŋ ngap awóm, ya mesep, ya okám; ve míni lík yaá é mam má daŋ ya eban métsiŋŋ été, ané nzosoó, nyénánn engóngjó, ya mbwínánn. Émɔ má mína yian bɔ, ve kaa ki álkí é mam mevój méte. ²⁴ Á midzíndzímm myá lére nzenn! Mína féá eñjñóŋ, ve mína min kamelio!

²⁵ Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína sop elas átán ya fe efela; ve été, bí tɔɔ ndzálánn ya dzíp ya mbɔann mam tugá. ²⁶ Á ndzíndzímm mwann fariseo! Táragé sop elas été ya fe efela, á mfá ye ná átán ñí a tɔbɔ fe mfúbánn.

²⁷ Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína fonan ya mésɔŋ mé ne nwáan mfúm, békélá má yéne mvéáñ átán, ve été mé ne ndzálánn ya bíveés mibim ya fe mvin ése. ²⁸ Amvála te fe mína, békélá mfá átán mína fonan ya benzósoó bé bot, á bot été, ve mfá été, míni tɔɔ ndzálánn ya meduk ya ntsamann metsiŋŋ.

²⁹ Á beyágale métsiŋŋ ya befariseo, ngwáa ya mína, bot meduk! Amú ná mína lój mésɔŋ bekúlu medzó, mína bwára fe mésɔŋ benzósoó bé bot. ³⁰ Véa, mína dzó ná, ‘Ngé bí tɔbɔ éniŋ mélú betará bea, ngé bíí ndzí ke ya bó ngamm éyoŋ bé ngá ywíñ bekúlu medzó.’ ³¹ Amvála te édɔ, mína vé mína bébyen mbéa ngañiá, ná míni ne é bwán é bot bé ngá ywíñ bekúlu medzó. ³² Mína dzálá fá é mam beésúá benan bé ngá tára mbɔann!

³³ Á beñó! Áyoŋ befení! Mína ye túp nkíkgán nsaj ye ébéññ ndúán á yá? ³⁴ Amú dzam te, dággán ná ma lóm mína bekúlu medzó, ya bebelé kén, ya beyágale métsiŋŋ; ébe ébó, mína ye ywíñ bevój benzij ya áke ya bó á krús, ébá bevój bá mína ye yít bésinagoga

benan été, mína ye fe bó dzéj ásí bekísoan ya bekísoan; ³⁵ néa éñe mékií mése benzósoó bé bot, má ye nzu ébe mína, émá mé swiiban yaá ósi, atéé ye mékií nzosoó mot Abel, akekwiñ mékií Zakarías, é mwán Berekías, éní míni ngá ywíñ énzénzañ templo ya altar. ³⁶ Bébelá ma dzó mína ná, dzam te áse dá ye nzu ébe myee bot wí.”

Yesus aa yi Yerusalen

³⁷“Á Yerusalen, á Yerusalen, éní a ywíñ bekúlu medzó a lúm fe é bot bá lóm ébe éñe mekwá! Biyøj táj á yá me kómo yaá kóán é bwán bwe amvála ané kúp dák kóán é bwán bén méfaáp ásí, ve mínií ndzí kómo! ³⁸ Dággán ná, é ndá dzenan da lígi ekuút. ³⁹ Ma dzó fá mína ná, mínaá ye ma bera yén, akekwiñ tám dá ye kwíñ, éyøj mína ye dzó ná,

‘Abwará ya éñí a nzu ya éyola Ntí!’ ”

Yesus aa kat fwéñ ná templo dá ye bólo

24 ¹Niané Yesus a ngá kólo á templo, eé ke, ané békága beñ bén ngá yit ní bebeñ mfá álére ní mendá méye á yát templo. ² Ve ní a ngá yalan ya bó ná,

“Ye mínaá yén ásesé ní? Ma dzó mína békélá ná, ó vá, akwá dáká ye lígi é béo ákwá avóó áyóp ná báá ye dō wea ósi.

Méndem méye ásúgánn éniј

³Éde, Yesus a tóó ósi á nkoó Áliba, ané békága beñ bén nzu koan ya ní évvíñ, bée dzó ní ná,

“Katge bía, dzam te dá ye bóban ódén, nzá ndem ki dá ye yéne á mfá ásóó we, ya á mfá ásúgánn ye é tám ní?

⁴Éde Yesus a ngá yalan ya bó ná,

“Dággán ná mot enziј a táo míni bō ná míni lés. ⁵ Amú ná abwiññ bot dá ye sô ya éyola dam, bée dzó ná, ‘Ma me ne Kristo.’ Édó ná, bá ye bō ná abwiññ bot é lés. ⁶ Míní nkún wók ná melúmán mé ñga nzu yaá, ya fe meñíj melúmán. Ve tóbogán nkée ná míni táo sigan, amú ná dá yian bóban; ve, asúgánn dák bén ó véa. ⁷ Amú ná ayøj dá ye tébe ayøj avóó á ngamm áyát, édzwée ngómán dá é tébe édzwée ngómán evóó á ngamm áyát; nzeñ da ye bō, mifogán mí sí myá ye bóban ébe mevóm ya mevóm. ⁸ Ve mam mése mé ne fáve átáraga mitéñ mí mye.

⁹Édó ná, bá ye mína kee ná míni yén midzuúk; bá ye mína ywíñ, meyøj mése má ye mína víni akála éyola dam. ¹⁰ Édó ná, abwiññ bot dá ye dzímle mbwínánn, bevóó bá ye kuan ébá bevóó, bevóó bá ye víni ébá bevóó. ¹¹ Abwiññ minéneá bekúlu medzó dá ye váma, bé ñga

duk abwiññ bot.¹² Édziññ abwiññ bot dá ye góbo, amú ná ntsamann metsiññ wá ye vém.¹³ Ve é mot aa ye nzomo akekwiñ asúgánn, mot te éñe aa ye tɔbɔ nkoránn.¹⁴ Éde, é mbamba fwéñ ye Édzwée ngómán níi aa ye katban eniñ ngúrá, ané ngañiá á mfá meyoñ mése, véa, éñe asúgánn dá ye bɔ.

¹⁵ Édɔ ná, éyɔñ mína ye yén é dzam Nzamá aa víni, édí dá sɔ ya ntsamann, édí Nkúlu medzó Daniel a ngá dzó ya dɔ, é ntéle é vóm ó ne eki (Wa, é mot wa láñ, wókge),¹⁶ tám te, é bot bá ye tɔbɔ á Judea, bé túpge bé kẽñ míkoó.¹⁷ Éde, é mot aa ye tɔbɔ á ndzií áyóp, a ták sigi ná a twáa byém é ndá dzeñ été.¹⁸ Éníi aa ye tɔbɔ áfúp, a ták búlán ó mvús ná aa twáa ékót deñ.¹⁹ Ve, ngwáa ya é biningá bá ye bɔ mebum, ya ébá bá ye ñea bwán melú méte!²⁰ Ve yaglánán ná ntúpbán wenan ó ták bɔban á mbéa metám mé mvej ya avép, ngé mos Sátará;²¹ amú ná tám te, midzuúk myá ye bɔ abwiññ, ámvála dáká bá téra bɔban atéé ye átáraga eniñ anzukwiñ áwola dí, dáká ye ki bera bɔban eyɔñ enziñ.²² Éde, ngé melú méte mé bɔ kaa ákigi, ngé mot enziñ áá ye tɔbɔ nkoránn; ve, ya akála é bot bá ne mitópbán, melú méte má ye kígi.

²³ Éde ngé mot aa dzó mína ná, ‘Dággán, Kristo éñe níi,’ ngé ki ná, ‘A ne ólwí,’ míni ták níi yébe.²⁴ Amú ná minéneá bekristo ya minéneá bekúlu medzó myá ye váma, bé ñga lére bora mendem ya biyágán bí mam á mfá ábɔ ná bot bá lés, atwaa ébá bá ne mitópbán, ngé dá é ne ki bɔban.²⁵ Yénján ná me téra yaá mína dɔ dzó.²⁶ Édɔ ná, ngé bá dzó mína ná, ‘Dággán, a ne ólwí, éyáññ été,’ míni ták ke; ngé ki ná, ‘Dággán, a ne bídziná été,’ míni ták yébe.²⁷ Amú ná amvála ané vevés da téé é vóm nlódzóp wá kwíñ á ñga yéne akekwiñ é vóm wá dzím, néa fe, ásóó é Mwán Mot wá ye bɔ.²⁸ É vóm mbim ó bóo, vóm te éñe mikúññ myá ye kóán.’

Ásóó é Mwán Mot

²⁹ “Ve, niané midzuúk míye melú méte myá ye mana, etéññ te ébyen,

‘Nlódzóp wá ye bɔ dzíbi,
ngomdan da dáká ye ki vé éyéá deñ,
atéteñ dá ye kóbo á dzóp,
ané menguu méye á dzóp má ye sukban.’

³⁰ Eyɔñ te éde é ndem é Mwán Mot dá ye yéne á dzóp; éde meyoñ mése méye é sí níi má ye tɔbɔ eywiññ, véa éñe bá ye yén é Mwán Mot eé sɔ míkút míye á dzóp été, ya nguu ya mora dúmá.³¹ Éde aa ye lóm é baángel bén ya mora kíñj tój, bá ye kóán mitópbán mí bot myeñ ébe mifá mí sí mí nii, atéé ye é vóm dzóp dá téra akekwiñ é vóm dá mana.”

Ayágalé é nganán elé Igera

³²“Biñján ayágalé é nganán elé Igera: Éyɔŋ mítem myeñ mí ntɔ́o numm, mí ŋga kúlu mifefeñ mékyéññ, mína yem ná esep é ntɔ́o bebeñ. ³³Amvála te fe mína, éyɔŋ mína ye yén é mam mése má, yemján ná tám é ntɔ́o bebeñ á míbéñ. ³⁴Ma dzó mína bébélá ná myee bot wí wǎá ye lot, akekwiñ ná mam méte mése má bɔ̄ban. ³⁵Dzóp ya sí byá ye lot, ve bíffá byam byá ye lot amvála enziŋ.”

Mot enziŋ ǎá yem áwola te

³⁶“Ve mfá mos te ya áwola te, mot enziŋ ǎá yem, atwaa baángel béye á dzóp été, [ngé ki Mwán,] fáve Éséá etámm. ³⁷“Amú ná amvála ané mélú Noé, éñe fe dá ye bɔ̄ néa ásɔ́ó é Mwán Mot. ³⁸Amú ná mélú méte kaa ná mora mvej á nɔ́ŋ, bot bé ngá dzí ya ñí, béé lúk, béé kee fe bengwan mélük, akekwiñ é mos Noé a ngá ñíí árka été. ³⁹Éde béé ndzí wók akekwiñ éyɔŋ mora mvej a ngá só e mana bó vea bésesé; éñe fe dá ye bɔ̄ néa ásɔ́ó é Mwán Mot.

⁴⁰Tám te bot bé beáñ bá ye tɔ̄bɔ̄ áfúp, bá ye ñɔ́ŋ mbóó ye été, éní mbóó ñá bé lígi. ⁴¹Biningá bé beáñ bá ye kwa bidzí akwá avóó, bá ye ñɔ́ŋ mbóó ye été, éní mbóó ñá bé lígi. ⁴²Édɔ̄ ná, tɔ̄bɔ̄gán evévéñ, amú ná mínnáá yem nzá mos Ntí wenan aa ye só. ⁴³Ve, yemján é dzam dí ná, ngé myenn ndá á yem tám fé ye á alú ndzídzíp wá ye sian, ngé aa ye tɔ̄bɔ̄ evévéñ kaa álík ná ndzídzíp ó bwíñ é ndá dzeñ. ⁴⁴Amú dzam te, mína tɔ̄bɔ̄gán fe nkemann, amú ná é Mwán Mot aa ye só áwola mínnáá yem.”

Mbamba oloá ya mbéa oloá

⁴⁵“Nzá a ne óloá wá túga dzálá ya mfeñfák, éní é másá weñ a ngá téle kabatás é ndá dzeñ, á mfá ye ná á vé édí avóó ngap bidzí é tám dá yian? ⁴⁶Abwará ya óloá te, éwí é másá weñ aa ye koan ya wó, weé bɔ̄ amvála te, éyɔŋ aa ye só. ⁴⁷Ma dzó mína bébélá ná aa ye wó téle ná ó dzwée é byém byeñ bíse. ⁴⁸Ve, ngé mbéa oloá te ó dzó á nlém weñ été ná, ‘É másá wɔ̄m aa bem,’ ⁴⁹ó ŋga tára ná wá yít édí avóó, ó tébe fe ná wá dzí, ya áñú bábe békífan meywa. ⁵⁰É másá oloá te aa ye sian é mos oloá te wǎá yana; ya fe áwola ó ne kaa áyem; ⁵¹aa ye wó bíra lére bindáglé aa kee fe é ngap deñ bábe bot meduk; ó weñ éñe miyónn myá ye bɔ̄ ya fe álaran mesoŋj.

É nganán awóm bindúnn bíngwan

25 ¹“Éde, édzwée ngómán ye á dzóp dá ye fonan ya awóm bindúnn bíngwan, ébyɔ̄ bí ngá twáa béláma beba, ané bé ngá kólo ná bá ke koan ya é fám da lúk miningá. ²Bé tán béye été bé mbé

mekút, bé tán bevóó bá nkée. ³ Amú ná ébá bé mbé mekút, bá twáa beláma beba, ve bá kaa átwáa mbwánn fufúlu ya beláma; ⁴ ve, ébá bé mbé nkée bé ngá ke ya mbwánn méfon été fufúlu ya béláma beba.

⁵ Niané é fám da lúk e ngá bem, ané bésesé bé ngá wók óyó, véa bé bómo ósí. ⁶ Éde bá ngá wók kíijŋ énzénzaŋ alú, deé yónán ná, ‘Dággán ná, é fám da lúk miningá édɔ̄ ñí! Nzaán koan ya ñí.’

⁷ Ané bindúnn bíngwan bíte bíse bí ngá vee óyó, éde bá ngá kom béláma beba. ⁸ Éde ébá bá mbé mekút bá ngá dzó ébá bá mbé nkée ná, ‘Váán bía oyomm mbwánn wenan, amú ná béláma bea bá ngá dzím yaá.’

⁹ Ve, ébá bá mbé nkée bá bá ngá yalan ná, ‘Kaa, ó nza bō kaa bía áyian bíabe mína; dá yian ná míni ke ébe é bot bá kuan mbwánn, ná míni kus á mfá wenan.’

¹⁰ Éde, ntéññ bá ngá ke kus, éñe é fám da lúk e ngá sian, ané ébá bá mbé nkomann bá ngá ñíi ó fét alúkgán bábe bá, éde bá ngá dzip mbéñ. ¹¹ Véa, éñe ébá bevóó bá bá ngá sian, bá ngá dzaa ná, ‘Á Ntí! Á Ntí! Kúugé bía mbéñ!’

¹² Ve, ñí a ngá yalan ná, ‘Ma dzó mína békébélá ná mää yem mína.’

¹³ Édɔ̄ ná, tɔ̄bɔ̄gán evévéñ! Amú ná mínaá yem mos, ngé ki áwola [é Mwán Mot aa ye só].’

É nganán moann

¹⁴ “Amú ná, édzwée ngómán ye á dzóp é ne amvála ané mot enziŋ, ná éyɔŋ a ngá ke ékena, aa lwée áloá deñ, éde a ngá lígi ya bó ya é byém byeñ. ¹⁵ Ané a ngá kee mbóó baakúru bá tá, éní mbóó baakúru bá beáñ, éní mbóó ñá akúru mbóó, kada mot ya ábímm nguu deñ, véa a kéñ ékena.

¹⁶ Éyɔŋ é mot a ngá ñɔŋ baakúru bá tá a ngá kólo, éde a ngá ke bō ya bó okira, véa aá wún baakúru bá tá befé. ¹⁷ Amvála te fe, é mot a ngá ñɔŋ baakúru bá beáñ, ñí aá wún baakúru bá beáñ befé. ¹⁸ Ve, éní ñí a ngá ñɔŋ akúru mbóó a ngá ke, éde a ngá fá ébéññ ósí, ané a ngá swaale é moann é másá weñ.

¹⁹ Niané abwiññ tám é ngá lot, ané é másá aloá te a ngá só, á ñga bō bó sitwá. ²⁰ Éde éní a ngá ñɔŋ baakúru bá tá a ngá só ya baakúru bá tá befé, eé dzó ná, ‘Á másá, waá kee ma baakúru bá tá; dágge né me wún yaá baakúru bá tá befé.’

²¹ Ané é másá weñ a ngá dzó ñí ná, ‘Á mbamba oloá bá tɔ̄bɔ̄ ya wo mebúnn, mvéáñ! O dzálá yaá mvéáñ ébe avítsaŋ byém; ma ye wa téle ná o dzwée abwiññ. Nzaá ñíi mésán é másá we!’

²² Éde, éní a ngá ñɔŋ baakúru bá beáñ ñí a ngá só fe. Ané a ngá dzó ná, ‘Á másá, waá kee ma baakúru bá beáñ; dágge ná, me wún yaá bá beáñ befé.’

²³ Éde é másá weñ a ngá dzó ñí ná, ‘Á mbamba ya oloá bá tɔbɔ ya wɔ mebúnn, mvéan! O dzálá yaá mvéan ébe avítsaj byém; ma ye wa téle ná o dzwéé abwiññ. Nzaá ñíí mésán é másá we!’

²⁴ Ve, niané éñí a ngá ñɔŋj akúru mbóó a ngá só, éde a ngá dzó ná, ‘Á másá, me ngá yem ná o ne aleét mot, wa yoo é vóm weé ndzí beñ, wa kóán é vóm weé ndzí myea; ²⁵ éde, amú wɔŋj, maá ke, me swaale ákúru we á sí été; dágge ná é dzóm dwe édɔ dí.’

²⁶ Ve, é másá weñ ñí a ngá yalan ya ñí ná, ‘Á mbéa oloá ya ndéndeát, o ngá yem ná ma yoo é vóm meé ndzí beñ, ma kóán fe é vóm meé ndzí myea. ²⁷ Édɔ ná o ngá yian ke nii é moann wɔm é ndá bemoann, ná niané má só ngé má ñɔŋj é moann wɔm ya misénj áyóp.

²⁸ Édɔ ná, ñɔŋján ñí akúru, míni kee ñí é mot a belé awóm baakúru. ²⁹ Amú ná é mot áse a belé, bá ye ñí bera vé, véa, aa ye belé abwiññ; ve, éñí ñí éé belé, atwaa édí a belé, dá bá ye ñí dɔ ñɔŋj. ³⁰ Éde, weagán óloá ó ne kaa eban te é dzíbi é ne átán; ó wéñ éñe miyónn myá ye bɔ ya álaran mesoŋj.’ ”

Akík meyɔŋ misaŋ

³¹ “Ve, éyɔŋ é Mwán Mot aa ye sós é dúmá deñ été, ya é [mifufúp mí] baángel bése bábe bó, tám te aa ye tɔbɔ ósí étɔ́ édzwée ye é dúmá deñ; ³² ané meyɔŋ mése má ye kóán ébe ású deñ; éde aa ye kána bevóó ya ébá bevóó, amvála ané nkálá mitómá aa kána mitómá bekábán été.

³³ Aa ye téle mitómá á mfá meyóm weñ; ve, bekábán bá á mfá meyéá weñ. ³⁴ Véa kéza aa ye dzó ébá bé ne mfá meyóm weñ ná, ‘Nzaán, mína é bot Tará a mana yaá vé abwará ya bó; ñɔŋján tsígá denan, édzwée ngómán é ntɔ́ mína nkemann atéé ye mvelann éniŋ. ³⁵ Amú ná me ngá wók nzeñ, míni vé ma bidzí; me ngá wók evéé, míni ñúu ma mendzímm; me mbé nnéŋ, míni ñɔŋj ma; ³⁶ me mbé swéswéññ, míni bwára ma; me mbé nkúkwann, míni só ma fép; me mbé á mbok, míni só ébe ma.’

³⁷ Véa benzósoó bé bot bá ye ñí dzó ná, ‘Á Ntí, tám fé bí ngá yén wa wók nzeñ, bí vé wa bidzí, ngé ki weé wók evéé, bí vé wa mendzímm? ³⁸ Tám fé ki bí ngá yén wa ané nnéŋ, bí ñɔŋj wa, ngé ki swéswéññ, bí bwára wa? ³⁹ Tám fé ki bí ngá yén wa nkúkwann, ngé ki á mbok, bí só wa fép?’

⁴⁰ Kéza te aa ye yalan ya bó ná, ‘Bébélá ma dzó mína ná, é tám míni ngá bɔ dɔ mot mbóó ye é bɔbédzaŋ bam bá, atwaa ébá bá daŋ ya avítsaj, ma míni ngá bɔ dɔ.’

⁴¹ Véa, aa ye fe dzó ébá bé ne mfá méyéá weñ ná, ‘Kólogán ma ó mí, bot bí bojle, keŋján é ndúán e ne mbéámbéá, éñí é ntɔ́ nkemann mfá déble ya é baángel bén. ⁴² Amú ná me ngá wók

nzeñ, mína kaa ma ávé bidzí; me ngá wók evéé, mína kaa ma ávé mendzímm; ⁴³me mbé nnéñ, mína kaa ma áñjøj; me mbé swéswéññ, mína kaa ma ábwárá; me mbé nkúkwann, ya á mbok, mína kaa me nzu fép.’

⁴⁴Éde, bá bá ye fe yalan ná, ‘Á Ntí, tám fé bí ngá yén wa weé wók nzeñ, ngé ki evéé, ngé ki ané nnéñ, ngé swéswéññ, ngé ki nkúkwann, ngé ki á mbok; véa, bía kaa ábelan ya wa?’

⁴⁵Ané ñí aa ye bó dzó ná, ‘Bébélá, ma dzó mína ná é tám mína ngá bō dō kaa ábō mot mbóó ye ébá bá dañ ya eban, míníí ndzí ki ma dō bō.’

⁴⁶Éde, ébá béte bá ye ke ákira é ne mbéámbéá, ve benzósoó bé bot bá éniñ é ne mbéámbéá.”

Bá tébe Yesus enginiñe

26 ¹A ngá bō ná, niané Yesus a ngá mana kóbō mam méte mése, éde a ngá dzó býága beñ ná,

²“Mína yem ná, nia melú mé beáñ bá ye dzémle é fét Paskua, ané é Mwán Mot bá ye ñí kee ná bé ke ya ñí á krús.”

³Éde betébosú befára bábe mikukumá míye áyøj bé ngá kóán á yát ntébosú befára nnén bá lwée ná Kaifas. ⁴Ané, bé ngá tébe enginiñe bébyen ya bébyen ná ya meduk bé biñ Yesus bé ywíñ fe ñí. ⁵Ve, bé ngá dzó ná,

“Se tám fét, mfá ebírán é nza bō á bot été.”

Miningá aa wáa Yesus mbwánn énum

⁶Éde éyøj Yesus a mbé á Betania, é ndá Simón, éní a mbé a belé okwann nzamm; ⁷ané, miningá enziñ a ngá sian a belé afoná mbwánn enum ó mbé mora táñ, éde a ngá swii wó Yesus nló éyøj a mbé a tó o téble. ⁸Ve, niané beyága bé ngá yén dzam te, ané bé ngá wók abé, éde bé ngá dzó ná,

“Amú dzé bá ywíñ ntuk ámvála dí? ⁹Amú ná mbwánn enum wí bá tó wó kuan bora táñ, bé vé mitéteññ moann te.”

¹⁰Niané Yesus a ngá ñú dō táñ, éde a ngá dzó bó ná,

“Amú dzé mína bō miningá te sóm? A bō yaá ma mbamba dzam.

¹¹Amú ná mína ye belé mitéteññ tám áse énzénzan denan été, ve ma mínaá ye ma belé tám áse. ¹²Amú ná miningá te á swii ma mbwánn enum wí ó ñúu dam ná aa koman ma á mfá ndzepbann ó sɔñ wɔm.

¹³Éde ma dzó mína bébélá ná, é vóm áse bá ye kat é mbamba fwéñ ñí, ébe éniñ ngúrá, bá ye fe kóbō é dzam é miningá ñí a mvá bō, ná bá síman ñí.”

Judas aa kuan Yesus

¹⁴Éde nyága mbóó ye býága awóm ya bé beáñ, éñí a mbé éyola ná Judas Iskariote, a ngá ke yén betébosú befára. ¹⁵Ané a ngá dzó bó ná,

“Nzá dzóm mína kómo ma vé á mfá ye ná me kuan mína ya ñí?”

Éde bé ngá vak ñí moann mí ngoós táŋ mewóm mé léa. ¹⁶Ané, atéé ye eyoŋ te a ngá tárā ná aa dzéŋ é tám e ne mvéáñ á mfá ye ná aa ye kee bō ñí.

Yesus aa dzí bidzí býye ó Paskua

¹⁷É mos ósúá ye é fét mífém̄ mí ne kaa levadura, beyága bé ngá ke kóán bábe Yesus, éde bé ngá síli ñí ná,

“Vóm mbé wa kómo ná bí ke wa koman ná o dzí Paskua?”

¹⁸Ané a ngá dzó ná,

“Keján á kísoan, ébe mot enziŋ, míní dzó ñí ná, ‘Nyágale aa dzó ná, “É tám dam é ntɔ́ bebeñ; ma ye dzémle Paskua é ndá dzwe bíabe býága bam.”

¹⁹Éde, beyága bé ngá bō ané Yesus a ngá mánan bō, amvála ané bé ngá koman Paskua.

²⁰Niané á alú e ngá kwíñ, ané Yesus a ngá tɔbɔ ó téble bábe býága awóm ya bē beáñ. ²¹Éde bée dzí, á ñga dzó bō ná,

“Bébelá ma dzó mína ná mot mbóó ye ébe mína aa ye ma kuan.”

²²Ané, bē ngá bíra tɔbɔ eywiññ, bē ñga síli fe ñí mbóó ya mbóó ná, “Á Ntí, ye ma, ngeá?”

²³Ve Yesus ñí a ngá yalan ná,

“É mot á nii wéá éfela étē bía ñí, éñe a ne é mot aa ye ma kuan. ²⁴É ntɔ́ ná, é Mwán Mot aa ke amvála ané é ne ntsilann á mfá weñ; ve, ngwáa ya é mot aa ye kuan é Mwán Mot! É mbé mot te mvéáñ ná a bō kaa ábyálá.”

²⁵Éde Judas, éñí a mbé ná aa kuan ñí a ngá síli ná,

“Á Rabí, ye ma, ngeá?”

Éde a ngá dzó ñí ná,

“Wa o dzó yaá dō.”

²⁶Éyoŋ bē ngá dzí, ané Yesus a ngá ñɔŋ mfém̄, niané a ngá vé abwará ya wó, a bák wó, a vé fe wó býága beñ, éde a ngá dzó ná,

“Ñɔŋján; dzáán, é ñúu dam édɔ ñí.”

²⁷Ané a ngá ñɔŋ kóp, niané a ngá mana vé akíba, a kee bō dō, eé dzó ná,

“Ñáán dō mína bésesé, ²⁸amú ná mékií mam émɔ́ má, émá méye á [mfefeñ] élat, émɔ́ má swii ákála abwiññ bot á mfá ndzwiiann mísem̄.

²⁹Ma dzó mína ná, mǎá ye bera ñú ebumá ye á ndzík vino, atéé ye áwola dí akekwiñ é mos ma ye dō ñú mfefeñ bíabe mína édzwée ngómán Tará.

³⁰Éde niané bē ngá mana yee dzeá, ané bē ngá kwíñ bē kéñ á nkoó Álíba.

³¹Véa éñe, Yesus a ngá dzó bō ná, “Álú dí mína bésesé mína ye mana dzímle mbwínánn ákála dam, amú é ne ntsilann ná,

‘Ma ye bími nkálá mitómá,

véa mítómá myá ye mana myean.'

³² Ve, niané ma ye wómo, ma ye mína ke ósú á Galilea."

³³ Éde Pedro a ngá dzó ñí ná,

"Ngé bot bése bá bá dzímle mbwínánn ákála dwe, ma mǎá ye dzímle mbwínánn amvála enzij."

³⁴ Ané Yesus a ngá dzó ñí ná,

"Bébélá ma dzó wa ná álú dí, kaa ná nnóm kúp á lóng, wa ye ma kat táj biyɔŋ bí léa."

³⁵ Éde Pedro ñí a ngá dzó ñí ná,

"Atwaa ma ke wú bía wa, me sés wa kat eyɔŋ enzij."

Ané býága bése bevɔ́ bá bé ngá dzó fe ntéññ mbɔ́.

Yesus aa yaglan á Getsemaní

³⁶ Éde Yesus a ngá ke sian bábe bó é vóm bá lwée ná Getsemaní, ané a ngá dzó býága beñ ná,

"Tɔbɔgán ósí ó vá, ntéññ ma ke yaglan ólwí."

³⁷ Éde a ngá ke bá Pedro, ya é bwán bé beáñ Zebedeo, ané a ngá tára ná aa ywian, ya áwók nlém mitéñ. ³⁸ Éde a ngá dzó bó ná,

"Nsísim wɔ́m wá bíra wórán eywiññ áwú; líggán ó vá, tɔbɔgán fe evéveññ bíabe mína."

³⁹ Ané a ngá yit ósú avítsaj, a ku ású ósí, á ñga yaglan ná, "Á Tará, ngé é ne bɔ̄ban ná é kóp ñí eé lot ma áyóp; fáve ná é tāa bɔ̄ amvála ané ma ma kómo, ve amvála wa wa kómo. ⁴⁰ Éde, a ngá búlán ébe býága, á koan ya bó bée ke óyó. Éde a ngá dzó Pedro ná,

"Ye ná míni sés tɔbɔ̄ evéveññ bíabe mína táj áwola avóz? ⁴¹ Tɔbɔgán evéveññ, yaglánán fe á mfá ye ná míni nza ku mébóblé été; békélá nsísim ó belé nkómánn, ve é ñíuu mison da e ne ateák."

⁴² Éde, a ngá bera kólo éyɔŋ beáñ, ané a ngá yaglan ná, "Á Tará, nde é kóp ñí e sés ma lot áyóp kaa ná ma ñú dɔ̄, nkómánn we éwɔ̄ ó bɔ̄óge."

⁴³ Niané a ngá búlán, á bera koan ya bó bée ke óyó, amú ná bé ngá bíra wók óyó. ⁴⁴ Éde, a ngá bera bó lík, a kén yaglan éyɔŋ léa, eé bera dzó bifiá bivɔ́ ya bivɔ́. ⁴⁵ Ané, a ngá só ébe beyága, a dzóo bó ná,

"Ye ná míni ngén míni bōo óyó ya awaabé? Dággán ná, áwola é kwíñ yaá, éde ná é Mwán Mot a ntɔ́o nkeán é mó bebɔ̄ misémm. ⁴⁶ Tébegán, bí keján! Dággán ná é mot aa kuan ma a ntɔ́o bebeñ."

Bá biñ Yesus

⁴⁷ Ákoan ná Yesus a ngén aa kóbɔ̄, ané Judas, mbɔ́ ye býága awóm ya békélá, a ngá sian bábe nkuna bot, békélá mibélyŋ mílé ya nzwaakeŋ, békélá só ébe betébosú befára, beyem metsiŋŋ, ya ébe mikúkúmá míye áyɔŋ.

⁴⁸ Éde é mot a ngá kuan ñí, aá vé bó ndem, eé dzó ná, "É mot ma ñánj

amáijŋ, mot te éñe ñí; biñŋán ñí.” ⁴⁹Etéññ te ébyen ané a ngá yit Yesus bebeñ eé dzó ñí ná,

“Á mbóló, á Rabí!”

Éde a ngá ñí ñí amáijŋ. ⁵⁰Ané Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Á mwíi, bɔ̄ḡe é dzam o só bɔ̄.”

Éde bé ngá yit bebeñ, bé kee Yesus mó ó ñúu, bée biñ ñí.

⁵¹Ané mot mbój ye é bot bábe Yesus bé mbé, eé sám wéá, éde a ngá vea nzwaokej weñ, ané a ngá baa oloá ntébosú befára, a kík ñí aló. ⁵²Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Niigé nzwaokej we é vóm weñ; amú ná é bot bése bá twáa nzwaokej, bá ye fe wú ya nzwaokej. ⁵³Ye wa tém ná me sés dzaa Tará, ñí a vé fe ma misámá binzuk mí baángel áwola dí ébyen á lot táj awóm ya mí beáñ?

⁵⁴Ve, nzá amvála fe Mitsili myá myá ye dzálában, émí myá dzó ná, néa éñe dá yian bɔ̄?”

⁵⁵Véa éñe, Yesus a ngá síli nkuna bot ná,

“Ye mína nzu ya mibéijŋ mílé ya nzwaakej ébe ma, amvála ané ngé bá biñ nzeé midzóijŋ? Kada mos má tɔ́o á templo, meé yágale bot, mína kaa ma ábiñ. ⁵⁶Ve dzam te áse dá bɔ̄ban á mfá ye ná Mítsili bekúlu medzó mí dzálában.”

Éde beyága bése bá ngá lík ñí, bá túp.

Yesus a ne ékóánn bá kík misaŋ

⁵⁷Ané, é bot bá ngá biñ Yesus bá ngá ke ya ñí ébe ntébosú befára nnén Kaifas, é vóm beyágale métsiŋj ya mikúkumá bá mbé bá kóán. ⁵⁸Ve Pedro a ngá ke aa bee ñí oyaáp ómvús, akekwíñ á yát ntébosú befára nnén, éde a ngá ñíi, a tɔ̄bo ósí bábe mewasíli mfá áyén asúgánn ye dzam te áse.

⁵⁹Véa, betébosú befára ya ekóánn ése, bá ngá dzéj ná bá belé é ngañiá a ne minéa ébe Yesus á mfá ye ná bá ywíñ ñí, ⁶⁰ve bá kaa ákoan ya ñí, afáj̄b̄o ná minéneá bengañiá mí mbé abwiññ. Ve ó mvús véa bot bá beáñ bá ngá sian, ⁶¹bá ngá dzó ná,

“É mot ñí a ngá dzó ná, ‘Me ne tsam é templo Nzamá, mé bera fe dō lónj táj melú mé léa.’”

⁶²Éde, ntébosú befára nnén, a ngá tébe, eé dzó ñí ná,

“Ye ná wāá yalan dzam enziŋ? Nzá dzam é bot bá, bá bwaale wa ya dō dí?” ⁶³Ve Yesus ñí a ngá sis evóó. Éde ntébosú befára nnén a ngá dzó ñí ná,

“Ma dzaa wa ya nkanann soŋ ébe éyola é Nzamá a ne ntéteá ná, o kat bá ngé wa o ne Kristo, é Mwán Nzamá.”

⁶⁴Ané Yesus ñí a ngá dzó ñí ná,

“Wámyen o dzó yaá dō; ve, ma dzó mína ná,

‘Atéé ye áwola dí mína ye yén

é Mwán Mot a tó á mfá méyóm
éñí a ne Nguu,
eé só fe mikút míye á dzóp été.”

⁶⁵Éde ntébosú befára nnén a ngá ñap bítop byeñ, eé dzó ná,
“Akóbo nkóbo abyann! Nzá dzam fé bía bera yi ya dō ya bengañiá? Dággán
ná, áwola dí ébyen míni wók yaá nkóbo abyann weñ; ⁶⁶mína yén á yá?”

Ané bé ngá yalan ná,
“Aa yian wú!” ⁶⁷Éde bé ngá túp ñí menden ású, bé ñga bími ñí bikúrá,
ébá bevóó bá bé ñga vé ñí mebéáñ ánú, ⁶⁸béé dzó ná,
“Á Kristo, túpge! Nzá á bími wa?”

Pedro aa kat Yesus

⁶⁹Ve Pedro ñí a mbé a tó átán, á yát été, ané mbó biséññ miningá
enziñ a ngá yit ñí bebeñ a dzoo ñí ná,

“Wa wa tó fe mínabe Yesus mwann Galileo.”

⁷⁰Ve ñí a ngá kat dō ébe ású bésesé, eé dzó ná,
“Mää yem é dzam wa dzó.”

⁷¹Ve, éyçj a ngá nzu kwíñ mbéñ, miningá mfé ñí a ngá yén ñí, ané a
ngá dzó é bot bé mbé ó véa ná,

“E mot ñí a tó bábe Yesus, mwann Nasareo.”

⁷²Éde a ngá bera dō kat, ya nkanann sɔñ, eé dzó ná,
“Mää yem mot te!”

⁷³Niané oyomm tám ó ngá lot, éde é bot bé mbé ó véa bá ngá nzu koan
ya Pedro, ané bé ngá dzó ñí ná,

“É ne été ná o ne mot mbóó ye ébe bó; amú ná atwaa ámvála wa kóbo
dá dá lére dō.”

⁷⁴Éyçj te a ngá tára ná aa boñ ya fe ákan sɔñ, ná,
“Mää yem mot te!”

Etéññ te ébyen éde nnóm kúp a ngá lój. ⁷⁵Ané Pedro a ngá síman é
dzam Yesus a ngá dzó, ná, “Kaa ná nnóm kúp á lój, wa ye ma kat táj
bíyçj bí léa.” Éde, a ngá kwíñ átán, á ñga danj bíra yi.

Bé ke ya Yesus ébe Pilato

27 ¹Niané kíri e ngá léne, betébosú befára bése ya mikukumá míye
áyçj bá ngá bo ekóánn mfá amvála bá ne ywíñ Yesus. ²Éde
niané bá ngá mana ñí ká, bá kén ya ñí, ná bá kee ñí ngóvina Pilato.

Áwú Judas

³Éde Judas, éñí a ngá kuan Yesus, niané a ngá yén ná bá vé yaá ñí
meku, á ñga wórán bidzo á nlém weñ été, ané a ngá ke búlu betébosú
befára ya mikukumá moann mí ngoós mewóm mé léa, ⁴eé dzó ná,

“Me bō yaá nsémm, ná ma kee mékií mé ne kaa bidzo.”

Ve bá bé ngá dzó ñí ná,

“É ne bía dzé? Wámyen ó wéñ!”

⁵ Éde a ngá wea ngoós te á templo été, a kéñ; niané a ngá ke á ywíñ émyen ya nkɔ́ó ó kíijj.

⁶ Ve betébosú befára bá bé ngá twáa ngoós te, ané bé ngá dzó ná,

‘Atsiñj dăá yébe ná bí nii é dzóm dí éwála moann ye á templo, amú ná a ne ntáj mékií.’

⁷ Éde niané bé ngá bō ekóánn, ané bē ngá kus áfúp é mot a ngá lwíñ byém ya sí ekwánn ya moann míte, á mfá ádzep beyéñ. ⁸ Ya akáala te bá lwée afúp te anzukwíñ émuú ná, Afóo sí Mekií. ⁹ Amvála te édɔ́, édí nkúlu medzó Jeremías a ngá dzó, é ngá dzálában ná,

‘Bé ngá ñiɔ́j moann mí ngoós mewóm mé léa,

é táj bwán béye Israel bē ngá kík.

¹⁰ Éde, bē ngá kus áfúp é mot a ngá bō byém ya sí ekwánn ya moann míte, amvála ané Ntí a ngá mánan ma.’ ”

Yesus a ne ébe ású Pilato

¹¹ Éde Yesus a mbé téle ébe ású ñgójvina, ané ñgójvina te a ngá síli ñí ná, “Ye wa o ne é kéza bejudio?”

Éde Yesus a ngá dzó ñí ná,

“Wa wa dzó dɔ́.”

¹² Éde, betébosú befára ya mikúkúmá bá bée sómán ñí, ñí kaa áyalan dzam enziñ. ¹³ Ané Pilato a ngá dzó ñí ná,

“Ye wáá wók ábímm mam bá bwaale wa ya mɔ́ dí?”

¹⁴ Ve Yesus ñí eé ndzí yalan ya ñí atwaa ya efíá evóó ya evóó; éde ñgójvina a ngá bíra vonjbe ya dɔ́.

Bá kík nsaŋ ná Yesus aa wú

¹⁵ Édɔ́ ná, kada fét, ñgójvina a ngá bō eé suu áyɔ́j mbok mbɔ́ó, éwí bέbyen bá kómo. ¹⁶ Véa, bá bē mbé bē belé mbok enziñ ó belé abwiññ éwogá, bēé lwée wó ná [Jesús] Barrabás. ¹⁷ Niané bē ngá bō ekóánn, éde Pilato a ngá síli bó ná,

“Mína kómo ná me suu mína nzá? Ye Barrabás, ngé ki Yesus, éní bá lwée ná Kristo?”

¹⁸ Amú a ngá yem ná bē ngá kee ñí Yesus ya akáala evínn.

¹⁹ Éde Pilato ñí a tɔ́ étɔ́ bá kík misaŋ, ané ngéá a ngá lóm ná bē ke ñí dzó ná, “O ták ñíi ádzó é nzosoó mot te été, amú ná me bíra dzuk biyéyem émuú ya ákáala deñ.”

²⁰ Ve, betébosú befára ya mikúkúmá bá bē ngá mana fuk mikuna mí bot ná bē dzaa Barrabás, ve Yesus ñá bē ywíñ. ²¹ Éde, ñgójvina a ngá síli bó ná,

“Mbé ye bé beáñ bá, mína kómo ná me suu mína?”

Ané bé ngá yalan ná,

“Barrabás!”

²² Éde Pilato a ngá síli bó ná,

“Nzá dzam ma ye bɔ Yesus, éní bá lwée ná Kristo?

Éde bésesé bé ngá dzó ná,

“Á kéj á krús!” ²³ Ané Pilato a ngá síli ná,

“Amú dzé? Nzá mbéa dzam á bɔ?

Ve bá bé ngá daŋ yónyonan ná,

“Á kéj á krús!”

²⁴ Éde Pilato eé yén ná a sés twáa dzam été, fáve ná ebírán édɔ é ngá bɔ, ané a ngá ñɔŋ mendzímm, á ŋga sop mó ébe ású nkuna bot, eé dzó ná,

“Mé ne nkeññ ébe mékií é mot ñí; mína bέbyen ó wéñ.”

²⁵ Éde bot bése bé ngá yalan ná,

“Mékií meñ mé kpá míló myea áyóp, ya émí é bwán bea!”

²⁶ Ané a ngá kúlu bó Barrabás; ve niané bé ngá mana yít Yesus, éde a ngá kee bó ñí á mfá ye ná bέ ywíñ ñí á krús.

Bá kpógo Yesus

²⁷ Éde bénzima ŋgówina bέ ngá ke ya Yesus á kpatéle, ané nsámá benzima te óse ó ngá mana ñí bo man; ²⁸ bέ ŋga swala ñí bitóp bέ bwára ñí mbamba étóp ó ñíu. ²⁹ Véa, niané bέ ngá mana tsiŋ korona kát biyoɔ, bέ bwát ñí dɔ nló, bέ kee fe ñí ntúmm é wéá meyóm weñ; bέ ŋga kút ñí mebójñ ébe ású deñ, bέ ŋga kpógo fe ñí, bέé dzó ná,

“É kéza bejudio ó yóp!”

³⁰ Éde, bέé túp ñí menden, bέ ŋga bími ñí ntúmm nló. ³¹ Niané bέ ngá mana ñí kpógo, éde bέ ngá swala ñí mbamba etóp, bέ bwára ñí bitóp byeñ, éde bέ ngá ke ya ñí á krús.

Bá dómle Yesus á krús

³² É tám bέ ngá ke ya ñí, véa bέ koan ya mot enziŋ ye á Sirene, a tɔ́ éyola ná Simón, ané bέ ngá yémle ya ñí ná á baga é krús Yesus.

³³ Niané bέ ngá kwíñ é vóm bá lwée ná Gólgota, dá yíli ná, “Vóm ye Ékpékpéññ Nló”, ³⁴ éde bέ ngá vé ñí é vino a mbé ayoo ná á ñíu; ve niané a ngá kyak wó, eé ndzí wó kómo ñíu.

³⁵ Ákoan ná bέ dómle yaá ñí á krús, ané bέ ngá kapban bitóp byeñ, bέé kyak bema (á mfá ye ná édí nkúlu medzó a ngá dzó é dzálában ná, ‘bέ ngá kapban bitóp byam, bέé kyak bema é byém byam’). ³⁶ Éde bέ ngá tɔbɔ ósí ó véa, bέé kálá ñí. ³⁷ Éde, bέ ngá kele ñí á nló áyóp éssmán deñ, é tɔ́ ntsilann ná, “Yesus éñe ñí, é kéza bejudio.”

³⁸ Éde bé ngá dómle á krús benzeé midzónj bábe bábe bá, mbóó ó tóó ní mfá meyóm, éwí mbóó wá ó tóó ní mfá meyéá. ³⁹ Ané é bot bábe bá lot ó véa bá bá ní, báé sigle miló, ⁴⁰ báé dzó ná,

“Wa é mot wa tsam templo, o bera fe dō lónj nia melú mé léa! Korogé wámyen ngé o ne é Mwán Nzamá, siggé fe á krús!”

⁴¹ Amvála te fe, betébosú befára bábe beyágale métsijŋ, (ya befariseo) ya mikukumá bá bá ní, kpógo fe ní, báé dzó ná,

⁴² “A ngá koro bot befé, ve a sés koro émyen! A tóó fe kéza ye Israel! Á siggé á krús áwola dí, véa bía ye ní bwíni. ⁴³ Aá tóbo ya Nzamá mebúnn; Nzamá te á korogé ní áwola dí ngé aa kómo; amú á dzó ná, ‘Me ne é Mwán Nzamá.’”

⁴⁴ Amvála te ébyen fe benzeé midzónj bá bá mbé bá tóó ndómlán á krús bábe bá bá ní, kíbó fe ní abé.

Áwú Yesus

⁴⁵ Éde, dzíbi é ngá ku sí ngúrá atéé ye amyeré akekwiñ méwola mé léa ye ngogáse. ⁴⁶ Ané, bebeñ méwola mé léa, éñe Yesus a ngá yónán ya kínj oyaáp ó yóp, eé dzó ná, “Éli, Éli, lema sabaktani?” Dzam te dá yíli ná, “É Nzamá wóm, É Nzamá wóm, amú dzé o lama yaá ma?” ⁴⁷ Éde, bot benzij báye é bot bábe bá véa, niané bá bá ngá wók dō, bá ní dzó ná,

“Éní aa lwée Elías.”

⁴⁸ Etéññ te ébyen, éde mot mbóó ye été a ngá ke mbíí, a níoj efús etóp, a du dō é vino a ne sañj été, á níga ká dō á ntéj elé, a vé ní dō ná á níú.

⁴⁹ Ve é bot bevój bá bá ní dzó ná,

“Líkgán ní, bí ben yén ngé Elías aa nzu ní koro.”

⁵⁰ Ve Yesus a ngá bera yónán ya kínj oyaáp ó yóp, éde a ngá suu nsísim. ⁵¹ Véa mfim etóp á templo ó ngá níaba bifas bí beáñ, atéé ye ó yóp akekwiñ ó sí, ané sí e ngá fógan, mekwá má mé níga bóló, ⁵² mésorj mé níga yójbe; éde abwiññ mífúfúp mí bot émí mí mbé óyó [nwúán] mí ngá wóomo. ⁵³ Éde, niané Yesus a ngá wóomo, véa bá bá ngá kólo mésorj, bá níi á mfúfúp kísoan, bá níga yéne ébe abwiññ bot.

⁵⁴ Niané kaba ye á Roma ya é bot bábe bá bá ngá kálá Yesus bá ngá yén mí sukban mí sí, ya é mam mé ngá bɔban, éde bá bá ngá bira kɔ wɔnj, báé dzó ná,

“Bébélá é mot ní a tóó é Mwán Nzamá!”

⁵⁵ Abwiññ biningá é ngá nzu dá bee Yesus, atéé ye á Galilea báé belan ya ní, dá é mbé fe ó véa, báé dágá bá téle oyaáp; ⁵⁶ báé mbé été ná; María Magdalena, María níá Jakobo bá José, ya é bwán Zebedeo níá.

Bá dzep Yesus

⁵⁷ Niané níga kwíñ, nkukumm mot enziŋ ye á Arimatea ó ngá sós, báé lwée ní ná José, ní a mbé fe nyága Yesus; ⁵⁸ éde mot te a ngá ke

yén Pilato, aa dzaa ní mbim Yesus. Ané Pilato a ngá mánan ná bé kee ní wó. ⁵⁹Véa José a ngá níoj mbim, éde a ngá vígile wó á mbamba mfúbánn etóp été. ⁶⁰Éde a ngá bwíi wó á mfefeñ sōj weñ, éwí a ngá mana fá ákwá été, éde niané bé ngá bígle mora akwá á mbéñ sōj, a kéñ. ⁶¹Ve, María Magdalena a mbé ó véa, bá é María mbóó, bá tó osí á sōj osú.

Benzima bá kálá é sōj Yesus

⁶²É mos ó ngá belan véa, nia álot éwí bá koman, éde betébosú befára bábe befariseo, bá ngá ke kóán ébe Pilato. ⁶³béé dzó ní ná,

“Á Ndzwée, bía síman ná éyøj nduk bot te a mbé ntétéá, a ngá dzó ná, ‘Nia melú mé léa ma ye wómo.’ ⁶⁴Édó ná, mána ján ná bot bá ke túga kálá sōj akekwíñ álú léa, a nza bō ná ngé býága beñ bá kén, bá dzíp mbim, véa bá dzó bot ná a wómo yaá míwúán été. Éde méduk má súgan má ye dañdañ ya abé álot émá osúá.

⁶⁵Ané Pilato a ngá dzó bá ná,

“Keján ya benzima! Míní kén dō túga kálá amvála mína yem.” ⁶⁶Éde, bá ngá ke túga dzíp sōj, báé vé sitám ákwá ya benzima.

É fwéñ áwómó Yesus

28 ¹Niané Sátará a ngá lot, ekúná kíri ye é mos osúá ye á sóánn, ané María Magdalena bá é María mbóó, bá ngá ke yén sōj. ²Véa éñe bora sukban sí ó ngá bōban, amú ná ángel Ntí a ngá sigi á dzóp été, niané a ngá sian a bígle akwá, a tōbo fe dō áyóp. ³A ngá yéne amvála ané vevés, etóp deñ dá mfúm amvála ané nieve. ⁴Ya é wōnjj bá ngá kó ní, benzima bá ngá ku ngom, véa bá kpéñ ané mibim.

⁵Éde ángel, eé kóbō, a ngá dzó biningá ná,

“Míní tách kó wōnjj; amú ma yem ná mína dzéy Yesus, éñí bá ngá ywíñ á krús. ⁶A sés ó vá, amú ná a wómo yaá ámvála a ngá dzó. Nzaán áyén é vóm a mbé a bóó! ⁷Édó ná, keján avóó, míni kat býága beñ ná, ‘Á wómo yaá míwúán été; éde ná aa ke mína osú á Galilea; ó wéñ éñe mína ye ní yén.’ Dággán ná ma me dzó yaá mína dō.”

Biningá bá yén Yesus

⁸Éde biningá bá ngá dziga kólo ó sōj ya wōnjj, báé bira fe sán, ané bá ngá ke mbíí bá kat býága beñ fwéñ. [Éyøj bá bá ngá ke kat býága fwéñ.] ⁹Véa éñe, Yesus a ngá tobán ya bó, eé dzó ná, “Á mbólán!” Éde bá bá ngá yit ní bebeñ, bá kútbe ó síté bá ngá kañ ní, báé wúbán ní ya mebo. ¹⁰Ané Yesus a ngá dzó bá ná,

“Míní tách kó wōnjj. Keján, katgán bōbédzaj fwéñ ná bá ke á Galilea, éñe fe bá ye ma yén ó wéñ.”

É fwéñ bénzima bá ngá kálá sōj

¹¹Véa bá báé ke, ané benzima benzij báye été bá ngá ke á kísoan, bá kat betébosú befára é mam mése mé ngá bōban. ¹²Éde, niané bá ngá

mana kóán bábe mikúkúmá, béé bu fak, ané bé ngá kee benzima bété abwiññ moann,¹³ béé dzó ná,

“Dzogán ná, ‘Béyága béñ bé só á alú, bé dzíp mbim weñ ntéññ bía bóstoyó.’

¹⁴Éde ngé ñgójvina ñí a wók dzam te, bía bía ye ñí sili nlém ósí, véa bí kam fe ya mína ébe ntéé óse.”

¹⁵Ébá bé ngá ñcoj moann, bá bé bo fe ámvála bé ngá lére bó. Ané ndzoán te ó ngá mana kwíñ éndendañ békudio été, anzukwíñ émuú.

Yesus aa lóm békaya beñ

¹⁶Édó ná awóm békaya ya mbóó bá bé ngá ke a Galilea, á nkoó Yesus a ngá dzó bó ya wó. ¹⁷Niané békaya yén ñí békutbe ó sí békaya kañ ñí; afáñbo ná bevvóó benzij bá békaya yep. ¹⁸Niané Yesus a ngá ke koan ya bó, ané a ngá dzó ná,

“Nguu Édzwée ése ye á dzóp, ye fe á sí ó vá, bék vé yaá ma dō.

¹⁹Édó é ne ná, keján, bogán fe békaya ébe meyoj mése, míñí du bó ébe éyola Éséá, ébe édí Mwán, ya ébe édí Mfúfúp Nsísim; ²⁰míñí vé bó ayágale ná békutlá é mam mése me mánan yaá mína. Dággán fe ná, me tóó bíabe mína mélú mése, akekwíñ ásúgánn ye é tam ñí.”